ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 17.4.2013
JOIN(2013) 6 final

2013/0107 (NLE)

Κοινή πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να λάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Συμβουλίου Σύνδεσης που συγκροτήθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, όσον αφορά την έγκριση σύστασης για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μαρόκου που θέτει σε εφαρμογή το προηγμένο καθεστώς (2013-2017)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Μαρόκο και η ΕΕ συνδέονται με μια ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης, που ισχύει από τον Μάρτιο του 2000, βάσει της οποίας τα δύο μέρη ενέκριναν, τον Ιούλιο του 2005, το σχέδιο δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ), για περίοδο πέντε ετών.

Στο πλαίσιο αυτό, οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου εξελίχθηκαν και ωρίμασαν σε σημαντικό βαθμό. Η έγκριση, τον Οκτώβριο του 2008, του κοινού εγγράφου σχετικά με το προηγμένο καθεστώς έδωσε νέα ώθηση σε αυτές και τις ενίσχυσε σημαντικά στους τομείς των πολιτικών σχέσεων και της ασφάλειας, της οικονομίας και του εμπορίου, καθώς και σε διάφορους τομείς, όπως και στις επαφές μεταξύ των λαών[1].

Δεδομένου ότι το ισχύον σχέδιο δράσης στο πλαίσιο της ΕΠΓ έληξε τον Ιούλιο του 2010, κρίθηκε σκόπιμη η διαπραγμάτευση και η σύναψη νέου σχεδίου δράσης, που θα βασίζεται στους στόχους και στις φιλοδοξίες του κοινού εγγράφου για το προωθημένο καθεστώς. Ωστόσο, εν αναμονή της σύναψης αυτού του νέου σχεδίου, τα δύο μέρη συμφώνησαν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν το σχέδιο δράσης του 2005.

Οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου εντάσσονται στο πλαίσιο της συνολικής αλλαγής της πολιτικής κατάστασης στην περιοχή από τις αρχές του 2011.

Η κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο *Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας*, προσδιόρισε μια νέα προσέγγιση η οποία αποβλέπει σε υψηλότερο επίπεδο διαφοροποίησης, που θα δίνει τη δυνατότητα σε κάθε χώρα-εταίρο να αναπτύσσει τους δεσμούς της με την ΕΕ ανάλογα με τις δικές τους φιλοδοξίες, ανάγκες και ικανότητες, αλλά και σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας λογοδοσίας και τον βαθμό προσήλωσης στις οικουμενικές αξίες των δικαιωμάτων του ανθρώπου, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, καθώς και την ικανότητα υλοποίησης των από κοινού συμφωνημένων προτεραιοτήτων. Αυτό το νέο σχέδιο δράσης καθορίζει σαφώς τους στόχους προτεραιότητας της προνομιακής εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη το προωθημένο καθεστώς και το πλήρες φάσμα των σχέσεων μεταξύ των δύο μερών.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), σε στενή συνεργασία με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκή Επιτροπής και τα κράτη μέλη της ΕΕ, είχε διερευνητικές συνομιλίες με το Μαρόκο, οι οποίες κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με το σχέδιο δράσης, ιδίως όσον αφορά τον κατάλογο των δράσεων προτεραιότητας που πρέπει να υλοποιηθούν σε αυτό το πλαίσιο. Στην τελευταία συνεδρίαση του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 2012, τα δύο μέρη έλαβαν υπόψη ότι βρίσκονταν πολύ κοντά στην επίτευξη συμφωνίας, στην οποία κατέληξαν τον Νοέμβριο του 2012. Η ολοκλήρωση των τεχνικών διαβουλεύσεων σε κάθε πλευρά κοινοποιήθηκε μέσω ανταλλαγής επιστολών στις 28 Νοεμβρίου 2012 (ΕΥΕΔ) και στις 10 Ιανουαρίου 2013 (Μαρόκο).

Το νέο σχέδιο δράσης ΕΕ-Μαρόκου που θέτει σε εφαρμογή το προωθημένο καθεστώς (2013-2017) θα είναι το βασικό μέσο αναφοράς που θα κατευθύνει τις διμερείς σχέσεις μας με το Μαρόκο κατά τα επόμενα έτη· αποτελεί, επομένως, χάρτη πορείας για την επίτευξη πιο προωθημένης σύνδεσης μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ. Η ΕΠΓ θα συνεχίσει να διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο ως ενιαίο πλαίσιο πολιτικής, βασισμένο, μεταξύ άλλων, στην

[1] Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου στις 13 Οκτωβρίου 2008.

εταιρική σχέση και την κοινή ευθύνη, καθώς και στη διαφοροποίηση με βάση τα αποτελέσματα και την προσαρμοσμένη στις εκάστοτε ανάγκες βοήθεια.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφαλείας (εφεξής «Ύπατη Εκπρόσωπος») επισυνάπτουν σε παράρτημα το κείμενο κοινής πρότασης για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη θέση που πρέπει να λάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου όσον αφορά τη διατύπωση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης.

Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος καλούν, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο να εγκρίνει τη συνημμένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου.

2013/0107 (NLE)

Κοινή πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να λάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Συμβουλίου Σύνδεσης που συγκροτήθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, όσον αφορά την έγκριση σύστασης για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μαρόκου που θέτει σε εφαρμογή το προηγμένο καθεστώς (2013-2017)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη την απόφαση 204/2000/ΕΚ, ΕΚΑΧ, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 24ης Ιανουαρίου 2000, για τη σύναψη της ευρωμεσογειακής συμφωνίας συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 29,

Έχοντας υπόψη την κοινή πρόταση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της ΕΕ για την Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, υπογράφηκε στις 26 Φεβρουαρίου 1996 και ετέθη σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2000.

(2) Τα μέρη προτίθενται να εγκρίνουν το νέο σχέδιο δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) που θέτει σε εφαρμογή το προωθημένο καθεστώς (2013-2017), το οποίο αντικατοπτρίζει την προνομιακή εταιρική σχέση μεταξύ των δύο μερών και θα συμβάλει στην εφαρμογή της ευρωμεσογειακής συμφωνίας με την επεξεργασία και τη θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων για την επίτευξη των στόχων της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση της Ένωσης στο Συμβούλιο Σύνδεσης που συστάθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, όσον αφορά τη θέση σε εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μαρόκου, στο πλαίσιο της ΕΠΓ που θέτει σε εφαρμογή το προωθημένο καθεστώς

(2013-2017) βασίζεται στο σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου Σύνδεσης που προσαρτάται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

Σχέδιο

ΣΥΣΤΑΣΗ

για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της ΕΠΓ το οποίο θέτει σε εφαρμογή το προωθημένο καθεστώς (2013-2017)

Το Συμβούλιο Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου,

Έχοντας υπόψη την ευρωμεσογειακή συμφωνία σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου, και ιδίως το άρθρο 80,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 80 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας εξουσιοδοτεί το Συμβούλιο Σύνδεσης να διατυπώσει τις συστάσεις που κρίνει σκόπιμες για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 90 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας, τα μέρη λαμβάνουν τα γενικά ή ειδικά μέτρα που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της εν λόγω συμφωνίας και μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων που ορίζει η συμφωνία.

(3) Τα μέρη της ευρωμεσογειακής συμφωνίας ενέκριναν το κείμενο του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) το οποίο θέτει σε εφαρμογή το προωθημένο καθεστώς (2013-2017).

(4) Το εν λόγω σχέδιο δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της ΕΠΓ θα συμβάλει στην εφαρμογή της συμφωνίας μέσω της επεξεργασίας και της θέσπισης, κατόπιν κοινής συμφωνίας μεταξύ των μερών, συγκεκριμένων μέτρων που θα παρέχουν πρακτικές οδηγίες για την εφαρμογή της.

(5) Το σχέδιο δράσης εξυπηρετεί τον διττό στόχο του καθορισμού των συγκεκριμένων μέτρων για την εκπλήρωση εκ μέρους των μερών των υποχρεώσεων που ορίζονται στην ευρωμεσογειακή συμφωνία και της παροχής ευρύτερου πλαισίου για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλός βαθμός οικονομικής ολοκλήρωσης και να ενισχυθεί η πολιτική συνεργασία, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους της ευρωμεσογειακής συμφωνίας.

(6) ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Άρθρο μόνο

Το Συμβούλιο Σύνδεσης συνιστά να εφαρμόσουν τα μέρη το σχέδιο δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της ΕΠΓ το οποίο θέτει σε εφαρμογή το προωθημένο καθεστώς (2013-2017) και το οποίο προσαρτάται στο παράρτημα, εφόσον η εφαρμογή του αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της ευρωμεσογειακής συμφωνίας η οποία θεσπίζει τη σύνδεση μεταξύ των

Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου.

Τόπος […]

Για το Συμβούλιο Σύνδεσης

Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΡΟΚΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΜΕΝΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ (2013-2017)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (ΕΠΓ) θέτει φιλόδοξους στόχους οι οποίοι βασίζονται στην αμοιβαία ευθύνη και την προσήλωση στις κοινές και αμοιβαία αναγνωρισμένες αξίες της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης και του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Βασίζεται επίσης στις αρχές της οικονομίας της αγοράς, των ελευθέρων συναλλαγών, της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και στη μείωση της φτώχειας και την εφαρμογή πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων. Η δημιουργία μιας ζώνης ειρήνης και σταθερότητας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των κρίσεων, η πρόληψη και η επίλυση των συγκρούσεων στην περιοχή αποτελούν επίσης μέρος της ΕΠΓ. Το Μαρόκο συμμερίζεται αυτές τις αρχές και αξίες, οι οποίες έχουν κατευθύνει την κατάρτιση των πολιτικών του τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η εταιρική σχέση Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)-Μαρόκου, η οποία ξεκίνησε με την εμπορική συμφωνία του 1969, σημείωσε στροφή με τη συμφωνία σύνδεσης, που υπογράφηκε το 1996, και με την ΕΠΓ. Οι συμφωνίες αυτές επέτρεψαν την ενίσχυση των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων, καθώς και τη σταθερή ανάπτυξη των πολιτιστικών και ανθρώπινων ανταλλαγών. Βάσει της εν λόγω συμφωνίας σύνδεσης, οι σχέσεις μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ εξελίχθηκαν σταδιακά και σταθερά προς μια αληθινή εταιρική σχέση ΕΕ-Μαρόκου, καθιστώντας το Μαρόκο προνομιακό εταίρο.

Η έγκριση, τον Οκτώβριο του 2008, του κοινού εγγράφου για την ενίσχυση των διμερών σχέσεων/προωθημένου καθεστώτος σηματοδότησε το ξεκίνημα ενός νέου σταδίου στις διμερείς σχέσεις. Το έγγραφο αυτό ενισχύει την εταιρική σχέση προτεραιότητας για την ΕΕ και το Μαρόκο, καθορίζοντας νέους φιλόδοξους στόχους στον τομέα της εμβάθυνσης των πολιτικών, οικονομικών και ανθρώπινων σχέσεων. Η συνάντηση κορυφής ΕΕ-Μαρόκου που πραγματοποιήθηκε στη Γρανάδα, τον Μάρτιο του 2010, επιβεβαίωσε αυτές τις φιλοδοξίες, υπογραμμίζοντας τον ειδικό χαρακτήρα της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Μαρόκου. Σήμερα, τα δύο μέρη, βασιζόμενα στο πολύ προωθημένο επίπεδο των σχέσεων, καταβάλλουν προσπάθειες για να ενισχύσουν περισσότερο αυτή την υποδειγματική και αμοιβαία επωφελή εταιρική σχέση με στόχο να αντιμετωπίσουν μαζί και με τρόπο αλληλέγγυο τις κοινές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Η πρόοδος προς τη χρηστή διακυβέρνηση και τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις αποτελεί την κοινή αρχή για την εφαρμογή του προηγμένου καθεστώτος. Η εταιρική αυτή σχέση απαιτεί την ενίσχυση των δεσμεύσεων για την εφαρμογή και τη διεύρυνση των σημαντικών μεταρρυθμίσεων που ξεκίνησε το Μαρόκο, τόσο στο πολιτικό επίπεδο, κατά προτεραιότητα στον τομέα της δημοκρατίας, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του σεβασμού του κράτους δικαίου, όσο και στο οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, προκειμένου ιδίως να επιτευχθεί απτή πρόοδος στον τομέα της ανθρώπινης ανάπτυξης. Η ένταση της παρεχόμενης από την ΕΕ στήριξης θα προσαρμόζεται στις φιλοδοξίες και στην

πρόοδο των μεταρρυθμίσεων που πραγματοποιούνται από το Μαρόκο, καθώς και στις ανάγκες και τις ικανότητες της χώρας. Η ΕΕ και το Μαρόκο θα συνεχίσουν να ενεργούν προς αυτή την κατεύθυνση, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο του νέου συντάγματος του Μαρόκου που θεσπίστηκε την 1η Ιουλίου 2011 και της νέας στρατηγικής της ΕΕ που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία με το νότο της Μεσογείου.

Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι η προσέγγιση με την ΕΕ αποτελεί για το Μαρόκο θεμελιώδη επιλογή της εξωτερικής πολιτικής του. Στόχος του είναι να προσεγγίσει όσο το δυνατόν περισσότερο την ΕΕ με σκοπό να ενισχύσει και να στηρίξει τη δυναμική πολιτικού εκσυγχρονισμού, οικονομικού ανοίγματος και κοινωνικής συνοχής του. Αντιλαμβάνεται επίσης αυτή την προσέγγιση ως το προνομιακό μέσο προώθησης του διαλόγου και του συντονισμού του με την ΕΕ για στρατηγικά θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Τα δύο μέρη εκτιμούν ότι τα οφέλη μιας τέτοιας διαδικασίας θα πολλαπλασιαστούν με την περιφερειακή ολοκλήρωση του Μαγκρέμπ, και επιβεβαιώνουν τη βούλησή τους να εργαστούν από κοινού ώστε να δοθεί νέα ώθηση σε αυτή τη διαδικασία. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 8 της συνθήκης ΕΕ και τις προσδοκίες του Μαρόκου να συνάψει νέα συμφωνία που θα διέπει τις αμοιβαίες σχέσεις, τα μέρη συμφωνούν να συνεχίσουν να εξετάζουν τον χαρακτήρα και τη μορφή που θα μπορούσε να έχει μια τέτοια συμφωνία.

Το σχέδιο δράσης ΕΕ-Μαρόκου στο πλαίσιο της ΕΠΓ κατέστησε δυνατή την πιο στοχοθετημένη χρήση των μέσων που προβλέπονται από τη συμφωνία σύνδεσης και στήριξε τον στόχο του Μαρόκου για πιο έντονη ολοκλήρωση των οικονομικών και κοινωνικών δομών της χώρας με εκείνες της Ένωσης.

Το νέο σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προωθημένου καθεστώτος αποτελεί ένα σημαντικό στάδιο της συνεχούς διαδικασίας ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ το οποίο θα κινητοποιήσει όλους τους μοχλούς, τους μηχανισμούς και τα μέσα του προωθημένου καθεστώτος.

Το μέσο αυτό θα ευνοήσει τη χάραξη και την εφαρμογή πολιτικών και μέτρων που αποσκοπούν στην προώθηση της παγίωσης του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, της μείωσης της φτώχειας και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας έτσι στον μακροπρόθεσμο στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης. Κατά την εφαρμογή αυτού του νέου μέσου θα ληφθεί υπόψη η αναγκαία ισορροπία μεταξύ της επιτάχυνσης της δυναμικής του ανοίγματος και του εκσυγχρονισμού της μαροκινής οικονομίας και της επιτακτικής ανάγκης για βιώσιμη και κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη.

Εξάλλου, τα δύο μέρη θα προωθήσουν την υλοποίηση της οικονομικής ολοκλήρωσης μέσω της δρομολόγησης διαπραγματεύσεων για τη σύναψη σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών, οι οποίες θα διευρύνουν τις τομεακές διαπραγματεύσεις οι οποίες έχουν ήδη καταλήξει ή διεξάγονται τώρα, ιδίως αυτές που αφορούν την ελευθέρωση του εμπορίου των υπηρεσιών και της εγκατάστασης, και θα εξετάσουν τη δυνατότητα βελτίωσης με αμοιβαίο τρόπο των προτιμησιακών παραχωρήσεων που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών στον τομέα των γεωργικών προϊόντων, των μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων και των προϊόντων αλιείας, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών κάθε μέρους.

Το εν λόγω νέο μέσο αποτελεί τη σύνθεση μεταξύ του παλαιού σχεδίου δράσης και του κοινού εγγράφου για το προωθημένο καθεστώς. Περιλαμβάνει τις μεταρρυθμίσεις που έχουν

συμφωνηθεί και τις δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί, καθώς και τα νέα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο κοινό έγγραφο. Εξάλλου, το νέο αυτό μέσο αντικατοπτρίζει τις αρχές της διαφοροποίησης και της οικειοποίησης, σε συνάφεια με το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Μαρόκου. Καθιστά λειτουργικό τον χάρτη πορείας για το προωθημένο καθεστώς. Επίσης το νέο έγγραφο συνεπάγεται την ανάγκη για την εφαρμογή από τη μαροκινή κυβέρνηση μιας στρατηγικής κανονιστικής προσέγγισης βάσει αξιολόγησης της υφιστάμενης απόκλισης, του καθορισμού των προτεραιοτήτων σύγκλισης και ενός χρονοδιαγράμματος εφαρμογής. Η στρατηγική αυτή θα υποστηριχθεί από ενωσιακά προγράμματα στήριξης.

Το παρόν μέσο προβλέπει, μεταξύ άλλων, βαθμιαία και διαδοχική κανονιστική προσέγγιση με το κοινοτικό κεκτημένο, προκειμένου να ενσωματωθεί προοδευτικά η οικονομία του Μαρόκου στην εσωτερική αγορά της ΕΕ και να ενθαρρυνθούν το εμπόριο, οι επενδύσεις και η οικονομική μεγέθυνση. Για τον σκοπό αυτό, τα δύο μέρη δεσμεύονται να ξεκινήσουν συστηματική ανάλυση της απόκλισης μεταξύ της μαροκινής νομοθεσίας και του ευρωπαϊκού κεκτημένου βάσει των διαφορών που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης. Για καθένα από τους τομείς που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, θα πραγματοποιηθεί εκτίμηση των προτεραιοτήτων και των μέσων που απαιτούνται για να διασφαλιστεί αυτή η σύγκλιση. Η κανονιστική προσέγγιση θα μπορούσε να πάρει τη μορφή i) μιας συνολικής βαθμιαίας μεταφοράς, βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, του κεκτημένου σε ορισμένους τομείς, ii) της μεταφοράς ενός μέρους του κεκτημένου ή iii) της μεταφοράς των μεγάλων αρχών του κεκτημένου ή των ορθών πρακτικών σε έναν δεδομένο τομέα. Στο τέλος των δύο πρώτων ετών του σχεδίου δράσης, η μαροκινή κυβέρνηση θα θεσπίσει ένα εθνικό πρόγραμμα κανονιστικής σύγκλισης με την ΕΕ προκειμένου να καθορίσει τις προτεραιότητες, το πεδίο εφαρμογής και τον ρυθμό της, όπως ζητήθηκε κατά την ομιλία του Θρόνου του 2010.

Το νέο σχέδιο δράσης θα τροφοδοτήσει τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της ενωσιακής βοήθειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που εκφράστηκαν και τα ενδιάμεσα αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό, θα διατεθούν από το Μαρόκο και την ΕΕ οι πόροι για την εφαρμογή των προτεραιοτήτων που έχουν εγκριθεί. Όσον αφορά την ΕΕ, η στήριξη αυτή θα παρασχεθεί κυρίως μέσω των εθνικών ενδεικτικών προγραμμάτων που έχουν συμφωνηθεί με το Μαρόκο, τα οποία καθορίζουν τις προτεραιότητες της βοήθειας και το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο. Η στήριξη αυτή θα χορηγηθεί στο πλαίσιο της αυστηρής τήρησης των κατάλληλων κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ.

Για την υλοποίηση της στήριξης που παρέχεται από την ΕΕ στο Μαρόκο, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ένα φάσμα μέσων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προέκυψαν από τον προβληματισμό σχετικά με τη νέα στρατηγική έναντι των χωρών της γειτονίας. Στα μέσα αυτά περιλαμβάνονται οι ανταλλαγές τεχνικών συμβουλών και εμπειρογνωσίας, ορθών πρακτικών και τεχνογνωσίας, η στήριξη για την ανάπτυξη των ικανοτήτων και τη θεσμική ενίσχυση, η στήριξη των τομεακών μεταρρυθμίσεων, η στήριξη της προώθησης της ολοκλήρωσης και της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της μείωσης των αναπτυξιακών διαφορών μεταξύ των περιφερειών, καθώς και η στήριξη της κοινωνίας των πολιτών.

Τα δάνεια των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα διαδραματίσουν επίσης αποφασιστικής σημασίας ρόλο στην εφαρμογή αυτού του νέου σχεδίου δράσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Ταμείο Επενδύσεων Γειτονίας και ο Ευρωμεσογειακός Φορέας Επενδύσεων και Εταιρικής Σχέσης (FEMIP), που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο μόχλευσης για τη χορήγηση δανείων υπέρ της υλοποίησης των υποδομών,

καθώς και για την ανάπτυξη και την εταιρική σχέση με τον ιδιωτικό τομέα. Τούτο θα επιτρέψει, μεταξύ άλλων, τη συνολική κινητοποίηση των κεφαλαίων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) που λαμβάνουν εγγυήσεις στο πλαίσιο του FEMIP.

Τα μέρη συμφώνησαν επίσης να ανταλλάξουν απόψεις για τη βέλτιστη χρησιμοποίηση των νέων μέσων εφαρμογής της χρηματοδοτικής συνεργασίας, όπως αυτών που εισάγονται από τη νέα στρατηγική έναντι των χωρών της γειτονίας, αφενός, και για την πρόσβαση στα κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα που θα στηρίξουν το Μαρόκο κατά την υλοποίηση αυτών των μεταρρυθμίσεων και τη σύγκλισή του με την ΕΕ, με στόχο να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και η καταλληλότητά τους σε σχέση με το επίπεδο ολοκλήρωσης το οποίο θα μπορούσαν να επιτύχουν το Μαρόκο και η ΕΕ.

Η εφαρμογή του σχεδίου δράσης καλύπτει περίοδο πέντε ετών (2013-2017). Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις δράσεις προτεραιότητας που προσδιορίζονται στον πίνακα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδίου δράσης (παράρτημα ΙΙΙ). Κατά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, τα δύο μέρη μπορούν να το αναπροσαρμόζουν σε συνάρτηση με τις νέες προτεραιότητες της μαροκινής κυβέρνησης ή/και της ΕΕ, χωρίς να χρειάζεται να εγκρίνουν νέο σχέδιο δράσης.

Η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων σε μεγάλο αριθμό σημαντικών τομέων απαιτεί τον καθορισμό συγκεκριμένων στόχων και τη διάθεση κατάλληλων μέσων. Η Επιτροπή Σύνδεσης και οι υποεπιτροπές που συγκροτούνται στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης θα διασφαλίσουν την τακτική παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης, ιδίως όσον αφορά την πραγματοποιούμενη πρόοδο και την παρεχόμενη στήριξη. Τα μέρη θα μπορούσαν επίσης να συντάσσουν εκθέσεις προόδου. Η κοινωνία των πολιτών θα πρέπει να μπορεί να συμμετέχει ενεργά σε αυτή την παρακολούθηση.

Το σχέδιο δράσης, το οποίο εγγράφεται στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής του προωθημένου καθεστώτος, αποτελεί μια σημαντική φάση για την εξέλιξη των σχέσεων μεταξύ των δύο μερών προς την προνομιακή εταιρική σχέση.

Σε αυτή τη βάση, η ειδική ομάδα για το προωθημένο καθεστώς θα συνεχίσει τον προβληματισμό της, προκειμένου να καθορίσει νέες προοπτικές γι' αυτή τη νέα εταιρική σχέση και να προσδιορίσει το περιεχόμενο, τα μέσα και τους στόχους της..

II. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

Α. ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΩΡΟ ΚΟΙΝΩΝ ΑΞΙΩΝ

1. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

1.1 Συνεργασία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας

Ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας, ώστε να διασφαλιστεί η διενέργεια τακτικών διαβουλεύσεων επί διεθνών θεμάτων, η λήψη υπόψη των συμφερόντων κάθε μέρους και η ενίσχυση της ασφάλειας και της σταθερότητας, ιδίως στο Μαγκρέμπ

Ανάπτυξη του **διμερούς πολιτικού διαλόγου**, μέσω ιδίως:

- της διοργάνωσης συνόδων κορυφής Μαρόκου – ΕΕ σε ad-hoc βάση,
- της διοργάνωσης συναντήσεων μεταξύ του Υπουργού εξωτερικών υποθέσεων του Μαρόκου και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ad hoc βάση,
- της διοργάνωσης άτυπων συνεδριάσεων, σε ad hoc βάση, μεταξύ του Υπουργού εξωτερικών υποθέσεων του Μαρόκου και των ευρωπαίων ομολόγων του,
- της συμμετοχής σε ad hoc βάση των υπουργών των διαφόρων τομέων του Μαρόκου με τους ευρωπαίους ομολόγους τους σε συναντήσεις στο περιθώριο των τακτικών συνεδριάσεων του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ.,
- της διοργάνωσης συνεδριάσεων *ad hoc* μεταξύ των ανωτέρων υπαλλήλων του Μαρόκου και των μελών των επιτροπών και ομάδων του Συμβουλίου της ΕΕ, ιδίως της Επιτροπής πολιτικής και ασφαλείας (ΕΠΑ), της ομάδας Μαγκρέμπ - Mashrek (MAMA), της ομάδας «Αφρική» (COAFR), της ομάδας «Τρομοκρατία» (COTER) και της ομάδας «Δικαιώματα του ανθρώπου» (COHOM),
- της στήριξης από το Μαρόκο, κατά περίπτωση, των δηλώσεων και αποφάσεων του Συμβουλίου της ΕΕ στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θεσπίζονται από την ΕΕ.

Αυξημένη συνεννόηση στους πολυμερείς οργανισμούς

- Διοργάνωση συναντήσεων στη Νέα Υόρκη μεταξύ του Υπουργού εξωτερικών υποθέσεων του Μαρόκου και της Ύπατης Εκπροσώπου/Αντιπροέδρου για να διασφαλιστεί ο καλύτερος συντονισμός των θέσεων των δύο εταίρων.
- Ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της τρίτης επιτροπής της γενικής συνέλευσης και άλλων διεθνών οργανώσεων, βάσει των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί και εγκριθεί από τα δύο μέρη, και κατάρτιση χρονοδιαγράμματος συναντήσεων

συνεννόησης στη Γενεύη και στη Νέα Υόρκη την παραμονή των συνεδριάσεων των αρμόδιων για τα δικαιώματα του ανθρώπου οργάνων των Ηνωμένων Εθνών .

- Δημιουργία άτυπων μηχανισμών συνεννόησης με σκοπό τη βελτίωση της εφαρμογής των πολυμερών συμβάσεων.

- Διοργάνωση συναντήσεων συνεννόησης και συντονισμού για τις πρωτοβουλίες στον τομέα της καταπολέμησης των απειλών κατά της διεθνούς, περιφερειακής και περιφερειακής ασφάλειας.

- Συνεννόηση μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ για το θέμα της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της πρόληψης των συγκρούσεων και της διαχείρισης των κρίσεων

- Ενίσχυση της συνεργασίας και του διαλόγου στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας (ΚΠΑΑ).

- Να προβλεφθεί η σύναψη συμφωνίας πλαισίου για την ασφάλεια των πληροφοριών.

- Σύναψη συμφωνίας πλαισίου για τη συμμετοχή του Μαρόκου στις επιχειρήσεις (στρατιωτικές και μη στρατιωτικές) διαχείρισης των κρίσεων της ΕΕ.

- Συμμετοχή, ενδεχομένως, στις δραστηριότητες κατάρτισης που διοργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφαλείας και Άμυνας στον τομέα της πρόληψης των συγκρούσεων και της διαχείρισης των κρίσεων.

- Διερεύνηση των δυνατοτήτων συνεννόησης στον τομέα της διαχείρισης των καταστάσεων που έπονται των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης στον τομέα της ενίσχυσης της ειρήνης.

- Ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης για την ειρήνη και την ασφάλεια στην Αφρική, λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων των δύο μερών.

- Συμβολή στις προσπάθειες του ΟΗΕ για επίλυση των διενέξεων.

- Ενεργός συμμετοχή στην πρωτοβουλία των περιφερειακών κέντρων χημικής, βιολογικής, ακτινολογικής και πυρηνικής αριστείας (CBRN) που έχουν ως σκοπό την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων έναντι των κινδύνων CBRN, ανεξάρτητα από το αν οφείλονται σε εγκληματική ενέργεια, ατύχημα ή είναι φυσικής προέλευσης (Γραμματεία του Κέντρου για τη Δυτική Αφρική/Ακτές του Ατλαντικού που προβλέπεται να είναι στο Μαρόκο).

Εμβάθυνση της συνεργασίας στον τομέα της μη διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και ελέγχου των εξαγωγών όπλων και αγαθών διπλής χρήσης

- Συμβολή στην εφαρμογή του τελικού εγγράφου της Διάσκεψης αναθεώρησης της συνθήκης κατά της διάδοσης των πυρηνικών όπλων του 2010.

- Ενεργός δέσμευση στη διαδικασία διαπραγμάτευσης της Συνθήκης για το εμπόριο των όπλων.

- Διοργάνωση σεμιναρίων και πρακτικών ασκήσεων για την εφαρμογή των αρχών της παγκόσμιας πρωτοβουλίας για την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας (IGLTN/GICNT)

- Ενίσχυση του διαλόγου για τη μη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής και των μέσων διανομής τους, ο οποίος θα καλύπτει την εξέταση των συνδεόμενων με αυτά τα όπλα ειδικών απειλών για την περιφερειακή ασφάλεια, ιδίως:

  – με την εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των ισχυουσών διεθνών υποχρεώσεων, ιδίως των ψηφισμάτων 1540/04 και 1977/2011 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών,

  – με την προσχώρηση και την εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των κατάλληλων διεθνών μέσων σε αυτόν τον τομέα, βάσει ενισχυμένης συνεργασίας με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενεργείας (ΔΟΑΕ),

  – με την εμβάθυνση της συνεργασίας στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου ουσιών, εξοπλισμών και τεχνογνωσίας ικανών να υπεισέλθουν στην παραγωγή όπλων μαζικής καταστροφής ή των μέσων διανομής τους,

  – με την προώθηση της οικουμενικής εξάπλωσης και της εφαρμογής του κώδικα δεοντολογίας της Χάγης κατά της διάδοσης των βαλλιστικών πυραύλων και της συνθήκης για την πλήρη απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών.

- Εφαρμογή ενός αποτελεσματικού εθνικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών των όπλων και αγαθών διπλής χρήσης που επιτρέπει την επιτήρηση των εξαγωγών και της διακίνησης όπλων και εμπορευμάτων ικανών να υπεισέλθουν στην παραγωγή όπλων μαζικής καταστροφής, ιδίως:

  – με τη θέσπιση μιας κανονιστικής ρύθμισης ελέγχου των εξαγωγών, που θα καλύπτει ιδίως τον τελικό προορισμό των όπλων και αγαθών διπλής χρήσης και τις αποτελεσματικές και προσαρμοσμένες στην εκάστοτε περίπτωση κυρώσεις,

  – με την ανάπτυξη εταιρικής σχέσης μεταξύ της διοίκησης και των ιδιωτικών φορέων για να διασφαλιστεί η διάδοση και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και αγαθών διπλής χρήσης.

- Ενίσχυση του διαλόγου για τα θέματα που συνδέονται με τον έλεγχο των εξαγωγών φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, καθώς και τον έλεγχο της μεταφόρτωσης και της διακίνησης, μεταξύ άλλων και με τη διοργάνωση περιφερειακών σεμιναρίων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης.

- Συνεργασία στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης συμβατικών όπλων, συμπεριλαμβανομένων των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού και της καταπολέμησης της διακίνησής τους.

1.2 Συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας

- Συνέχιση της περιφερειακής συνεργασίας για την πρόληψη, την προετοιμασία και την αντιμετώπιση των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.

- Σύναψη επιχειρησιακών συμφωνιών μεταξύ των οργανισμών του Μαρόκου και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη συνεργασία με το κέντρο πληροφοριών και παρακολούθησης του κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας κατά τις ενεργοποιήσεις του κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας.

- Διευκόλυνση της ενίσχυσης και της διαφοροποίησης της συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, της προετοιμασίας και της διαχείρισης των φυσικών καταστροφών και των τεχνολογικών κινδύνων, της δημιουργίας συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τις φυσικές καταστροφές, καθώς και των κατάλληλων δράσεων κατάρτισης και εξειδίκευσης.

1.3 Περιφερειακή συνεργασία

Υποστήριξη της υλοποίησης πρωτοβουλιών και προγραμμάτων περιφερειακής ολοκλήρωσης

- Ενεργός δέσμευση όσον αφορά τη βέλτιστη κινητοποίηση της Ένωσης για τη Μεσόγειο προκειμένου να καταστεί αυτή ένα συνολικό και αλληλέγγυο πλαίσιο εταιρικής σχέσης.

- Δέσμευση για την ενίσχυση των μηχανισμών υποπεριφερειακής συνεννόησης και συνεργασίας 5+5 και της Ένωσης του Αραβικού Μαγκρέμπ – ΕΕ: μέσω, ιδίως, της ανάπτυξης έργων μεταβλητής γεωμετρίας σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος.

- Προώθηση της ενδοπεριφερειακής ολοκλήρωσης, ιδίως στο πλαίσιο της Ένωσης του Αραβικού Μαγκρέμπ, μεταξύ άλλων, και στον οικονομικό και εμπορικό τομέα

- Προώθηση της ουσιαστικής εφαρμογής της συμφωνίας του Αγαδίρ κατά τρόπον ώστε να ενισχυθεί η οικονομική ολοκλήρωση μεταξύ των αραβικών παράκτιων χωρών της Μεσογείου.

- Εντατικοποίηση της διμερούς συνεννόησης για την εταιρική σχέση Αφρικής - ΕΕ.

2. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Οι δράσεις αυτού του κεφαλαίου αφορούν την τήρηση των δημοκρατικών αρχών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, καθώς και τη διακυβέρνηση, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής του συντάγματος του Μαρόκου που θεσπίστηκε την 1η Ιουλίου 2011

2.1 Δημοκρατία, κράτος δικαίου και διακυβέρνηση

Εδραίωση των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου και της αρχής της διάκρισης και της ισορροπίας των εξουσιών

- Εδραίωση του ρόλου του Κοινοβουλίου και της κυβέρνησης.

- Εδραίωση του ρόλου των πολιτικών κομμάτων στο πλαίσιο του δημοκρατικού πλουραλισμού και ενίσχυση των ανταλλαγών μεταξύ των πολιτικών κομμάτων και των κοινοβουλευτικών ομάδων.

- Ενίσχυση της συμβολής και του ουσιαστικού ρόλου της κοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης στο κοινοβουλευτικό έργο και εγγύηση των δικαιωμάτων της

- Ενδυνάμωση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως με την ενίσχυση των διαβουλεύσεων με τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και των μερών που συμμετέχουν στην κατάρτιση των νομοσχεδίων· δημιουργία για τον σκοπό αυτό φορέων διαβουλεύσεων για να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή τους στην προετοιμασία, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των δημόσιων πολιτικών.

- Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στη διαχείριση της δημόσιας ζωής, ιδίως με την καθιέρωση του δικαιώματος αναφοράς και υποβολής νομοθετικής πρότασης.

- Ενίσχυση των δράσεων που αποσκοπούν στην αύξηση του ποσοστού εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους και συμμετοχής στις εκλογικές διαβουλεύσεις.

- Εδραίωση των μέτρων και των διοικητικών φορέων που είναι υπεύθυνοι για την ενίσχυση της δημοκρατίας στην πράξη και του κράτους δικαίου, ιδίως μέσω της ίδρυσης του συνταγματικού δικαστηρίου.

- Συνέχιση της διεξαγωγής δημοκρατικών εκλογών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

- Συνέχιση της εφαρμογής του νόμου για την ανεξάρτητη και ουδέτερη παρακολούθηση των εκλογών, ιδίως μέσω συμμετοχής των σχετικών φορέων της κοινωνίας των πολιτών.

- Συνέχιση της εφαρμογής των νομοθετικών μέτρων που έχουν ως σκοπό να ευνοήσουν την ισότητα της πρόσβασης των γυναικών και των ανδρών σε καθήκοντα και αιρετά αξιώματα καθώς και των προσπαθειών που αποσκοπούν στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική ζωή.

- Προώθηση της εφαρμογής από το Μαρόκο των μέτρων που επιτρέπουν στους Μαροκινούς που διαμένουν στο εξωτερικό να ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι.

- Συνέχιση και ενίσχυση των ικανοτήτων δράσης και της ανεξαρτησίας του εθνικού συμβουλίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του θεσμού του διαμεσολαβητή.

Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

- Εγγύηση της δυνατότητας ισότιμης πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες, της ισότιμης κάλυψης του εδάφους και της συνέχειας των υπηρεσιών, και συμμόρφωση των δημόσιων υπηρεσιών με τα ποιοτικά πρότυπα, τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την υπευθυνότητα. Θέσπιση και εφαρμογή, για τον σκοπό αυτό, ενός χάρτη των δημόσιων υπηρεσιών που καθορίζει το σύνολο των κανόνων χρηστής διακυβέρνησης όσον αφορά τη λειτουργία των δημόσιων διοικήσεων.

- Ενίσχυση των δομών υποδοχής, προσανατολισμού και διαχείρισης των καταγγελιών στις δημόσιες υπηρεσίες και προετοιμασία προγραμμάτων κατάρτισης για το προσωπικό υποδοχής.

- Εκσυγχρονισμός της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων στις δημόσιες υπηρεσίες.

- Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών.

- Παροχή κατάρτισης σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ.

- Προώθηση της ισότητας των φύλων στις δημόσιες υπηρεσίες και, ιδίως, της πρόσβασης των γυναικών σε ανώτερες θέσεις.

- Συνεργασία στον τομέα της αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών.

2.2 Αποσυγκέντρωση, αποκέντρωση και περιφερειοποίηση

Παγίωση της διαδικασίας διοικητικής και δημοσιονομικής αποσυγκέντρωσης και αποκέντρωσης

- Εφαρμογή της διαδικασίας διοικητικής αποσυγκέντρωσης.

- Ενίσχυση των διευθυντικών και τεχνικών ικανοτήτων στον τομέα της κατάρτισης και της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων των τοπικών αυτοδιοικήσεων.

- Εφαρμογή του νόμου για τα οικονομικά των τοπικών αυτοδιοικήσεων και των ομάδων τους.

- Απλούστευση και βελτίωση της απόδοσης της τοπικής φορολογίας.

- Ενίσχυση των ικανοτήτων των τοπικών αυτοδιοικήσεων να αξιολογούν και να κινητοποιούν στην εντέλεια το φορολογικό δυναμικό τους.

- Ενίσχυση των πρωτοβουλιών εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των μαροκινών και ευρωπαϊκών τοπικών αυτοδιοικήσεων.

- Εφαρμογή της διαδικασίας διευρυμένης περιφερειοποίησης, μέσω της θέσπισης και της εφαρμογής του οργανικού νόμου που καθορίζει το πλαίσιο και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της λειτουργίας των τοπικών αυτοδιοικήσεων

- Ενίσχυση των ικανοτήτων των διοικήσεων που συνοδεύουν και διαχειρίζονται το πρόγραμμα περιφερειοποίησης, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό του προτύπου χρηματοδότησης και εξίσωσης, κατάλληλης διοικητικής οργάνωσης και ανάπτυξης των ικανοτήτων εταιρικής σχέσης και σύναψης συμβάσεων.

- Αύξηση του επαγγελματισμού των τοπικών υπηρεσιών και ενίσχυση της επιστασίας έργου.

- Ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών συνεργασίας μεταξύ των μαροκινών τοπικών αρχών και της Επιτροπής Περιφερειών της ΕΕ.

2.3 Μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης

Μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης και ενίσχυση της ανεξαρτησίας της

- Ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικής λειτουργίας του δικαστικού σώματος και δημιουργία του Ανωτάτου Συμβουλίου της δικαστικής εξουσίας.

- Εφαρμογή των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων που εγγυώνται την ανεξαρτησία των δικαστών, ιδίως όσον αφορά τον διορισμό τους, την προαγωγή τους, τη συνταξιοδότησή τους και πειθαρχικά θέματα.

- Αναθεώρηση του καθεστώτος των δικαστικών λειτουργών και των λειτουργών της γραμματείας καθώς και του νομικού πλαισίου που διέπει τα διάφορα συναφή με τη δικαιοσύνη επαγγέλματα.

- Αύξηση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για όλους, καθώς και της δωρεάν πρόσβασης για όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, όπου το επιτρέπει ο νόμος.

- Εγγύηση του δικαιώματος δίκαιης δίκης, της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής.

- Περάτωση του νέου ποινικού κώδικα αναθεώρησης του κώδικα ποινικής δικονομίας και του κώδικα πολιτικής δικονομίας, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα

- Σύσταση εθνικού παρατηρητηρίου για την εγκληματικότητα.

- Ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων ρύθμισης των διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση, η διαιτησία και ο συμβιβασμός, και εφαρμογή εναλλακτικών προς τη φυλάκιση ποινών με σύστημα συνοδείας των εναγομένων.

- Συνέχιση της αποσυγκέντρωσης των δικαστηρίων, αναθεώρηση του χάρτη και της οργάνωσης των δικαστηρίων.

- Απλούστευση και βελτίωση των δικαστικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων με τη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών και των δικών, ούτως ώστε να εκδίδονται και να εκτελούνται οι δικαστικές αποφάσεις εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

- Βελτίωση της παροχής δικαστικής βοήθειας στους κρατουμένους, σύμφωνα με το νόμο.

- Ενίσχυση της κατάρτισης των δικαστών και άλλου δικαστικού προσωπικού στους ακόλουθους τομείς: δικαιώματα του ανθρώπου, διεθνείς συμβάσεις, δικαιώματα των κρατουμένων, επιχειρηματικό δίκαιο.

- Ενίσχυση των οικογενειακών δικαστηρίων στο πλαίσιο των πρωτοδικείων, ώστε να υποστηριχθεί η εφαρμογή του οικογενειακού κώδικα.

- Ενίσχυση των δυνατοτήτων του δικαστικού σώματος ανηλίκων και των αξιωματικών δικαστικής αστυνομίας για ενηλίκους.

- Ενίσχυση των κοινωνικών ικανοτήτων και υποδομών – κοινωνικοί λειτουργοί και ιδρύματα που προορίζονται για την παρακολούθηση ή την αναμόρφωση των ανηλίκων.

- Διασφάλιση της εφαρμογής των διεθνών προτύπων για την απονομή δικαιοσύνης σε ανηλίκους, και ιδίως των στοιχειωδών κανόνων των Ηνωμένων Εθνών του 1985 για την απονομή δικαιοσύνης σε ανηλίκους, (κανόνες του Πεκίνου) και των κατευθυντηρίων γραμμών των Ηνωμένων Εθνών του 1990 για την πρόληψη της εγκληματικότητας των νέων (κατευθυντήριες αρχές του Ριάντ).

Βελτίωση των συνθηκών κράτησης

- Εγγύηση του πλήρους σεβασμού των δικαιωμάτων των κρατουμένων καθόλα τα στάδια της κράτησής τους.

- Θεσμική ενίσχυση της γενικής αντιπροσωπείας σωφρονιστικών υπηρεσιών και ενανένταξης, ιδίως από την άποψη της κατάρτισης, της διασφάλισης των δικαιωμάτων των κρατουμένων (με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης), καταπολέμησης του υπερπληθυσμού των σωφρονιστικών ιδρυμάτων και της επανένταξης των κρατουμένων.

- Εγγύηση της φυσικής και ηθικής ακεραιότητας κάθε προσώπου και ενίσχυση της καταπολέμησης της ατιμωρησίας σε περιπτώσεις κατάχρησης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη διεθνή σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

- Παροχή κατάρτισης στα διευθυντικά στελέχη και τους φύλακες με την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους στον παιδαγωγικό τομέα και στον τομέα της ασφάλειας καθώς και στους σχετικούς με τα δικαιώματα του ανθρώπου τομείς.

- Δημιουργία νέων παιδαγωγικών κέντρων στα σωφρονιστικά ιδρύματα.

- Συνεργασία στον τομέα της βελτίωσης της επανένταξης των κρατουμένων.

- Βελτίωση των συνθηκών κράτησης με τη μείωση του υπερπληθυσμού στα σωφρονιστικά ιδρύματα, χάρη σε ένα πρόγραμμα οικοδόμησης και ανακαίνισης φυλακών.

- Αποσυγκέντρωση με τη δημιουργία εννέα περιφερειακών διευθύνσεων για αποκεντρωμένη και σε τοπικό επίπεδο διαχείριση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων.

2.4 Προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών

Διασφάλιση του σεβασμού, της προώθησης και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα

- Συνέχιση των προσπαθειών εναρμόνισης των νομικών μέσων του Μαρόκου με τα διεθνή πρότυπα στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

- Παραχώρηση προτεραιότητας στις δεόντως κυρωθείσες και δημοσιευθείσες διεθνείς συμβάσεις έναντι του εθνικού δικαίου και εναρμόνιση του εθνικού δικαίου ώστε να είναι σύμφωνο με αυτές τις συμβάσεις (Προοίμιο του Συντάγματος).

- Ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταφοράς και της εφαρμογής του προαιρετικού πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών.

- Εφαρμογή των συστάσεων της Επιτροπής για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων οι οποίες διατυπώθηκαν κατά την 77η συνεδρίασή της στη Γενεύη τον Αύγουστο του 2010 μετά από την εξέταση της περιοδικής έκθεσης για το Μαρόκο.

- Κατάθεση στα Ηνωμένα Έθνη των μέσων προσχώρησης του Μαρόκου στο προαιρετικό πρωτόκολλο αριθ. 1 του διεθνούς συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα σχετικά με τις διαδικασίες προσφυγής, στο προαιρετικό πρωτόκολλο της Σύμβασης για την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών και στο προαιρετικό πρωτόκολλο της Σύμβασης κατά των βασανιστηρίων.

- Κύρωση της διεθνούς Σύμβασης για την προστασία όλων των ατόμων από βίαιη εξαφάνιση.

- Συνέχιση της εφαρμογής από το Μαρόκο των συστάσεων της καθολικής περιοδικής εξέτασης του Συμβουλίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών.

- Εξέταση της δυνατότητας για μόνιμη πρόσκληση του Μαρόκου στις ειδικές διαδικασίες.

- Συνέχιση των διαβουλεύσεων για την κύρωση του καταστατικού της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

- Αύξηση της προστασίας από το νόμο του δικαιώματος στη ζωή και διατήρηση της de facto αναστολής εκτέλεσης θανατικών ποινών, με παράλληλη συνέχιση του διαλόγου για την αναθεώρηση των διατάξεων του ποινικού κώδικα με σκοπό την κατάργηση της θανατικής ποινής, καθώς και για την προσχώρηση στο προαιρετικό πρωτόκολλο αριθ. 2 της διεθνούς σύμβασης για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα.

- Συνέχιση της εφαρμογής του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Δικαιοσύνης και Συμφιλίωσης, ιδίως της εφαρμογής εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της ατιμωρησίας.

- Έγκριση και εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης στον τομέα της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

- Εντατικοποίηση του διαλόγου και της συνεργασίας στον τομέα της καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

- Θέσπιση και εφαρμογή του οργανικού νόμου για την καθιέρωση του amazighe ως επίσημης γλώσσας του κράτους, όπως και η αραβική γλώσσα.

- Ενίσχυση των προσπαθειών για την προώθηση και τη διαφύλαξη των πολιτιστικών δικαιωμάτων των διαφόρων συνιστωσών του μαροκινού έθνους (ιδίως, όσων έχουν ήδη εισαχθεί στον οπτικοακουστικό τομέα) και διασφάλιση της προστασίας των διαλέκτων που ομιλούνται στο Μαρόκο: να δημιουργηθεί, για τον σκοπό αυτό, εθνικό συμβούλιο των μαροκινών γλωσσών και του πολιτισμού.

- Εγγύηση της ελεύθερης άσκησης της θρησκευτικής λατρείας.

- Προώθηση της καταπολέμησης κάθε μορφής διακρίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ΔΣΑΠΔ.

2.5 Ελευθερία της έκφρασης, μεταξύ άλλων και στον οπτικοακουστικό τομέα, και ελευθερίες του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

Διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα

- Ενίσχυση των εγγυήσεων σχετικά με την ελευθερία της έκφρασης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

- Θέσπιση του νέου κώδικα του Τύπου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, και στήριξη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή κώδικα δεοντολογίας για τους δημοσιογράφους· να εξεταστεί η μείωση ή και η κατάργηση των στερητικών της ελευθερίας μέτρων για τους δημοσιογράφους και η διασφάλιση της προστασίας των πηγών στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους.

- Πραγματική εφαρμογή της αυτορύθμισης του Τύπου με τη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού των δημοκρατικών επιλογών και των κανόνων δεοντολογίας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

- Ολοκλήρωση της καθιέρωσης ενός Εθνικού Συμβουλίου Τύπου.

- Εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που ευνοούν την πολυφωνία και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, ιδίως τη χρηματοοικονομική ανεξαρτησία, μεταξύ άλλων με την ελευθέρωση της αγοράς στους τομείς των μέσων ενημέρωσης και της διαφήμισης.

- Ενίσχυση του ρόλου της Ανώτατης Αρχής της οπτικοακουστικής επικοινωνίας στην ελευθέρωση του οπτικοακουστικού τομέα, με την προώθηση της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και της έκφρασης πολλαπλών ρευμάτων ιδεών και απόψεων.

- Ενίσχυση της πολυφωνίας στον οπτικοακουστικό τομέα, τόσο της εξωτερικής (πολλαπλότητα των φορέων) όσο και της εσωτερικής (πολλαπλότητα περιεχομένου) με σκοπό τη διασφάλιση των μέσων που είναι απαραίτητα για την παραγωγή ποικίλων περιεχομένων, και ειδικότερα την καθιέρωση ενός επαγγελματικού και αποτελεσματικού συστήματος οπτικοακουστικής πληροφόρησης.

- Θέσπιση και εφαρμογή νομοθετικών μέτρων σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που κατέχει η δημόσια διοίκηση, τα εκλεγμένα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί στους οποίους έχει ανατεθεί αποστολή δημόσιας υπηρεσίας.

- Δημιουργία μηχανισμών διαμεσολάβησης πριν από την προσφυγή στη δικαιοσύνη για τα αδικήματα του Τύπου.

- Αποτελεσματική εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και ενίσχυση των μέσων που επιτρέπουν προσφυγή κατά των αποφάσεων ή παραλείψεων της δημόσιας διοίκησης.

- Τροπολογία του νόμου σχετικά με τις εκδηλώσεις σε δημόσιους χώρους και τις δημόσιες συγκεντρώσεις προς την κατεύθυνση του εξορθολογισμού μεταξύ της τήρησης της δημόσιας τάξης και της διαφύλαξης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

- Θέσπιση και εφαρμογή του οργανικού νόμου για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος της απεργίας, σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς εταίρους.

2.6 Προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών

Προώθηση των ατομικών, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς

- Εφαρμογή της CEDEF και της αρχής της ισότητας των δικαιωμάτων και ελευθεριών στον αστικό, πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και περιβαλλοντικό τομέα

- Καταβολή προσπαθειών για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη δημιουργία της αρχής για την ισότητα, καθώς και για την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων

- Εφαρμογή του «Κυβερνητικού Θεματολογίου 2011-2015» για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, ως κυβερνητικού σχεδίου δράσης για την καθιέρωση της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.

- Εφαρμογή των συμπερασμάτων της ευρωμεσογειακής συνόδου σχετικά με τον ρόλο της γυναίκας στην κοινωνία (Μαρακές, Νοέμβριος 2009).

- Εφαρμογή και ενίσχυση των μηχανισμών και δομών για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών.

- Συνέχιση της καθιέρωσης μηχανισμών και μέσων για την ενισχυμένη εφαρμογή του οικογενειακού κώδικα από τους σχετικούς φορείς, συνέχιση των προσπαθειών ευαισθητοποίησης και κατάρτισης των δικαστών όσον αφορά τις αρχές και τους στόχους του οικογενειακού κώδικα και ενίσχυση των δικαστηρίων οικογενειακών διαφορών με την παροχή σε αυτά των κατάλληλων υλικών και ανθρώπινων πόρων.

- Σύσταση και λειτουργία του Ταμείου Οικογενειακής Αλληλεγγύης.

- Ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου για την καταπολέμηση των περιστατικών άσκησης βίας κατά των γυναικών (στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του ποινικού δικαίου και της θέσπισης του νόμου για την άσκηση βίας κατά των γυναικών).

- Ενισχυμένη εφαρμογή των μέτρων για την ισότητα που προβλέπονται από τον κώδικα εργασίας.

2.7 Προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού και των ευάλωτων προσώπων, και ειδικότερα των ατόμων με αναπηρία.

Διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού και των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα

- Ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου για την αποτελεσματική εφαρμογή του κώδικα εργασίας που απαγορεύει την εργασία των παιδιών ηλικίας κάτω των 15 ετών, σύμφωνα με τις συμβάσεις 182 και 138 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).

- Θέσπιση και εφαρμογή του νόμου για τις συνθήκες απασχόλησης και εργασίας για τους οικιακούς βοηθούς

- Γενίκευση του καθεστώτος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τους απόρους (RAMED)

- Θέσπιση και εφαρμογή του νόμου για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

- Σύσταση συμβουλευτικού συμβουλίου για την οικογένεια και το παιδί και συμβουλευτικού συμβουλίου για τους νέους και τη συνεταιριστική δράση

2.8 Συνεργασία μεταξύ του Μαρόκου, της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης

Ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου και του Συμβουλίου της Ευρώπης ιδίως στους τομείς εμπειρογνωσίας του Συμβουλίου της Ευρώπης και προσδιορισμός των συνεργιών μεταξύ των αξόνων αυτής της συνεργασίας και των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης Μαρόκου-ΕΕ.

- Έναρξη συνεργασίας μεταξύ του Εθνικού Συμβουλίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (CNDH) του Μαρόκου και του Επιτρόπου για τα δικαιώματα του ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

- Σταδιακή προσχώρηση του Μαρόκου στις σχετικές συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης όσον αφορά την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν χώρες που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, σύμφωνα με τις διαδικασίες προσχώρησης του Συμβουλίου της Ευρώπης και ειδικότερα:

  – στη σύμβαση για το κυβερνοέγκλημα και το πρόσθετο πρωτόκολλό της,

  – στη σύμβαση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων,

  – στη σύμβαση για την άσκηση των δικαιωμάτων του παιδιού

  – στη σύμβαση για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και την κακοποίηση,

  – στη σύμβαση σχετικά με τη νομιμοποίηση, τη διερεύνηση, την κατάσχεση και τη δήμευση προϊόντων εγκλήματος και με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

  – στις συμβάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς και στο πρόσθετο πρωτόκολλό τους,

  – στη σύμβαση για την πρόληψη της τρομοκρατίας,

  – στη σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις και στο δεύτερο πρόσθετο πρωτόκολλο,

  – στη σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων και των εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης,

  – στη σύμβαση για την προστασία των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

– στις συμβάσεις σε σχέση με τον τομέα της οπτικοακουστικής επικοινωνίας και τη στήριξη για την προσχώρηση του Μαρόκου στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του οπτικοακουστικού τομέα.

- Εφαρμογή του προγράμματος για την τριμερή συνεργασία.

- Συνέχιση της εφαρμογής του καθεστώτος «Εταίρος για τη Δημοκρατία» με την κοινοβουλευτική συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Ενθάρρυνση των δράσεων συνεργασίας μεταξύ των εδαφικών οντοτήτων του Μαρόκου και του Κογκρέσου των τοπικών και περιφερειακών αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Χρησιμοποίηση από το Μαρόκο της εμπειρογνωσίας της Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας), της οποίας είναι μέλος από το 2007.

- Σύγκλιση του νομικού πλαισίου του Μαρόκου με εκείνο του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

2.9 Καταπολέμηση της διαφθοράς

Συνεργασία στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς

- Εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών και άλλων συναφών μέσων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

- Συνέχιση της συνεργασίας με τον ΟΟΣΑ στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

- Συνέχιση της επικαιροποίησης και της εναρμόνισης της μαροκινής νομοθεσίας στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

- Εφαρμογή του σχεδίου δράσης της εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

- Ενίσχυση των ικανοτήτων του δημόσιου τομέα για την αντικειμενική αξιολόγηση των πολιτικών που εφαρμόζονται στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

- Χαρτογράφηση των κινδύνων διαφθοράς με διπλή προσέγγιση ανά τομέα και περιφέρεια.

- Ενίσχυση της διαφάνειας, της απλούστευσης και της αυτοματοποίησης των διαδικασιών στο επίπεδο της δημόσιας διοίκησης, καθώς και εφαρμογή των στόχων της ηλεκτρονικής διοίκησης.

- Ενίσχυση των θεσμών επιθεώρησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παρουσίασης των λογαριασμών, προκειμένου ιδίως να διασφαλίζεται η διαφάνεια των αποφάσεων, και ανάπτυξη του μεταξύ τους συντονισμού.

- Ενίσχυση των κανόνων της ακεραιότητας και της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, την αποκεντρωμένη διαχείριση των δημόσιων υπηρεσιών, τη σύναψη και την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων.

- Δημιουργία και ενίσχυση του ρόλου, της ανεξαρτησίας και των ικανοτήτων της εθνικής αρχής για την ακεραιότητα και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

- Ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στην πρόληψη της διαφθοράς.

- Υποστήριξη της δημιουργίας κέντρων νομικής συνδρομής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

- Ενίσχυση των αρμόδιων για χρηματοοικονομικές υποθέσεις δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

- Εφαρμογή του νόμου για την προστασία των θυμάτων και των πληροφοριοδοτών σε υποθέσεις διαφθοράς.

Για την επίτευξη όλων των στόχων που εγγράφονται στο σκέλος «*ΕΝΑΣ ΧΩΡΟΣ ΚΟΙΝΩΝ ΑΞΙΩΝ*», το Μαρόκο θα συνεχίσει τις προσπάθειές του, προκειμένου να ευαισθητοποιήσει όλους τους φορείς και τους ενδιαφερομένους σε εθνικό επίπεδο ως προς την ανάγκη να εμφορούνται από τις αρχές και τις αξίες που προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ, τις επιμέρους συμφωνίες του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και από τις σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες στον τομέα αυτό. Στο παρόν έγγραφο (συγγρ. παράρτημα Ι) προσαρτάται ενδεικτικός κατάλογος των ευρωπαϊκών νομοθετικών διατάξεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε αυτό το εγχείρημα. Η προσπάθεια ευαισθητοποίησης αφορά επίσης τον εθνικό νομοθέτη, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω αξίες και αρχές κατά τη διαμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας.

3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

3.1 Δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις

Έγκριση της νομοθεσίας για τη νομική συνεργασία μεταξύ κρατών

- Εφαρμογή των κύριων διεθνών συμβάσεων, όπως:

  – η σύμβαση της Χάγης του 1965 για την επίδοση στο εξωτερικό δικαστικών και εξωδικαστικών εγγράφων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις·

  – η σύμβαση της Χάγης του 1970 για τη διεξαγωγή αποδείξεων στην αλλοδαπή σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις·

  – η σύμβαση της Χάγης του 1980 για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών·

  – η σύμβαση της Χάγης του 1996 σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία σε θέματα γονικής μέριμνας και μέτρων προστασίας των παιδιών.

- Ενίσχυση του διαλόγου σχετικά με τη διεθνή προστασία των παιδιών και τα θέματα οικογενειακού δικαίου στο πλαίσιο της συμμετοχής του Μαρόκου στη δικαστική διάσκεψη για οικογενειακά θέματα διασυνοριακού χαρακτήρα, τη λεγόμενη «διαδικασία της Μάλτας», η οποία δρομολογήθηκε από τη Διάσκεψη της Χάγης για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο.

- Θέσπιση συγκεκριμένων λύσεων για την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση των συγκρούσεων που αφορούν τη γονική μέριμνα και ειδικότερα τις απαγωγές παιδιών.

- Σύναψη συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου και της Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας της ΕΕ (EUROJUST), λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3.2 Αστυνομική συνεργασία

Συνέχιση της ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ των αστυνομικών αρχών του Μαρόκου και των κρατών μελών

- Προώθηση της αστυνομικής συνεργασίας όσον αφορά τις ορθές πρακτικές.

- Σύναψη συμφωνίας στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων μαροκινών αρχών και της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (EUROPOL) (Ευρωπόλ).

- Σύναψη συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL) και συμμετοχή του Μαρόκου στις δράσεις κατάρτισης της CEPOL.

- Ίδρυση ανώτατου ιδρύματος καταπολέμησης της εγκληματικότητας.

3.3 Συνεργασία στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας

Συνέχιση της ανάπτυξης και ενίσχυση της συνεργασίας για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

- Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, σε επίπεδο πρόληψης, πληροφόρησης και δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας.

- Συνέχιση της εφαρμογής των αποφάσεων 1988/11, 1989/11 και 1373/01 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και κύρωση όλων των κατάλληλων διεθνών συμβάσεων και πρωτοκόλλων.

- Συνέχιση της συνεργασίας στο πλαίσιο της COTER.

- Εφαρμογή της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

3.4 Συνεργασία στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος

Κύρωση και εφαρμογή των διεθνών πράξεων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος

- Εφαρμογή της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος και των πρόσθετων πρωτοκόλλων της κατά της λαθραίας μεταφοράς μεταναστών δια ξηράς, αέρος και θαλάσσης , σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών, καθώς και του πρόσθετου πρωτοκόλλου που αποβλέπει στην πρόληψη, καταστολή και κολασμό του εμπορίου ανθρώπων και ιδίως γυναικών και παιδιών.

- Ανάπτυξη της νομοθεσίας σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα και πράξεις.

- Ανάπτυξη της νομοθεσίας για την πρόληψη και την καταπολέμηση του εμπορίου ανθρώπων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και πράξεις.

- Ενίσχυση των δράσεων που στοχεύουν στις πλέον ευάλωτες ομάδες (γυναίκες και παιδιά).

- Κατάρτιση σχετικά με τους μηχανισμούς πρόληψης και καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων της εξακρίβωσης της ταυτότητας, της προστασίας και της παροχής συνδρομής στα θύματα της εμπορίας ανθρώπων.

- Βελτίωση των μέσων ανάλυσης που αφορούν τον χαρακτήρα του εγκλήματος, τις μεθόδους διακίνησης, εμπορίας και εκμετάλλευσης.

- Ανταλλαγή πληροφοριών και πρακτικών όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο.

Ανάπτυξη μεθόδων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

- Ενίσχυση της συνολικής στρατηγικής με στόχο τους δράστες της στρατολόγησης , τα πρόσωπα που μεταφέρουν και στεγάζουν τους μετανάστες, τους εκμεταλλευτές, άλλους μεσάζοντες , πελάτες και επωφελούμενους.

- Δρομολόγηση δράσεων εξειδικευμένης κατάρτισης για τους δικαστές, τις δυνάμεις της αστυνομίας και το προσωπικό ελέγχου των συνόρων.

3.5 Καταπολέμηση και πρόληψη των ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ναρκωτικών

Ενίσχυση της καταπολέμησης της εμπορίας ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένης της διαμετακόμισης και της εξαγωγής, και της καταπολέμησης της τοξικομανίας, ιδίως μέσω της πρόληψης, στο πλαίσιο της εφαρμογής των διάφορων πτυχών της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση των ναρκωτικών

- Ενίσχυση της εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη και την καταπολέμηση των ναρκωτικών με την ανάληψη, μεταξύ άλλων, δράσεων για τη μείωση της ζήτησης και της προσφοράς, καθώς και δράσεων ανάπτυξης των περιφερειών.

- Συνέχιση του διαλόγου σχετικά με την καταπολέμηση και την πρόληψη των ναρκωτικών.

- Δρομολόγηση δράσεων συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), ιδίως ενόψει της ανάληψης δράσης από κοινού με το εθνικό κέντρο παρακολούθησης των ναρκωτικών και της τοξικομανίας.

- Δρομολόγηση εξειδικευμένων δράσεων κατάρτισης για τους οργανισμούς και το προσωπικό που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του νόμου (ιδίως δυνάμεις της αστυνομίας), την περίθαλψη και τη θεραπεία.

- Ενίσχυση των ικανοτήτων της εθνικής επιτροπής για τα ναρκωτικά.

- Συνεργασία στο πλαίσιο της συνέχισης της διαδικασίας εκρίζωσης των καλλιεργειών κάνναβης και εφαρμογής προγραμμάτων εναλλακτικής ανάπτυξης.

- Ανάπτυξη από το Μαρόκο προγραμμάτων πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης των τοξικομανών, μεταξύ άλλων με τη συνεργασία των αρμόδιων οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Ενίσχυση των ειδικών δομών, οι οποίες επιτρέπουν να διασφαλίζεται η υγειονομική και κοινωνική περίθαλψη για τα άτομα που είναι επιρρεπή στην τοξικομανία.

- Συνεργασία για την επεξεργασία κανόνων όσον αφορά την εκτροπή πρόδρομων χημικών ουσιών και άλλων ουσιών που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή ναρκωτικών.

3.6 Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και οικονομικά και χρηματοοικονομικά εγκλήματα

Ενίσχυση των προσπαθειών και της συνεργασίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- Εφαρμογή του άρθρου 61 της συμφωνίας σύνδεσης.

- Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη νομοθεσία, τις πρακτικές, τις ευρωπαϊκές τυπολογίες και τα διεθνή μέσα (ιδίως τις συστάσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (GAFI) για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- Συνέχιση της ανάπτυξης του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις αρχές που περιέχονται στις συστάσεις της GAFI.

- Ενίσχυση των εθνικών μηχανισμών πρόληψης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ευρωπαϊκών συστημάτων Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών («ΜΧΠ») και του μαροκινού συστήματος, ιδίως στο πλαίσιο της Ομάδας Egmont.

- Επεξεργασία προγράμματος κατάρτισης για τους δικαστές, τους εισαγγελείς, τις δυνάμεις της αστυνομίας και κάθε άλλη ενδιαφερόμενη διοικητική αρχή.

- Ενίσχυση των ικανοτήτων και εδραίωση του προληπτικού ρόλου της μαροκινής ΜΧΠ.

- Συνέχιση των εκστρατειών ευαισθητοποίησης για τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα .

- Επεξεργασία διαδικασιών ελέγχου και επίβλεψης για τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα .

3.7 Διαχείριση των συνόρων, κινητικότητα των προσώπων και μεταναστατευτική πολιτική, διεθνής προστασία και άσυλο

Συνέχιση του διαλόγου σχετικά με τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια, με στόχο ειδικότερα:

- την καλύτερη οργάνωση των νόμιμων μεταναστεύσεων,

- τη μεγιστοποίηση των θετικών συνεπειών των μεταναστεύσεων για την ανάπτυξη,

- την αποτελεσματική καταπολέμηση των παράνομων μεταναστεύσεων και της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στους τομείς της επανεισδοχής και του καλύτερου ελέγχου των συνόρων,

- την προώθηση της διεθνούς προστασίας και την ενίσχυση της πολιτικής ασύλου,

- την προώθηση και τον σεβασμό των δικαιωμάτων των μεταναστών, τόσο των υπηκόων του Μαρόκου που διαμένουν στην ΕΕ όσο και των υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται στο Μαρόκο,

- την προώθηση των πρωτοβουλιών τόσο για την ένταξη των νόμιμων μαροκινών μεταναστών που εισέρχονται στην ΕΕ όσο και για την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη των Μαροκινών οι οποίοι επιστρέφουν στη χώρα καταγωγής τους.

Σκοπός του διαλόγου είναι η σύναψη εταιρικής σχέσης για την κινητικότητα στο πλαίσιο της οποίας θα συμφωνηθούν και θα υλοποιηθούν από τα μέρη πολλές πρωτοβουλίες σχετικά με τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια. Τα μέτρα που θα προσδιορισθούν μέσω του διαλόγου θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ενισχυμένη πρόσβαση στους νόμιμους διαύλους μετανάστευσης, τη χαλάρωση των όρων χορήγησης θεώρησης (αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τον Κώδικα Θεωρήσεων της ΕΕ), την επανεισδοχή στη χώρα προέλευσης, καθώς και την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη σε περίπτωση εκούσιου επαναπατρισμού.

Η εταιρική σχέση κινητικότητας έχει σχεδιαστεί ως πλαίσιο μακροπρόθεσμης συνεργασίας, το οποίο συμβαδίζει με τη συνολική προσέγγιση για τη μετανάστευση και την κινητικότητα και τη μαροκινή πολιτική στον συγκεκριμένο τομέα, θεμελιώνεται δε στον πολιτικό διάλογο

και στη συνεργασία, η οποία θα εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου επί τη βάσει των υφιστάμενων σχέσεων Μαρόκου και ΕΕ.

Ανάπτυξη της διεθνούς προστασίας και της πολιτικής ασύλου μέσω:

- της ενίσχυσης του μαροκινού νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου σχετικά με το δικαίωμα ασύλου, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τις διατάξεις του συντάγματος του Μαρόκου·

- της συνέχισης της εφαρμογής των αρχών της σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του πρωτοκόλλου της του 1967, για παράδειγμα σε σχέση με τις μεθόδους για τον προσδιορισμό των μεταναστών που χρειάζονται διεθνή προστασία , την εφαρμογή της αρχής της μη επαναπροώθησης, τις συνέπειες από την απόκτηση του καθεστώτος του πρόσφυγα·

- της ενίσχυσης των δημόσιων πολιτικών σε θέμα ταμετανάστευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες διεθνούς προστασίας και την αναγκαιότητα παροχής βιώσιμων λύσεων στους πρόσφυγες, οι οποίες μπορούν επίσης να καταστήσουν εφικτή την ένταξή τους·

- της συνέχισης της συνεργασίας με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες στο πλαίσιο της υλοποίησης της εντολής της στο Μαρόκο, και της ανάπτυξης των εθνικών δομών οι οποίες είναι επιφορτισμένες με τον χειρισμό της διαδικασίας ασύλου στο σύνολό της.

3.8 Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της ανάπτυξης των εφαρμογών της κοινωνίας της πληροφορίας, των δημόσιων βάσεων δεδομένων και των ηλεκτρονικών ανταλλαγών

- Εντατικοποίηση της συνεργασίας μεταξύ της εθνικής επιτροπής ελέγχου της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των αντίστοιχων ευρωπαϊκών οργανισμών ελέγχου της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

- Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου (ηλεκτρονική υπογραφή, διαχείριση των ονομάτων τομέα).

4. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

4.1 Κοινοβουλευτική συνεργασία

- Ενίσχυση της δράσης της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΕ-Μαρόκου.

- Ενίσχυση των τεχνικών, οργανωτικών και νομοθετικών ικανοτήτων του Κοινοβουλίου.

- Συνεργασία μεταξύ του μαροκινού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ, ιδίως μέσω της εφαρμογής του παρόντος σχεδίου δράσης.

4.2 Ενθάρρυνση δικτύων ανταλλαγών και διαβουλεύσεων μεταξύ των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και συμμετοχή νέων φορέων

- Ενίσχυση των οργανωτικών και διαχειριστικών ικανοτήτων και των ικανοτήτων προάσπισης του προγράμματος των μαροκινών συλλογικών φορέων.

- Παρότρυνση των ανταλλαγών μεταξύ μαροκινών και ευρωπαϊκών ΜΚΟ.

- Διευκόλυνση της πρόσβασης της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως των οργανώσεων και των συλλόγων νέων, στις νέες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών.

- Ενίσχυση του ρόλου των οργανισμών περιφερειακής ανάπτυξης στην υλοποίηση προγραμμάτων συνεργασίας, ανταλλαγής εμπειριών και ενίσχυσης των ικανοτήτων των φορέων της κοινωνίας των πολιτών.

- Εγκαθίδρυση ενισχυμένου διαλόγου μεταξύ της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων) και του Εθνικού Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Conseil Consultatif des Droits de l'Homme, CNDH) του Μαρόκου.

4.3 Διάρθρωση των σχέσεων μεταξύ των εδαφικών οντοτήτων του Μαρόκου και της ΕΕ, καθώς και με την Επιτροπή των Περιφερειών

- Ενίσχυση των ανταλλαγών μεταξύ μαροκινών και ευρωπαϊκών εδαφικών οντοτήτων στο πλαίσιο της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM).

- Προώθηση της επεξεργασίας σχεδίων συνεργασίας από τις εδαφικές οντότητες, ιδίως μέσω των αναπτυξιακών οργανισμών.

- Προώθηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, καθώς και της συνεργασίας των διαφορετικών θεσμικών επιπέδων.

- Ενίσχυση των εδαφικών αρχών και θέσπιση προγραμμάτων εκσυγχρονισμού και κατάρτισης των τοπικών και περιφερειακών διοικητικών αρχών.

4.4 Συνεργασία του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου του Μαρόκου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Ενίσχυση των δεσμών και προώθηση δομημένης συνεργασίας μεταξύ του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

- Εγκαθίδρυση δομημένης συνεργασίας και τακτικού διαλόγου μεταξύ των δύο οργάνων.

- Προώθηση του κοινωνικού διαλόγου μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της μαροκινής κοινωνίας των πολιτών με τις οργανώσεις της ΕΕ.

- Ανταλλαγή πληροφοριών, δημοσιεύσεων και τραπεζικών δεδομένων με σκοπό τη συμβολή στην τελειοποίηση των δραστηριοτήτων και στον εμπλουτισμό των συζητήσεων στο εσωτερικό των δύο οργάνων.

- Από κοινού διεξαγωγή διασκέψεων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

4.5 Συνεργασία μεταξύ του εθνικού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή

Εγκαθίδρυση δομημένης συνεργασίας και τακτικού διαλόγου μεταξύ των δύο οργάνων

- Ενίσχυση της εμπειρογνωμοσύνης στον τομέα της διαμεσολάβησης.
- Επεξεργασία προγράμματος δράσης σχετικού με την υπό διαπραγμάτευση σύμβαση, ιδίως όσον αφορά:
  - τους μηχανισμούς ενίσχυσης των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι της δημόσιας διοίκησης·
  - τους μηχανισμούς δεοντολογίας για τον δημόσιο τομέα·
  - τους μηχανισμούς διάδοσης της φιλοσοφίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των αρχών της χρηστής διακυβέρνησης.
- Συντονισμός των δράσεων των δύο οργάνων στο πλαίσιο των διεθνών οργάνων.

4.6 Πολιτιστική συνεργασία

- Ολοκλήρωση της διαδικασίας κύρωσης και εφαρμογή της σύμβασης της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων.
- Ενίσχυση της πολιτιστικής συνεργασίας για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου.
- Προώθηση και προστασία της πολιτισμικής πολυμορφίας σε διεθνή φόρα όπως η UNESCO.
- Προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας όσον αφορά τη διατήρηση και την αναβάθμιση της ιστορικής κληρονομιάς και την ανάπτυξη των φορέων πολιτισμού.
- Εντατικοποίηση της συμμετοχής του Μαρόκου στα προγράμματα πολιτιστικής συνεργασίας στην περιοχή της Μεσογείου (Euromed-Heritage και Euromed-Audiovisual), περιλαμβάνοντας σε αυτά τα ενδιαφερόμενα μαροκινά όργανα, όπως την Ανώτατη Αρχή Οπτικοακουστικής Επικοινωνίας (Haute Autorité de la Communication Audiovisuelle, HACA), το Βασιλικό Ίδρυμα Πολιτισμού Amazighe (Institut Royal de la Culture Amazighe, IRCAM), το Συμβούλιο της απόδημης μαροκινής κοινότητας (Conseil de la communauté marocaine à l'étranger, CCME) κ.λπ.
- Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της διαχείρισης του (δημόσιου και ιδιωτικού) πολιτιστικού τομέα.
- Ανάπτυξη του ρόλου του Μαρόκου στον τομέα της προώθησης του διαπολιτισμικού διαλόγου, μέσω της ενίσχυσης των φορέων πολιτισμού, με στόχο την

εντατικοποίηση της παραγωγής και της διάθεσης οπτικοακουστικού περιεχομένου που αντικατοπτρίζει ειδικότερα τις κοινές αξίες και τους κοινούς στόχους με την ΕΕ.

- Συνεργασία με το Κέντρο Βορράς-Νότος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Συνεργασία για την επανεπεξεργασία του εθνικού μαροκινού σχεδίου για τη Συμμαχία των Πολιτισμών.

Β. ΠΡΟΣ ΕΝΑΝ ΚΟΙΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

5.1 Μακροοικονομικό πλαίσιο

Εδραίωση της επιτευχθείσας προόδου με στόχο τη βελτίωση των μακροοικονομικών επιδόσεων και την προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης, της απασχόλησης και της ανάπτυξης

- Περαιτέρω εδραίωση της σταθερότητας του μακροοικονομικού πλαισίου, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της βιώσιμης θέσης των τρεχούμενων λογαριασμών, καθώς και της οικονομίας μέσω της ανάπτυξης του εξωτερικού εμπορίου.

- Συνέχιση της συνετής δημοσιονομικής πολιτικής με στόχο τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική εξυγίανση για τη διασφάλιση της σταθερότητας και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών.

- Συνέχιση της πολιτικής για τη μείωση του δημόσιου χρέους.

- Ενίσχυση των επιχειρησιακών ικανοτήτων της κεντρικής τράπεζας κατά την εφαρμογή της πολιτικής εποπτείας του τραπεζικού συστήματος και συγκράτησης του πληθωρισμού.

- Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης των οικονομικών, ιδίως μέσω της ανταλλαγής εμπειρογνωμοσύνης.

- Διαφοροποίηση των πηγών οικονομικής ανάπτυξης.

- Συνέχιση της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.

- Συνέχιση των προσπαθειών για τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος επιδότησης των τιμών της ενέργειας και ορισμένων ειδών διατροφής, έτσι ώστε να μειωθεί το δημοσιονομικό βάρος και να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών χάρη σε κατάλληλη στοχοθέτηση, ιδίως υπέρ των πληθυσμών χαμηλού εισοδήματος.

5.2 Φορολογία

Συνέχιση της θέσπισης φορολογικής πολιτικής και της εγκαθίδρυσης φορολογικής διοίκησης σύμφωνα προς τα διεθνή και τα ευρωπαϊκά πρότυπα

Διασφάλιση του επιπέδου των δημόσιων εσόδων και βελτίωση της ισονομίας του φορολογικού συστήματος

- Συνέχιση της εξυγίανσης των καθεστώτων από τις παρεκκλίσεις και περιορισμός της δημιουργίας νέων απαλλαγών.

- Διεύρυνση της φορολογικής βάσης.

- Συνέχιση της μεταρρύθμισης του ΦΠΑ απλουστεύοντας και βελτιώνοντας την οικονομική ουδετερότητα του συγκεκριμένου φόρου.

- Συνέχιση της μεταρρύθμισης του φόρου εισοδήματος.

- Ανάπτυξη της φορολογικής συνείδησης και σταδιακή φορολόγηση του άτυπου τομέα απασχόλησης.

Εκσυγχρονισμός της φορολογικής διοίκησης

- Συνέχιση της αποϋλοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών από τη Γενική Διεύθυνση Φόρων (Direction Générale des Impôts, DGI).

- Συνέχιση της διαδικασίας απλούστευσης του φορολογικού συστήματος, και ιδίως της εναρμόνισης των προθεσμιών δήλωσης, των προθεσμιών προσφυγής και των κυρώσεων.

- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του φορολογικού ελέγχου, ιδίως εφαρμόζοντας νέες προσεγγίσεις, όπως η προσέγγιση κινδύνου σε συνδυασμό με στοχοθέτηση, και παρέχοντας στη DGI μια μέθοδο αυτόματου προγραμματισμού του ως άνω ελέγχου.

- Βελτίωση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου: ιχνηλασιμότητα των αποφάσεων, εσωτερικές διαδικασίες διαχείρισης, λογιστικός έλεγχος και έλεγχος της διαχείρισης, μέσα παρακολούθησης των δεικτών επιδόσεων, πίνακας αποτελεσμάτων, κ.λπ.

- Βελτίωση της ποιότητας της υπηρεσίας, γενικά, και της υποδοχής, ειδικότερα.

Φορολογική συνεργασία και σταδιακή σύγκλιση με το ευρωπαϊκό καθεστώς όσον αφορά τον φόρο εισοδήματος εταιρειών

- Συνέχιση και εμβάθυνση του διαλόγου σχετικά με την εφαρμογή των αρχών χρηστής φορολογικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου του Κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ για τη φορολογία των επιχειρήσεων.

- Εφαρμογή του Ευρωμεσογειακού χάρτη για τις επιχειρήσεις όσον αφορά τη διάσταση της ευνοϊκής φορολογίας για τις επενδύσεις.

- Κατάρτιση των στελεχών της DGI.

5.3 Διαχείριση και έλεγχος των δημόσιων οικονομικών

Αύξηση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των όρων προγραμματισμού, διαχείρισης, εκτέλεσης και ελέγχου των δημόσιων δαπανών

Συνέχιση της εφαρμογής ορθολογικής διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών

- έγκριση του νέου οργανικού νόμου για τον προϋπολογισμό, ο οποίος τελεί υπό κατάρτιση και θεσπίζει τις αρχές:
  - του πολυετούς προγραμματισμού·
  - της διαχείρισης με γνώμονα τις επιδόσεις·
  - της δημοσιονομικής διαφάνειας μέσω της αναμόρφωσης της δομής του προϋπολογισμού, η οποία επικεντρώνεται πλέον στην έννοια των προγραμμάτων·
  - της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μέσω της θέσπισης νέων κανόνων·
  - του αυξημένου και αποσαφηνισμένου ρόλου του Κοινοβουλίου στη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού.

Συνέχιση του εκσυγχρονισμού της δημόσιας λογιστικής, με τη σταδιακή συμπερίληψη της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση

- Γενίκευση του συστήματος πληροφόρησης για τη διαχείριση των δημόσιων δαπανών.
- Ενίσχυση των ικανοτήτων των διοικητικών αρχών, ιδίως των αποκεντρωμένων, και των αρμόδιων για τη δημοσιονομική διαχείριση διαχειριστών.
- Εκσυγχρονισμός του συστήματος διαχείρισης των τοπικών δημόσιων οικονομικών.

Εκσυγχρονισμός του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των δημόσιων δαπανών

- Συνέχιση της ενίσχυσης των ικανοτήτων των διοικητικών αρχών (Γενική Επιθεώρηση Οικονομικών - Inspection générale des finances, IGF), Γενική Επιθεώρηση Υπουργείων - Inspection générale des ministères, IGM), Γενική Επιθεώρηση των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Inspection générale des administrations territoriales, IGAT), οι οποίες είναι αρμόδιες για τον λογιστικό έλεγχο, τον έλεγχο της κανονικότητας και τις επιδόσεις των δημόσιων δαπανών.
- Συνέχιση της σταδιακής σύγκλισης με τα διεθνή πρότυπα και τις διεθνείς μεθόδους (Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών, IFAC, Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών/IIA, Διεθνής Οργανισμός των Ανωτάτων Οργάνων Ελέγχου των Δημοσίων Οικονομικών, INTOSAI), καθώς και προς τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ στον τομέα του ελέγχου και του λογιστικού ελέγχου των δημόσιων εσόδων και δαπανών.
- Εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ευθύνη της διαχείρισης (διατάκτες), των ελεγκτών και των δημόσιων υπολόγων.
- Ενίσχυση των ικανοτήτων για αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με τον οικονομικό έλεγχο του κράτους στις δημόσιες επιχειρήσεις.

- Ανταλλαγή εμπειριών και εμπειρογνωμοσύνης μεταξύ των μαροκινών οργάνων ελέγχου και λογιστικού ελέγχου των δημόσιων οικονομικών και αντίστοιχων ευρωπαϊκών οργάνων.

Ενίσχυση του συστήματος εξωτερικού ελέγχου των δημόσιων δαπανών

- Ενίσχυση των ικανοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

- Ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ του μαροκινού Ελεγκτικού Συνεδρίου και των οργάνων εξωτερικού ελέγχου των κρατών μελών της ΕΕ.

- Ενίσχυση της δημοσιονομικής δημοκρατίας μέσω της ενίσχυσης των εξουσιών και της ικανότητας ανάλυσης του Κοινοβουλίου στα στάδια της έγκρισης και της εκτέλεσης των ετήσιων προϋπολογισμών.

5.4 Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με στόχο την ανταγωνιστικότητα της μαροκινής οικονομίας

Διαρθρωτική μεταρρύθμιση και πρόοδος προς μια λειτουργική και ανταγωνιστική οικονομία της αγοράς

- Συνέχιση των μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος -συμπεριλαμβανομένων των τρεχουσών εργασιών σχετικά με τον χάρτη επενδύσεων- και των υλικών υποδομών με στόχο τη στήριξη των επενδύσεων, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την ανάπτυξη της απασχόλησης.

- Θέσπιση μηχανισμού ειδοποίησης και ταχείας διαβούλευσης για μέτρα που έχουν αντίκτυπο στο εμπόριο και στις επενδύσεις.

- Υλοποίηση του κατευθυντήριου διαγράμματος για τις ολοκληρωμένες βιομηχανικές πλατφόρμες και τις ζώνες εμπορικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του εθνικού συμφώνου για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και του σχεδίου Rawaj για το εμπόριο και τη διανομή.

- Βελτίωση της διάθεσης βιομηχανικών και εμπορικών εκτάσεων.

- Συνέχιση της εφαρμογής μέτρων για την αύξηση της παραγωγικότητας και την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού στους τομείς της οικονομίας που εμφανίζουν προοπτικές ανάπτυξης, και ειδικότερα τους προβλεπόμενους στο εθνικό σύμφωνο για την ανάπτυξη της βιομηχανίας (αεροναυπηγική, αυτοκινητοβιομηχανία, ηλεκτρονική, υπεράκτιες δραστηριότητες, βιομηχανία γεωργικών ειδών διατροφής και υφαντουργία).

- Υλοποίηση των στρατηγικών και εμπορικών μελετών που θα καταστήσουν εφικτή την ανάπτυξη των βιομηχανικών τομέων και νέων μικρών εξειδικευμένων τομέων δραστηριοτήτων.

5.5 Απασχόληση (συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων και θεμελιωδών κανόνων εργασίας) και κοινωνική πολιτική

Ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας στον τομέα της απασχόλησης, της κοινωνικής πολιτικής και της ισότητας των φύλων

Προώθηση της ισότητας των φύλων

- Ενεργή προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλα τα επίπεδα (απασχόληση, εκπαίδευση, κατάρτιση, επιχειρηματικότητα και λήψη αποφάσεων).

- Συνέχιση της πολιτικής για την ισότητα και της πολιτικής για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων που αφορούν τα φύλα.

- Εδραίωση της προστασίας των εγκύων στον χώρο εργασίας.

Ενίσχυση των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών κανόνων εργασίας

- Δημιουργία συνθηκών οι οποίες ευνοούν τις προοπτικές κύρωσης της σύμβασης αριθ. 87 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος.

- Ενίσχυση του ελέγχου της θέσπισης και της ουσιαστικής εφαρμογής των νομικών διατάξεων όσον αφορά τις συμβάσεις αριθ. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 και 182 της ΔΟΕ.

- Ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων της εργασιακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ρυθμίζουν την εργασία των παιδιών.

- Συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους με στόχο την έγκριση του οργανικού νόμου σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος απεργίας.

- Ενίσχυση των κατάλληλων και ανεξάρτητων δομών (διμερούς και τριμερούς) κοινωνικού διαλόγου, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων.

- Προώθηση της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων και της ανάπτυξης επιχειρηματικών πρακτικών οι οποίες σέβονται το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών και την τριμερή δήλωση της ΔΟΕ σχετικά με τις πολυεθνικές εταιρείες και την κοινωνική πολιτική, καθώς και τις πρακτικές του ΟΟΣΑ στον συγκεκριμένο τομέα.

- Ενίσχυση του πλέγματος διατάξεων για την προαγωγή και την παρακολούθηση της υγείας, της υγιεινής και της ασφάλειας στην εργασία, μεταξύ άλλων μέσω δράσεων κατάρτισης στα θέματα αυτά, θεσμοθέτησης της αρχής της προφύλαξης, της πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων που σχετίζονται με τον χειρισμό επικίνδυνων ή τοξικών ουσιών και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και αναλύσεων στον συγκεκριμένο τομέα, με στόχο τη μείωση των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

- Προσέγγιση της εθνικής νομοθεσίας με τις γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την προστασία της ασφάλειας και της υγείας, την εξάλειψη των συντελεστών κινδύνου και ατυχημάτων, την ενημέρωση, τη διαβούλευση, την ισόρροπη συμμετοχή και την κατάρτιση των εργαζομένων και των

εκπροσώπων τους[2] παράλληλα με την εφαρμογή της από το Εθνικό ινστιτούτο συνθηκών διαβίωσης στους χώρους εργασίας.

- Ενίσχυση των μεθόδων καταγραφής και της διάφανης και συνεκτικής επεξεργασίας όσον αφορά το σύνολο των στατιστικών στοιχείων για τα εργατικά ατυχήματα.

Εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης, απασχολησιμότητας και αξιοπρεπούς εργασίας με στόχο την ανάπτυξη της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας. Προώθηση της πρόσβασης σε αξιοπρεπή παραγωγική εργασία στο πλαίσιο της επίσημης οικονομίας

- Ανάπτυξη της πολιτικής απασχόλησης, απασχολησιμότητας και αξιοπρεπούς εργασίας στο Μαρόκο, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης και του πλαισίου δράσης που καθόρισε η Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη Υπουργών για την απασχόληση, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μαρακές τον Νοέμβριο του 2008, σύμφωνα με τις αρχές της δικαιοσύνης και της κοινωνικής ισοτιμίας, και ειδικότερα:

  – αύξηση του ποσοστού απασχόλησης του πληθυσμού στην επίσημη παραγωγική οικονομία, αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και του ποσοστού των ανεξάρτητων απασχολούμενων στον ενεργό απασχολούμενο πληθυσμό·

  – ανάπτυξη της κατάρτισης που οδηγεί στην απόκτηση απαιτούμενων προσόντων (ειδικότερα μαθητεία και εναλλασσόμενη κατάρτιση), ιδίως για τους νέους, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους·

  – καλύτερη προσαρμογή των προσόντων λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, και ειδικότερα διευκόλυνση της ένταξης των νέων και των γυναικών σε παραγωγικές θέσεις εργασίας στην επίσημη οικονομία·

  – εφαρμογή συστήματος αξιολόγησης και ελέγχου των μέτρων ενεργού προώθησης της απασχόλησης με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και της αντιστοίχισής τους στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ενίσχυση των ικανοτήτων της εθνικής υπηρεσίας για την προώθηση της απασχόλησης και των ικανοτήτων (Agence nationale pour la promotion de l'emploi et des compétences, ANAPEC)·

  – εφαρμογή του ολοκληρωμένου προγράμματος αξιοπρεπούς εργασίας μετά την έγκρισή του από το Μαρόκο και τη ΔΟΕ, και παρακολούθηση των στόχων και των δεικτών του.

Προώθηση της θέσπισης και της εφαρμογής γενικών διατάξεων των πολιτικών για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη

- Θέσπιση και εφαρμογή καθεστώτος αποζημίωσης σε περίπτωση απώλειας θέσης εργασίας.

[2] Προβλέπονται στην οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία, *ΕΕ L 183 της 29.6.1989.*

- Συνέχιση της πορείας προς τη διαρκή μείωση των ποσοστών του πληθυσμού που βρίσκονται σε κατάσταση απόλυτης ή σχετικής φτώχειας ή σε ευάλωτη κατάσταση.

- Συνέχιση της πορείας προς τη διαρκή μείωση των ποσοστών κοινωνικού αποκλεισμού (π.χ. % του πληθυσμού που ζει σε παραγκουπόλεις).

- Συνέχιση της συνεργασίας για την επίτευξη του μαροκινού στόχου μείωσης της φτώχειας και βελτίωσης της κοινωνικής συνοχής.

- Διασφάλιση της ενεργού κοινωνικής ένταξης όλων των πολιτών, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως για τις πιο ευάλωτες ομάδες.

- Θέσπιση συγκεκριμένων διοικητικών και κανονιστικών μέτρων για την κοινωνικοεπαγγελματική ένταξη των ατόμων με αναπηρία.

- Επέκταση της υποχρεωτικής ασφάλισης ασθενείας σε όλες τις κοινωνικοεπαγγελματικές κατηγορίες (ειδικότερα τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους σπουδαστές).

- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για τη διεύρυνση της κάλυψης και τη βελτίωση του επιπέδου της κοινωνικής προστασίας, ιδίως για τα στρώματα του πληθυσμού με το χαμηλότερο εισόδημα.

- Διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Συμπλήρωση των διατάξεων για τη μέριμνα ή την κάλυψη από την ασφάλιση υγείας, ώστε η βασική υγειονομική περίθαλψη ποιότητας να καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού (και ιδίως τους κοινωνικά μειονεκτούντες πολίτες) παρέχοντας βασική ποιοτική περίθαλψη

- Μείωση των μέσων άμεσων δαπανών των νοικοκυριών (άμεσες πληρωμές σε μετρητά), ιδίως για τις κοινωνικά μειονεκτούσες κατηγορίες.

- Επέκταση του πληθυσμού που καλύπτεται πραγματικά από σύστημα ασφάλισης ασθένειας ή βοήθειας σε περίπτωση ασθένειας.

Σύγκλιση: Για την υλοποίηση των ως άνω μεταρρυθμίσεων, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη, όσον αφορά την κανονιστική σύγκλιση, με τη στήριξη της ΕΕ, τις οικείες ευρωπαϊκές οδηγίες για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία (επεξεργασία των νέων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που αφορούν την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων), την ισότητα ευκαιριών των δύο φύλων, την προστασία κατά των διακρίσεων, το εργατικό δίκαιο, καθώς και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

5.6 Περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη

- Εδραίωση της διαδικασίας ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο:

  – ενίσχυση των θεσμικών και οικονομικών πόρων των δήμων και κοινοτήτων, και ιδίως των αγροτικών κοινοτήτων («Κοινότητες 2015»)·

  – γενίκευση των κοινοτικών σχεδίων ανάπτυξης (κατάρτιση, έγκριση, τακτική επανεξέταση)·

– προώθηση της συνεργασίας μεταξύ κοινοτήτων·

– εκσυγχρονισμός της κοινοτικής διοίκησης μέσω της εισαγωγής της πληροφορικής, της απογραφοποίησης των διαδικασιών και της βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες·

– ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εδαφικών ενοτήτων, του ιδιωτικού τομέα και των μη κυβερνητικών οργανισμών για την υλοποίηση και τη διαχείριση των υποδομών και του εξοπλισμού τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα·

– κινητοποίηση του φορολογικού δυναμικού των εδαφικών ενοτήτων.

- Επίσπευση της μείωσης των διαφορών μεταξύ περιφερειών και μεταξύ υπαίθρου και πόλεων:

  – καθορισμός και υλοποίηση πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης και πολιτικών με στόχο συγκεκριμένες περιοχές (π.χ. ορεινές περιοχές)·

  – επεξεργασία και υλοποίηση των σχεδίων περιφερειακής ανάπτυξης (ΣΠΑ) στο επίπεδο των 16 περιφερειών·

  – μείωση των διαφορών όσον αφορά την πρόσβαση στις βασικές κοινωνικές και οικονομικές υποδομές·

  – ενίσχυση των ικανοτήτων των συντελεστών της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης·

  – κατά τις επόμενες από κοινού αξιολογήσεις (Μαρόκο, Επιτροπή) της εφαρμογής του Ευρωμεσογειακού χάρτη για τις επιχειρήσεις, και με την επιφύλαξη της διαθέσιμης χρηματοδότησης, μέτρηση του κατά πόσον ο Χάρτης είναι γνωστός και λαμβάνεται υπόψη στο σύνολο της χώρας, μεταξύ άλλων εκτός των πόλων οικονομικής ανάπτυξης, και των συνεπειών του για τις διάφορες περιφέρειες και τους τελικούς δικαιούχους·

  – ενίσχυση της συνεργασίας μέσω των περιφερειακών και διασυνοριακών προγραμμάτων Μαρόκου και ΕΕ με στόχο τη μείωση των ανισορροπιών στην ανάπτυξη των περιφερειών και τη βελτίωση της ευημερίας τους.

5.7 Κοινωνική και ανθρώπινη ανάπτυξη

- Επιδίωξη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των σχεδίων της εθνικής πρωτοβουλίας για την ανθρώπινη ανάπτυξη (Initiative Nationale pour le Développement Humain, INDH).

- Ενίσχυση του ελέγχου και της αξιολόγησης των σχεδίων της INDH.

- Προώθηση πολύ μικρών σχεδίων, τα οποία δημιουργούν θέσεις απασχόλησης και σταθερά εισοδήματα.

- Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών, των νέων και των προσώπων με ειδικές ανάγκες στα όργανα διακυβέρνησης της INDH.

5.8 Αειφόρος ανάπτυξη

- Υλοποίηση των στοιχείων για την αειφόρο ανάπτυξη που περιέχονται στον εθνικό χάρτη για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη μέσω της οριστικοποίησης του νόμου-πλαισίου.

- Συνέχιση της δημιουργίας των δομών και των διαδικασιών που σχετίζονται με τον στρατηγικό προγραμματισμό στον τομέα της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς και με το συντονισμού των διαφόρων συντελεστών.

6. ΕΜΠΟΡΙΟ, ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

6.1 Προσέγγιση του νομοθετικού πλαισίου του Μαρόκου προς εκείνο της ΕΕ στους συγκεκριμένους τομείς

- Δημιουργία μηχανισμού καταγραφής της απόκλισης της μαροκινής νομοθεσίας από το κοινοτικό κεκτημένο με σκοπό τη διευκόλυνση της θέσπισης εθνικού προγράμματος σύγκλισης.

- Προσδιορισμός των τομέων προτεραιότητας για την κανονιστική προσέγγιση, καθώς και των αναγκαίων εθνικών πόρων και της αλληλουχίας της υλοποίησής της.

6.2 Εμπορικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών

Σύμφωνα με τις συστάσεις του ευρωμεσογειακού χάρτη πορείας και με τους στόχους του συναφούς εγγράφου για το προηγμένο καθεστώς, τα μέρη θα επιδιώξουν καταρχάς τη σύναψη σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών και, ακολούθως, την οικοδόμηση ενός κοινού οικονομικού χώρου.

Υλοποίηση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται στον τίτλο ΙΙ της συμφωνίας σύνδεσης (Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων)

- Παρακολούθηση της υλοποίησης των θεμάτων που σχετίζονται με το εμπορικό σκέλος της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου, ιδίως με σκοπό την αμοιβαία κατάργηση των περιορισμών στις εισαγωγές και στις εξαγωγές αγαθών σε όλες τις δασμολογικές και μη δασμολογικές πτυχές της.

- Συνέχιση και εμβάθυνση της ελευθέρωσης των συναλλαγών εμπορευμάτων κατά τρόπο συνεπή προς τις τομεακές πολιτικές.

- Εφαρμογή και παρακολούθηση της συμφωνίας σχετικά με την ελευθέρωση των συναλλαγών γεωργικών προϊόντων, μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων, ιχθύων και αλιευτικών προϊόντων.

- Κατάρτιση του προσωπικού και ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων στον τομέα του διεθνούς εμπορίου.

Συμβολή στη διασφάλιση της υλοποίησης της ευρωμεσογειακής ζώνης ελεύθερων συναλλαγών

- Συνέχιση της εφαρμογής της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών με τους μεσογειακούς εταίρους σε περιφερειακή, ενδοπεριφερειακή ή διμερή κλίμακα.

- Εφαρμογή και παρακολούθηση της υλοποίησης της συμφωνίας σχετικά με την επίλυση των εμπορικών διαφορών, συμπεριλαμβανομένης της παροχής στήριξης για την κατάρτιση ενός πυρήνα μαροκινών διαιτητών με ειδίκευση στο διεθνές εμπόριο, οι οποίοι θα μπορούν να ασκούν καθήκοντα διαιτητή στο πλαίσιο διαδικασίας επίλυσης διαφοράς.

- Παρακολούθηση της εφαρμογής της συμφωνίας του Αγαδίρ σε όλους τους τομείς που καλύπτει επί του παρόντος η συμφωνία, προσπάθεια διεύρυνσης του αριθμού των τομέων -για παράδειγμα περιλαμβάνοντας τις υπηρεσίες και τις επενδύσεις- και προτρέποντας σε επέκταση της συμφωνίας σε άλλες χώρες της περιοχής.

- Υλοποίηση πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης, και ιδίως για τη θέσπιση του ευρωμεσογειακού μηχανισμού διευκόλυνσης του εμπορίου και των επενδύσεων ο οποίος θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μηχανισμό ειδοποίησης και ταχείας διαβούλευσης σχετικά με μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο και τις επενδύσεις.

- Ενίσχυση της συνεργασίας και του διαλόγου αναφορικά με τον καθορισμό και τη χρησιμοποίηση των μέσων εμπορικής άμυνας.

- Συνέχιση των τρεχουσών διμερών διαπραγματεύσεων με αντικείμενο την ελευθέρωση του εμπορίου υπηρεσιών και την εγκατάσταση,

Σύναψη σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών

- Έναρξη των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ, η οποία θα συμβάλει στη σταδιακή ολοκλήρωση των αγορών τους.

- Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων της σφαιρικής και σε βάθος συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών, κάλυψη των ακόλουθων τομέων (ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός, λαμβάνοντας υπόψη την επιλογή των τομέων προτεραιότητας στο πλαίσιο της νομοθετικής προσέγγισης):

  – τεχνικοί κανόνες για τα βιομηχανικά προϊόντα, τα πρότυπα και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης·

  – δημόσιες συμβάσεις·

  – κυκλοφορία κεφαλαίων και πληρωμές·

  – προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας·

  – υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα·

  – πολιτική ανταγωνισμού·

  – τελωνεία και διευκόλυνση των συναλλαγών·

– διάλογος σχετικά με τα μέσα εμπορικής άμυνας·

– εμβάθυνση της ελευθέρωσης του εμπορίου υπηρεσιών και προστασία των επενδύσεων·

– εμπόριο και αειφόρος ανάπτυξη·

– εξέταση των δυνατοτήτων βελτίωσης των προτιμησιακών παραχωρήσεων που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα, τα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα και τα αλιευτικά προϊόντα, λαμβάνοντας υπόψη τη γεωργική πολιτική, την ευαισθησία και τις ιδιαιτερότητες των οικείων προϊόντων των δύο μερών.

6.3 ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

6.3.1 Ελεύθερη κυκλοφορία των βιομηχανικών προϊόντων (εναρμονισμένοι τομείς ΕΕ)

Διευκόλυνση της πρόσβασης των βιομηχανικών προϊόντων στην αγορά. Συνέχιση της εναρμόνισης της μαροκινής νομοθεσίας σχετικά με τα βιομηχανικά προϊόντα με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές ρυθμίσεις και πρακτικές

- Στο πλαίσιο του προηγμένου καθεστώτος, συνέχιση της εναρμόνισης της ισχύουσας νομοθεσίας με το κεκτημένο της ΕΕ και της εφαρμογής της μέσω της αναβάθμισης του επιπέδου ποιότητας των υποδομών.

- Συνέχιση της προσέγγισης των νομοθεσιών όσον αφορά τα πρότυπα, τους τεχνικούς κανόνες και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με σκοπό τη σταδιακή εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο σε οριζόντιο επίπεδο και στους τομείς προτεραιότητας.

- Ενίσχυση των οργάνων που είναι επιφορτισμένα με την τυποποίηση (IMANOR), την πιστοποίηση (COMAC), την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, τη μετρολογία και την εποπτεία της αγοράς, ιδίως μέσω ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης και μέσω της ενσωμάτωσής τους στις ευρωπαϊκές και διεθνείς δομές, συμπεριλαμβανομένης της ένταξης στην ευρωπαϊκή συνεργασία για τη διαπίστευση, ΕΑ.

- Διαπραγμάτευση συμφωνίας σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και την αποδοχή (ΣΔΣΑ) στους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, στους οποίους η νομοθεσία και τα πρότυπα είναι ίδια με εκείνα της ΕΕ.

6.3.2 Κατάργηση των περιορισμών (μη εναρμονισμένοι τομείς ΕΕ)

Διευκόλυνση της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας

- Συνέχιση της πρόληψης των μέτρων που εισάγουν διακρίσεις και εξασφάλιση της δυνατότητας των ενδιαφερομένων να εγείρουν τα προβλήματα που εντοπίζουν.

- Ενίσχυση του κεντρικού σημείου επαφής και του σημείου πληροφοριών που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο για τη

διευκόλυνση της διαβίβασης πληροφοριών και της συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και Μαρόκου, καθώς και της συνεργασίας με τους οικονομικούς παράγοντες.

- Συνέχιση της ανάλυσης της μαροκινής νομοθεσίας σχετικά με την επισήμανση, τη σύνθεση, την κατασκευή και την περιγραφή των προϊόντων με σκοπό την προσέγγισή της προς τις ισχύουσες γενικές αρχές της ΕΕ.

- Προσδιορισμός και εξέταση των μη δασμολογικών εμποδίων και διευκόλυνση της κατάργησής τους μέσω του ευρωμεσογειακού μηχανισμού διευκόλυνσης του εμπορίου.

6.4 Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα

Βελτίωση της υγείας των ζώων και των φυτών και διασφάλιση της υγειονομικής ασφάλειας των ειδών διατροφής και των ζωοτροφών και διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ

- Συνέχιση της εφαρμογής της συμφωνίας του ΠΟΕ για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας (ΥΦΠ) και των διεθνών κανόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ), της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία των φυτών και του *Codex Alimentarius*.

- Βελτίωση των κανόνων σε θέματα υγείας των ζώων, υγείας των φυτών και υγειονομικής ασφάλειας των ειδών διατροφής και των ζωοτροφών και καλής διαβίωσης των ζώων, με σκοπό την προσέγγιση του επιπέδου προστασίας και των κανόνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων υγιεινής, αναγνώρισης και εντοπισμού της προέλευσης των ζώντων ζώων, των τροφίμων, των ζωοτροφών, των αλιευτικών προϊόντων κ.λπ. Ειδικότερα:

  – έγκριση των νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων που καταρτίσθηκαν και επικυρώθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου αδελφοποίησης που χρηματοδότησε η ΕΕ το 2007-2009·

  – έγκριση των κειμένων εφαρμογής του νόμου αριθ. 28-07 σχετικά με την υγειονομική ασφάλεια των ειδών διατροφής.

- Παρότρυνση της αναβάθμισης των βιομηχανιών γεωργικών ειδών διατροφής, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών αλιευτικών προϊόντων, όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής και τους υγειονομικούς κανόνες, σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 28-07.

- Συνεργασία στον τομέα της έγκρισης των παρασιτοκτόνων, του ελέγχου των καταλοίπων και των μολυσματικών προσμείξεων στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές και των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα**.**

- Συνεργασία με την εθνική υπηρεσία υγειονομικής ασφάλειας των τροφίμων (Office national de sécurité sanitaire des produits alimentaires, ONSSA) με στόχο:

  – τη βελτίωση της πρόληψης και την εξάλειψη των λοιμωδών ζωονόσων·

  – την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για την υγειονομική ασφάλεια των τροφίμων (νόμος αριθ. 28-07)·

– τη μέριμνα για τη συμμόρφωση των συνοριακών κέντρων ελέγχου·

– την αναβάθμιση των εργαστηρίων με σκοπό τη διαπίστευσή τους.

- Συνέχιση της συνεργασίας με την ONSSA, ειδικότερα, για την εγκαθίδρυση συστήματος περιφερειοποίησης στον τομέα της υγείας των ζώων για τη διευκόλυνση των εξαγωγών του Μαρόκου στο πλαίσιο της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών εμπορευμάτων μεταξύ Μαρόκου και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Συνέχιση της συνεργασίας στον τομέα της υγειονομικής ειδοποίησης και συμμετοχή στο πλαίσιο του συστήματος ταχείας ειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF) σύμφωνα με τους όρους της ΕΕ**.**

- Συνέχιση της συμμετοχής του Μαρόκου στο ενοποιημένο μηχανογραφικό κτηνιατρικό σύστημα TRACES *(Trade Control and Expert System)*.

- Συνεργασία με την ONSSA με σκοπό την εγκαθίδρυση στο Μαρόκο συστήματος έγκρισης των βιομηχανιών γεωργικών ειδών διατροφής (τρόφιμα ζωικής προέλευσης). Το εν λόγω σύστημα πρέπει:

  α) να διασφαλίζει την προστασία της υγείας των καταναλωτών στο Μαρόκο·

  β) να αποτελεί εργαλείο βελτίωσης της διαφάνειας, της προβλεψιμότητας και της εμπιστοσύνης των ελέγχων, διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό το εμπόριο·

  γ) να βασίζεται στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των επίσημων συστημάτων επιθεώρησης και πιστοποίησης των χωρών εξαγωγής (και όχι των συγκεκριμένων προϊόντων ή βιομηχανιών), σύμφωνα με τις οδηγίες και τις αρχές των διεθνών προτύπων, και ιδίως σύμφωνα με το έγγραφο CAC/GL 26-1997 του Codex Alimentarius·

  δ) να διασφαλίζει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων της ONSSA.

Σύγκλιση: Για την επίτευξη των ως άνω στόχων, το Μαρόκο θα θεσπίσει τις προτεραιότητες και θα εγκρίνει τα αναγκαία νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα (για παράδειγμα, κείμενα εφαρμογής του νόμου αριθ. 28-07 σχετικά με την υγειονομική ασφάλεια των τροφίμων, καθώς και τα σχέδια κειμένων που καταρτίσθηκαν και επικυρώθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου αδελφοποίησης που χρηματοδότησε η ΕΕ το 2007-2009). Όσον αφορά την κανονιστική σύγκλιση, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη, με τη στήριξη της ΕΕ, τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα.

6.5 Γεωργία και αλιεία

Γεωργία

Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των ικανοτήτων στον τομέα της γεωργίας στο πλαίσιο της ελευθέρωσης των συναλλαγών και σε συμφωνία με τις προοπτικές του Σχεδίου Πράσινο Μαρόκο (Plan Maroc Vert, PMV)

- Ανάπτυξη της αλληλέγγυας γεωργίας (δεύτερος πυλώνας του PMV), και ιδίως της γεωργίας μικρής κλίμακας στις ευαίσθητες και δύσκολες περιοχές. Οι προτεινόμενοι

τύποι δράσεων προτεραιότητας που εντάσσονται στο πλαίσιο της ενίσχυσης των προγραμμάτων εταιρικής σχέσης, είναι οι ακόλουθοι:

– ανάπτυξη της μεσογειακής δενδροκομίας στις ορεινές περιοχές για την καταπολέμηση της φτώχειας·

– ανάπτυξη των παραδοσιακών τοπικών προϊόντων με έμφαση στους τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για αμφότερα τα μέρη·

– βελτίωση του οικονομικού πλαισίου στη γεωργία, και ιδίως στους τομείς της εκμηχάνισης, της διάθεσης, των υπηρεσιών για τους μικρούς γεωργούς, της τεχνολογικής καινοτομίας, της έρευνας για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας κ.λπ.)·

– ανάπτυξη της ποιοτικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών προϊόντων·

– συνεργασία στον τομέα των γεωγραφικών ενδείξεων·

– διατήρηση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας.

- Προώθηση της ποιοτικής παραγωγής και της εδραίωσης των συναλλαγών μεταξύ των κλάδων.

- Διευκόλυνση, ενίσχυση και παρότρυνση της καθιέρωσης εταιρικών σχέσεων μεταξύ των επαγγελματικών οργανώσεων μαροκινών παραγωγών γεωργικών προϊόντων και των ευρωπαίων ομολόγων τους.

- Δρομολόγηση διαπραγματεύσεων με στόχο τη σύναψη διμερούς συμφωνίας για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας για την ελευθέρωση των συναλλαγών γεωργικών, μεταποιημένων γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων.

- Παροχή συνδρομής στο Μαρόκο για τη βραχυπρόθεσμη εκπλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής στα πιλοτικά σχέδια αγροτικής ανάπτυξης (ευρωπαϊκό πρόγραμμα γειτονίας για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, ENPARD) και την πολυετή ανάπτυξη της πρωτοβουλίας ENPARD μεσοπρόθεσμα.

Ρύθμιση και τυποποίηση της μη υγειονομικής συμμόρφωσης και κώδικες ορθής πρακτικής των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων

- Προσέγγιση των νομοθεσιών όσον αφορά την τυποποίηση της μη υγειονομικής συμμόρφωσης και των κωδίκων ορθής πρακτικής των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων με σκοπό τη σταδιακή εναρμόνιση προς το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο.

- Ενίσχυση και πλαισίωση των οργάνων που είναι υπεύθυνα για τις προαναφερθείσες πτυχές των γεωργικών και των αλιευτικών προϊόντων (Αυτόνομος οργανισμός ελέγχου και συντονισμού των εξαγωγών (Etablissement Autonome de Contrôle et de Coordination des Exportations, EACCE), ONSSA κ.λπ.), ιδίως μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της ενσωμάτωσής τους στις ευρωπαϊκές και διεθνείς δομές.

- Βελτίωση του επιπέδου των επαγγελματιών όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας και των προτύπων μη υγειονομικής συμμόρφωσης.

Διευκόλυνση του εμπορίου μέσω της κατάργησης των υφιστάμενων μη δασμολογικών εμποδίων για τα γεωργικά και αλιευτικά προϊόντα

- Επικαιροποίηση της μαροκινής νομοθεσίας για την επισήμανση, τη σύνθεση, την παρασκευή, την παρουσίαση των τροφίμων και την περιγραφή των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων.

- Προσέγγιση προς τις ισχύουσες γενικές αρχές της ΕΕ όσον αφορά την επισήμανση προϊόντων που περιέχουν κρέας, την περιεκτικότητα σε λιπαρά κ.λπ..

Βελτίωση της υλοποίησης της κανονιστικής προσέγγισης του PMV σύμφωνα με τον στόχο σύγκλισης

- Ενίσχυση των νομικών ικανοτήτων και των ικανοτήτων τομεακής γεωργικής πολιτικής: παρουσίαση των εσωτερικών και εξωτερικών ευρωπαϊκών κανονιστικών διατάξεων της ΕΕ, ιδίως των διαφόρων μηχανισμών των κοινών οργανώσεων αγορών των γεωργικών προϊόντων, καθώς και της ΚΓΠ.

- Αναβάθμιση της στρατηγικής περί επιτήρησης των προϊόντων και των αγορών για τη στήριξη της νέας πολιτικής εκσυγχρονισμού της γεωργίας.

Αλιεία

Διασφάλιση της εφαρμογής ενός πλαισίου διακυβέρνησης της αλιείας σύμφωνου προς το περιεχόμενο και τους στόχους της στρατηγικής Halieutis και προς την κοινή αλιευτική πολιτική όσον αφορά τη διατήρηση και τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων και προς τους τομείς κοινού ενδιαφέροντος

- Διασφάλιση της βιωσιμότητας των πόρων (άξονας 1 του σχεδίου Halieutis, Plan Halieutis, PH):

  – ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας·

  – γενίκευση του συστήματος διαχείρισης της αλιείας μέσω των συνολικών επιτρεπόμενων αλιευμάτων (ΤΑC)·

  – εκσυγχρονισμός του στόλου και προσαρμογή της αλιευτικής προσπάθειας·

  – συνέχιση της καταπολέμησης των δραστηριοτήτων παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας·

  – παρότρυνση της ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας.

- Βελτιστοποίηση της παραγωγής (άξονας 2 του PH):

  – εκσυγχρονισμός των λιμενικών υποδομών και των σημείων εκφόρτωσης που προορίζονται για την αλιεία·

  – διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των λιμενικών εγκαταστάσεων.

- Βελτίωση της αξιοποίησης των αλιευτικών προϊόντων και των όρων διάθεσής τους (άξονες 2 και 3 του ΡΗ):

  – διευκόλυνση της πρόσβασης των βιομηχανιών σε ποιοτικές πρώτες ύλες·

  – παρότρυνση της διαφοροποίησης και του προσανατολισμού της βιομηχανικής παραγωγής προς τις αγορές με τη μεγαλύτερη ζήτηση·

  – διάρθρωση και ενδυνάμωση της εσωτερικής αγοράς·

  – διευκόλυνση των συναλλαγών αλιευτικών προϊόντων για τη διευκόλυνση της εγκαθίδρυσης ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.

- Ενσωμάτωση εγκάρσιων θεμάτων:

  – δημόσια διακυβέρνηση: ενίσχυση του συμβουλευτικού ρόλου των επαγγελματικών οργανώσεων και παρότρυνση του διαλόγου μεταξύ των διάφορων τμημάτων του κλάδου·

  – νομικές διατάξεις: ενοποίηση, αποσαφήνιση και επικαιροποίηση·

  – έλεγχος και εποπτεία: ενίσχυση των μέσων στο σύνολο του κλάδου·

  – ποιότητα και υγιεινή: εφαρμογή μέσων και διατάξεων που επιτρέπουν την ιχνηλασιμότητα στο σύνολο του κλάδου [σύνδεσμος με σημείο 5.4]·

  – ανθρώπινοι πόροι και απασχόληση: δημιουργία παρατηρητηρίου της απασχόλησης στον τομέα της αλιείας (συνθήκες εργασίας, αξιοποίηση των γυναικών επαγγελματιών, μέτρα προσαρμογής στο οικονομικό περιβάλλον)·

  – δημιουργία πόλων ανταγωνιστικότητας.

Σύγκλιση: Για την επίτευξη των ως άνω στόχων, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη, με τη στήριξη της ΕΕ, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (και τις σχετικές πράξεις), καθώς και τις ειδικές διατάξεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής στους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, και ειδικότερα:

– ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης·

– έλεγχος, παρακολούθηση και εποπτεία·

– στήριξη της έρευνας.

Υλοποίηση της στρατηγικής Halieutis σύμφωνα με τον στόχο της κανονιστικής σύγκλισης, με έμφαση ιδίως στη βιωσιμότητα των αλιευτικών πόρων

- Συνέχιση της έγκρισης και της εφαρμογής νέου κατάλληλου νομικού πλαισίου, το οποίο θα ενσωματώσει στην εθνική νομοθεσία τους ισχύοντες ευρωπαϊκούς κανόνες για την καταπολέμηση της ΠΛΑ αλιείας, και ιδίως τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1005/2008, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας (ΠΛΑ).

- Ανάπτυξη των ικανοτήτων παρακολούθησης και ελέγχου της αλιείας και της νόμιμης κυκλοφορίας των αλιευτικών προϊόντων στο σύνολο του κλάδου. Οι εν λόγω ικανότητες αφορούν:

  – τους ανθρώπινους πόρους, οι οποίοι πρέπει να καταρτισθούν κατάλληλα για τη νέα αυτή αποστολή·

  – τα μέσα που επιτρέπουν ηλεκτρονική διαχείριση των δεδομένων συμβατή με τα πρότυπα της ΕΕ, η οποία είναι ο κύριος αποδέκτης των μαροκινών αλιευτικών προϊόντων·

  – την παρακολούθηση μέσω δορυφόρου της θέσης των αλιευτικών σκαφών.

- Συνέχιση της έγκρισης και της εφαρμογής νομικού πλαισίου για τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την πρόληψη της ρύπανσής του.

- Παροχή στο εθνικό ίδρυμα αλιευτικής έρευνας (Institut National de Recherche Halieutique, INRH), το οποίο είναι αρμόδιο για την επιτήρηση της ποιότητας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, κατάλληλου εξοπλισμού και μέσων έρευνας και παρακολούθησης.

- Ανάπτυξη των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας και στήριξη του αρμόδιου για την υδατοκαλλιέργεια οργάνου (Εθνική υπηρεσία για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, Agence nationale pour développement de l'aquaculture) μέσω της έγκρισης νομικού πλαισίου, το οποίο θα παροτρύνει την τήρηση και θα σέβεται τους διεθνείς κανόνες και τα πρότυπα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, ως μέσο για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα.

- Συνέχιση του εκσυγχρονισμού του αλιευτικού στόλου, χωρίς αύξηση της αλιευτικής ικανότητας.

- Διασφάλιση της εφαρμογής και του απόλυτου σεβασμού των κανόνων που θεσπίζονται στο πλαίσιο των διεθνών και περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας, και ιδίως της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT) και της Γενικής Διάσκεψης για τα Μέτρα και τα Σταθμά (CGPM).

- Συμβολή στη ρύθμιση της αλιευτικής προσπάθειας, ανάλογα με το επίπεδο εκμετάλλευσης των πόρων.

- Παρότρυνση της χρήσης επιλεκτικών αλιευτικών εργαλείων.

- Συμβολή στην πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας από τα σκάφη.

- Εφαρμογή των κανόνων και των απαιτήσεων όσον αφορά την κατάρτιση και την υγεία των ναυτικών.

- Ενίσχυση της έρευνας και διάσωσης ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα.

6.6 Ελευθερία εγκατάστασης, δίκαιο των επιχειρήσεων, λογιστική και έλεγχος

Εγκατάσταση

Διευκόλυνση της εγκατάστασης και βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

- Προώθηση περιβάλλοντος ευνοϊκού για τις επιχειρήσεις, καταβάλλοντας ιδιαίτερες προσπάθειες για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, την απλούστευση των διαδικασιών και τη μείωση της γραφειοκρατίας.

- Θέσπιση μέτρων που θα επιτρέπουν την επιγραμμική ίδρυση επιχειρήσεων.

- Ενίσχυση της μαροκινής υπηρεσίας για την ανάπτυξη των επενδύσεων, ως σημείου επαφής για τις ξένες επενδύσεις.

- Διασφάλιση τακτικού διαλόγου με τους εκπροσώπους των ξένων επενδυτών με στόχο τη βελτίωση των όρων εγκατάστασης.

- Ενίσχυση της συνεργασίας με τα γραφεία προώθησης των επενδύσεων του ευρωμεσογειακού δικτύου.

Σύγκλιση: Για την επίτευξη των ως άνω στόχων, το Μαρόκο θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση:

– στην απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών (διασφαλίζοντας ότι οι διοικητικές διαδικασίες όσον αφορά την πρόσβαση σε δραστηριότητες υπηρεσιών και η άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και αναλογικότητα και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, ώστε να παρέχουν προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαίου στους παρόχους υπηρεσιών)·

– στη στήριξη των παρόχων υπηρεσιών κατά την εκπλήρωση των διοικητικών διαδικασιών (αυξάνοντας τις διαθέσιμες πληροφορίες ή θεσπίζοντας κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης για τους παρόχους υπηρεσιών)·

– στη γενίκευση της καθιέρωσης του συστήματος «ηλεκτρονικών κανονισμών» σε όλα τα περιφερειακά κέντρα επενδύσεων (centres régionaux d'investissement, CRI) του Μαρόκου.

Δίκαιο των επιχειρήσεων

Εναρμόνιση του δικαίου των επιχειρήσεων για τη διασφάλιση της προστασίας όλων των μερών και τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων

- Βελτίωση της προστασίας των μετόχων και άλλων ενδιαφερομένων σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς κανόνες και τις ευρωπαϊκές πρακτικές στον συγκεκριμένο τομέα.

- Οριστικοποίηση του κώδικα χρηστής διακυβέρνησης για τους διάφορους τύπους επιχειρήσεων και δημόσιων οντοτήτων σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κανόνες, και παρακολούθηση της εφαρμογής όλων των ισχυόντων κωδίκων.

- Συνέχιση της στήριξης του Ιδρύματος Διαχειριστών Μαρόκου (Institut marocain des Administrateurs, IMA) με σκοπό την ευαισθητοποίηση, τη μετάδοση και τη διάδοση των αρχών χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης (συναντήσεις, φόρα συζητήσεων, δικτυακός τόπος κ.λπ.), καθώς και με σκοπό τη διασφάλιση των δραστηριοτήτων στρατηγικής επιτήρησης και έρευνας όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση (δημοσιεύσεις, μελέτες, παρατηρητήριο της εταιρικής διακυβέρνησης).

- Οριστικοποίηση του εκσυγχρονισμού του εμπορικού μητρώου και του συστήματος δημοσιότητας στην Επίσημη Εφημερίδα του Μαρόκου για την ενημέρωση των τρίτων.

Σύγκλιση: Για την επίτευξη των ως άνω στόχων, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη όσον αφορά την κανονιστική σύγκλιση, με τη στήριξη της ΕΕ, τους ευρωπαϊκούς κανόνες του δικαίου των επιχειρήσεων.

Λογιστική και έλεγχος

Εφαρμογή των ευρωπαϊκών και διεθνών λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων, ιδίως για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις

- Συνέχιση των προσπαθειών για την προαγωγή ελέγχων ποιότητας.

- Συνέχιση των μέτρων που έχουν δρομολογηθεί για την προώθηση της έγκρισης και της εφαρμογής, για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, των διεθνών και ευρωπαϊκών λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων, και ιδίως:

  – της τέταρτης οδηγίας του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1978 βασιζομένης στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης περί των ετησίων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών (78/660/ΕΟΚ)·

  – της έβδομης οδηγίας του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1983 βασιζόμενης στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (83/349/ΕΟΚ)·

  – του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2002 για την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων·

  – της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών.

6.7 Υπηρεσίες, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ταχυδρομικές υπηρεσίες

Συνέχιση της ανάπτυξης των τομέων των υπηρεσιών στο Μαρόκο

- Προσέγγιση της μαροκινής νομοθεσίας προς εκείνη της ΕΕ όσον αφορά τις ρυθμίσεις γενικής ή τομεακής εφαρμογής με την προοπτική της προσέγγισης της μαροκινής νομοθεσίας προς εκείνη της ΕΕ.

- Προώθηση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου.

- Ενίσχυση των ικανοτήτων αξιολόγησης των συναλλαγών στον τομέα υπηρεσιών.

- Διευκόλυνση των συζητήσεων σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων για την παρότρυνση της κινητικότητας των παρόχων υπηρεσιών, επί τη βάσει του πλαισίου που θα προβλεφθεί στο πρωτόκολλο για τις συναλλαγές στον τομέα υπηρεσιών και την εγκατάσταση.

Σύγκλιση: Για την επίτευξη των ως άνω στόχων, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη:

– την οδηγία 2000/31/ΕΚ για το ηλεκτρονικό εμπόριο·

– την οδηγία 2006/123/ΕΚ σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (εργασίες σχετικά με κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης, συστηματοποίηση των αρχών της διοικητικής απλούστευσης και των ηλεκτρονικών διοικητικών διαδικασιών που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της μεταφοράς της οδηγίας 2006/123).

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Συνέχιση της μεταρρύθμισης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες και κεφαλαιαγορά) όσον αφορά τη ρύθμιση και την επιτήρηση μέσω της προσέγγισης προς τους ευρωπαϊκούς κανόνες (ο χρηματοπιστωτικός τομέας αναφέρεται ως τομέας προτεραιότητας για τη σύγκλιση)

- Συνέχιση της εφαρμογής των διατάξεων της Βασιλείας ΙΙ, καθώς και των τροποποιήσεών τους (Βασιλεία ΙΙΙ).

- Διατήρηση κατάλληλου συστήματος εγγύησης των τραπεζικών καταθέσεων.

- Συνέχιση της ενίσχυσης του προληπτικού κανονιστικού πλαισίου για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες με σύγκλιση προς εκείνο της ΕΕ.

- Συνέχιση της ενίσχυσης των δικαιωμάτων, της αποτελεσματικότητας και της ανεξαρτησίας των αρχών εποπτείας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των χρηματοπιστωτικών αγορών και των ασφαλιστικών εταιρειών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, και ανάπτυξη της μακροπροληπτικής εποπτείας.

- Ενίσχυση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου με σκοπό την ανάπτυξη των αγορών ασφαλειών και κινητών αξιών.

- Συνέχιση της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της αξιοπιστίας της χρηματοπιστωτικής εποπτείας σύμφωνα με τις συστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), οι οποίες περιέχονται στην έκθεση του προγράμματος αξιολόγησης του χρηματοπιστωτικού τομέα (FSAP).

Σύγκλιση: Για την επίτευξη των ως άνω στόχων, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη το κεκτημένο της ΕΕ (κατόπιν ανάλυσης των αποκλίσεων και αξιολόγησης των προτεραιοτήτων βάσει ανάλυσης κόστους/οφέλους της σύγκλισης καθώς και σε συνάρτηση με τα αναγκαία μέσα για τη διασφάλιση της εν λόγω σύγκλισης·πρβλ. παράρτημα ΙΙ).

Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Συνέχιση της διαδικασίας ανάπτυξης του ταχυδρομικού τομέα στο Μαρόκο

- Ανταλλαγή εμπειριών και εμπειρογνωμοσύνης όσον αφορά την τομεακή ρύθμιση των ταχυδρομείων, μεταξύ άλλων με την προοπτική σύγκλισης του κανονιστικού πλαισίου προς εκείνο της ΕΕ.

- Ανταλλαγή εμπειριών για την προαγωγή της ποιότητας των υπηρεσιών.

- Ανταλλαγή εμπειριών και εμπειρογνωμοσύνης για την ενίσχυση των ικανοτήτων αξιολόγησης των ταχυδρομικών αγορών και των προοπτικών μεγέθυνσης που παρέχει το ηλεκτρονικό εμπόριο.

- Θέσπιση σαφών κανόνων όσον αφορά τις εγκρίσεις οι οποίες χορηγούνται σε πάροχο υπηρεσιών που δραστηριοποιείται σε τμήμα των ταχυδρομικών υπηρεσιών το οποίο είναι ανοικτό στον ανταγωνισμό.

- Επιδίωξη θέσπισης σαφών κανόνων όσον αφορά την «καθολική υπηρεσία»: προσφορά ταχυδρομικών υπηρεσιών συγκεκριμένης ποιότητας σε μόνιμη βάση και σε όλα τα σημεία της επικράτειας ενός συμβαλλόμενου μέρους, σε τιμές προσιτές για όλους τους χρήστες, προσδιορίζοντας τους όρους χρηματοδότησής της.

- Μέριμνα ώστε οι αποφάσεις της κανονιστικής και ρυθμιστικής αρχής -και οι διαδικασίες που εφαρμόζει- να είναι αντικειμενικές απέναντι σε όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά και να αποτρέπουν κάθε αντίθετη προς τον ανταγωνισμό πρακτική στα τμήματα της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών επίδοσης αλληλογραφίας.

- Επιδίωξη εγκαθίδρυσης, το συντομότερο δυνατόν, κανονιστικής και ρυθμιστικής αρχής νομικά διακριτής από κάθε πάροχο ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών επίδοσης αλληλογραφίας και μη υπαγόμενης σε πάροχο τέτοιων υπηρεσιών.

Σύγκλιση: Οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 2002/39/ΕΚ και 2008/06/ΕΚ.

6.8 Κίνηση κεφαλαίων και τρέχουσες πληρωμές

Πρόοδος προς το προοδευτικό άνοιγμα του λογαριασμού κεφαλαίου

- Περαιτέρω προοδευτικό άνοιγμα του λογαριασμού κεφαλαίου.

- Ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών τη μεταβατική πορεία για το πλήρες άνοιγμα του λογαριασμού κεφαλαίου.

- Εφαρμογή μηχανισμού εποπτείας της κίνησης κεφαλαίων.

6.9 Δημόσιες συμβάσεις

Βελτίωση της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων και παραχωρήσεων

- Περαιτέρω προσέγγιση της μαροκινής νομοθεσίας με τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τη διασφάλιση του ανοίγματος, της διαφάνειας, της ισότιμης πρόσβασης στις πληροφορίες και στον ανταγωνισμό.

- Καθιέρωση αποτελεσματικού και ανεξάρτητου συστήματος διευθέτησης των διαφορών σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων.

- Συνέχιση του εκσυγχρονισμού των διαδικασιών διοίκησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων και, ιδίως, συνέχιση της εφαρμογής της «αποϋλοποίησης» των διαδικασιών.

- Τυποποίηση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων των δημόσιων ιδρυμάτων και επιχειρήσεων που συγκροτούνται για να καλυφθούν ειδικότερα οι ανάγκες γενικού ενδιαφέροντος άλλου, πλην του βιομηχανικού ή εμπορικού, χαρακτήρα.

- Βελτίωση των καθεστώτων για τις αγορές των φορέων εκμετάλλευσης δικτύου στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

- Καθιέρωση προγραμμάτων αποτελεσματικής κατάρτισης των αγοραστών/διατακτών του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και των υπαλλήλων που είναι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο της σύναψης και της εκτέλεσης των συμβάσεων.

Σύγκλιση:

- Για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και παραχωρήσεων, οι οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ.

- Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης δημόσιων συμβάσεων και παραχωρήσεων, οι οδηγίες 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΧ, όπως έχουν τροποποιηθεί με την οδηγία 2007/66/ΕΚ.

6.10 Πολιτική ανταγωνισμού

Δημιουργία σύγχρονου πλαισίου για την πολιτική ανταγωνισμού και ενίσχυση της ικανότητας των ρυθμιστικών αρχών ανταγωνισμού για την εφαρμογή του

- Μεταρρύθμιση του νόμου αριθ. 06/99 ώστε να ενισχυθεί το σημερινό θεσμικό καθεστώς ανταγωνισμού με την ανάθεση σε έναν μόνο οργανισμό (το Συμβούλιο Ανταγωνισμού, που είναι νέος συνταγματικός φορέας) όλων των αρμοδιοτήτων για την εκτέλεση της πολιτικής ανταγωνισμού, διαχειριστικής αυτονομίας και εξουσιών ανάληψης ιδίας πρωτοβουλίας, με τη δυνατότητα διεξαγωγής ερευνών υπό δικαστικό έλεγχο και εξουσιών επιβολής αποφάσεων, με δυνατότητα έκδοσης δεσμευτικών και όχι μόνο συμβουλευτικών γνωμών.

- Ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού, και προσδιορισμός των ενδεχόμενων δράσεων συνεργασίας (τεχνική ανάλυσης των αγορών, διεξαγωγή ερευνών στον τομέα του ανταγωνισμού, έλεγχος των συγκεντρώσεων, διευθέτηση των διαφορών).

- Συντονισμός και διαβουλεύσεις μεταξύ της αρχής ανταγωνισμού και των τομεακών ρυθμιστικών αρχών επιφυλάσσοντας αποκλειστική αρμοδιότητα στο Συμβούλιο Ανταγωνισμού σε θέματα καταπολέμησης των αντιανταγωνιστικών πρακτικών και ελέγχου των οικονομικών συγκεντρώσεων.

- Εξασφάλιση της ειδικευμένης κατάρτισης δικαστών που καλούνται να διεκπεραιώνουν υποθέσεις και προσφυγές σε θέματα ανταγωνισμού.

- Προώθηση της σταδιακής εφαρμογής της νομοθεσίας πλαισίου που ισχύει στο Μαρόκο, ιδίως του σεβασμού των αρχών της μη εισαγωγής διακρίσεων, διαφάνειας και διαδικαστικής αμεροληψίας.

6.10.1 Κρατικές ενισχύσεις

Επίτευξη συμφωνίας σχετικά με έναν κοινό ορισμό των κρατικών ενισχύσεων, των απαλλαγών και του ρόλου τους στον ανταγωνισμό

- Τακτική ενημέρωση των εκθέσεων.

- Έμφαση, σε αρχική φάση, στη βελτίωση ενός ορισμού, της μεθοδολογίας και της λογιστικής καταχώρησης των κρατικών ενισχύσεων.

- Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις και τις άμεσες δημοσιονομικές ενισχύσεις και προσδιορισμός του αντικτύπου τους στον ανταγωνισμό

- Καθορισμός κοινού ορισμού της φύσης των ενισχύσεων και της συμβατότητάς τους με τις αρχές του ανταγωνισμού.

6.11 Διανοητική και βιομηχανική ιδιοκτησία

Εξασφάλιση της προοδευτικής προσέγγισης του επιπέδου προστασίας της ΕΕ και ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής αυτών των διατάξεων, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με τη συμφωνία του ΠΟΕ σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν θέματα συναφή με το εμπόριο (TRIP).

Ειδικοί στόχοι

- Εναρμόνιση της μαροκινής νομοθεσίας με τη νομοθεσία της ΕΕ[3]:

  – Προσδιορισμός των διαφορών που υπάρχουν στον τομέα των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια και υποδείγματα, εμπορικά σήματα).

  – Εκπόνηση και εφαρμογή νομοθεσίας για τη νομοθετική εναρμόνιση, ιδίως σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, σχεδίων και υποδειγμάτων, εμπορικών σημάτων (βλ. τρέχουσα συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΓΔΕ)).

  – Ανάλυση των διαφορών που υπάρχουν σε θέματα δικαιωμάτων δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων και εκπόνηση και εφαρμογή νομοθεσίας που να ενσωματώνει αυτές τις αναγκαίες νομοθετικές προσεγγίσεις.

- Ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας:

[3] Προοδευτική εναρμόνιση με την οδηγία 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και με τον κανονισμό 1383/2003 για τη δράση των τελωνειακών αρχών.

– Ενίσχυση της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, κατά την θέσπιση αποτελεσματικών αποτρεπτικών μέτρων και μέτρων καταστολής (δικαιοσύνη, τελωνεία).

– Επιδίωξη και ενίσχυση των αναπτυξιακών στόχων της μαροκινής υπηρεσίας βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας (OMPIC) με ορίζοντα το έτος 2015.

– Προσδιορισμός των αναγκών και κατάρτιση, ανάλυση και βελτίωση των συστημάτων ΤΠ και συγκέντρωσης πληροφοριών (OMPIC).

– Ανάλυση των αναγκών και ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων του Γραφείου δικαιωμάτων δημιουργού του Μαρόκου.

– Συνέχιση της συνεργασίας με το ΕΓΔΕ και με το Γραφείο καταχωρίσεως σημάτων και σχεδίων ή υποδειγμάτων της ΕΕ.

- Συντονισμός, συνεργασία και ευαισθητοποίηση σε θέματα καταπολέμησης της παραποίησης και της πειρατείας:

  – Εντατικοποίηση των προσπαθειών για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως με την ενίσχυση της δικαστικής παρακολούθησης.

  – Συνέχιση και ενίσχυση των μέσων που αποσκοπούν στην επί τόπου καταπολέμηση της παραποίησης και της πειρατείας με την αύξηση των εξουσιών και των διοικητικών ικανοτήτων των τελωνείων και του δικαστικού συστήματος.

  – Ανάλυση και εκτίμηση των επιπτώσεων που έχουν η παραποίηση και η πειρατεία στην εθνική δημιουργία και καινοτομία.

  – Ευαισθητοποίηση του κοινού ως προς τη σημασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

  – Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και τα άλλα κατάλληλα όργανα και εφαρμογή τακτικών δράσεων για την καταπολέμηση της παραποίησης και της πειρατείας (σχέδιο δράση της εθνικής επιτροπής για τη βιομηχανική ιδιοκτησία και κατά της παραποίησης/CONPIAC), διάλογος με τους συλλόγους, κλπ).

- Συνεργασία και διαπραγματεύσεις:

  – Ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με συμφωνία επικύρωσης με το ΕΓΔΕ,

  – Συνέχιση και ενίσχυση της συνεργασίας με τους οργανισμούς των κρατών μελών, άλλων χωρών και του OMPIC.

  – Συνεργασία για την εφαρμογή της εμπορικής συμφωνίας κατά της παραποίησης (ACTA) και για τον συντονισμό της καταπολέμησης της παραποίησης.

– Συνέχιση της εναρμόνισης της μαροκινής νομοθεσίας με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ολοκλήρωση της προσχώρησης στις συμβάσεις που προβλέπονται από το άρθρο 39 της Συμφωνίας Σύνδεσης και εφαρμογή του ευρω-μεσογειακού Χάρτη για τις επιχειρήσεις στο σκέλος που αφορά την καινοτομία.

Σύγκλιση: για την υλοποίηση αυτών των στόχων, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη το ισχύον κεκτημένο της ΕΕ· βλ. παράρτημα ΙΙ.

6.12 Τελωνεία

Συνέχιση της ενίσχυσης των ικανοτήτων των τελωνειακών διοικήσεων και της εναρμόνισης της τελωνειακής νομοθεσίας με τα διεθνή και κοινοτικά πρότυπα και συνέχιση της εφαρμογής τελωνειακών μέτρων που διευκολύνουν τις ανταλλαγές διασφαλίζοντας, παράλληλα, την ασφάλεια της διεθνούς υλικοτεχνικής αλυσίδας

- Εφαρμογή της διαδικασίας αμοιβαίας αναγνώρισης των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (ΕΟΦ):

  – Διαγνωστικός έλεγχος της διαδικασίας και του καθεστώτος των ΕΟΦ στο Μαρόκο.

  – Ενίσχυση του διαλόγου σχετικά με το σύστημα των ΕΟΦ με βάση τον διαγνωστικό έλεγχο της διαδικασίας και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο Μαρόκο ενόψει της ενδεχόμενης αμοιβαίας αναγνώρισης των ΕΟΦ.

- Συνέχιση των εργασιών με στόχο τη συντονισμένη διαχείριση με άλλους παράγοντες σε επίπεδο συνόρων (ενιαία θυρίδα).

- Σύναψη της περιφερειακής σύμβασης για τους πανευρω-μεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες εισαγωγής και, εν συνεχεία, εφαρμογή της.

- Συμμετοχή και σύνδεση του Μαρόκου στα πρώτα στάδια της διαδικασίας αναθεώρησης των πανευρω-μεσογειακών κανόνων εισαγωγής που περιλαμβάνει η περιφερειακή σύμβαση.

- Μεταρρύθμιση της αλυσίδας ελέγχου:

  – Βελτίωση των εκ των προτέρων ελέγχων με την οργάνωση των εργαστηρίων εργασίας, τον προγραμματισμό επισκέψεων σε πρότυπες επιχειρησιακές μονάδες, την πρόσβαση στις επαγγελματικές πληροφορίες και την κατάρτιση βάσεων δεδομένων σχετικά με τις κινήσεις των μέσων μεταφοράς και των εμπορευμάτων.

  – Βελτίωση του συστήματος εκ των προτέρων ελέγχου με την προσφυγή στις βέλτιστες πρακτικές και τη διάθεση τεχνικών μέσων υπό μορφή ειδικών ηλεκτρονικών εφαρμογών.

  – Ενίσχυση της χρησιμοποίησης από τα μαροκινά τελωνεία της ανάλυσης του κινδύνου σε ηλεκτρονική μορφή και της ανταλλαγής ηλεκτρονικών δεδομένων σχετικά με τις εμπορικές πράξεις (διεθνώς δικτυωμένα τελωνεία).

- Ανάπτυξη δημόσιας/ιδιωτικής εταιρικής σχέσης, ιδίως στο πλαίσιο του παρατηρητηρίου Δεοντολογίας για έναν αποτελεσματικό ρόλο αυτού του οργάνου βάσει των αρχών της Δήλωσης της Αρούσα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ).

- Εφαρμογή και μόνιμη προσαρμογή της συνδυασμένης ονοματολογίας.

- Συμμετοχή του Μαρόκου στο κοινοτικό πρόγραμμα «Τελωνεία 2013» και σε κάθε μελλοντικό τελωνειακό πρόγραμμα που θα είναι ανοικτό στις τρίτες χώρες.

6.13 Πολιτική για τις επιχειρήσεις

Το Μαρόκο δεσμεύεται να εφαρμόσει τον ευρω-μεσογειακό Χάρτη για τις επιχειρήσεις, που έγινε κοινό έγγραφο αναφοράς για τις μεσογειακές χώρες, συμπεριλαμβανομένου του Μαρόκου, ώστε να βελτιωθεί το επενδυτικό κλίμα, να τονωθεί το επιχειρηματικό πνεύμα, να προωθηθούν οι επενδύσεις και η πρόσβαση στην αγορά στην ευρω-μεσογειακή περιοχή.

Βελτίωση του περιβάλλοντος και των συνθηκών ανάπτυξης ανταγωνιστικών επιχειρήσεων και προώθηση των επενδύσεων.

- Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και συνέχιση της εφαρμογής του ευρω-μεσογειακού Χάρτη για τις επιχειρήσεις, λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων της κοινής αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε το 2008 βάσει 77 δεικτών σχετικά με τα δέκα πεδία δράσης του Χάρτη[4]. Να επιδιωχθεί ειδικότερα η υλοποίηση προόδου στους ακόλουθους τομείς:

  – Κανονιστική μεταρρύθμιση και διοικητική απλοποίηση

  – Πρόσβαση στη χρηματοδότηση

  – Πολιτική καινοτομίας

  – Ανθρώπινο δυναμικό (εκμάθηση επιχειρηματικού πνεύματος και βελτίωση των δεξιοτήτων).

- Ενθάρρυνση του διυπουργικού συντονισμού και του συντονισμού όλων των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και την προώθηση της καινοτομίας.

- Ενθάρρυνση των εργασιών της εθνικής επιτροπής για το επιχειρηματικό περιβάλλον η οποία επέτρεψε, μέσα σ' ένα πλαίσιο εταιρικής σχέσης δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, να επιταχυνθούν ο προσδιορισμός και η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με το κλίμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδίως σε θέματα απλοποίησης και ενίσχυσης της διαφάνειας των διοικητικών διαδικασιών, εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου της επιχειρηματικής δραστηριότητας και βελτίωσης της διευθέτησης των εμπορικών διαφορών.

[4] Απλές διαδικασίες για τις επιχειρήσεις, εκπαίδευση και κατάρτιση σε επιχειρηματικό πνεύμα, βελτιωμένες αρμοδιότητες, ευκολότερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση και ευνοϊκή φορολόγηση για τις επενδύσεις, καλύτερη πρόσβαση στην αγορά, καινοτομία, ισχυρούς επαγγελματικούς συνδέσμους, συστήματα και υπηρεσίες ποιότητας για τις επιχειρήσεις, πανευρω-μεσογειακά δίκτυα και εταιρικές σχέσεις, ευκρινείς πληροφορίες και ειδικά εστιασμένες για τις επιχειρήσεις.

- Συγκρότηση περιφερειακών επιτροπών για το επιχειρηματικό περιβάλλον.

- Κοινή αξιολόγηση της προόδου που σημειώθηκε σε ολόκληρη τη χώρα και του οφέλους για τις επιχειρήσεις με τη συμμετοχή στις περιφερειακές δράσεις αξιολόγησης και βαθμονόμηση της προόδου βάσει κοινών δεικτών.

- Αναθεώρηση του ευρω-μεσογειακού Χάρτη για τις επιχειρήσεις ώστε να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι ανάγκες των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) με γνώμονα το «Small Business Act» για την Ευρώπη. Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ισότητα ανδρών-γυναικών, στην κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων και στην προστασία του περιβάλλοντος.

- Βελτίωση της υποδοχής των επενδυτών και της τοπικής εδραίωσης των επενδύσεων.

- Ανάπτυξη των βιομηχανικών, εμπορικών και τεχνολογικών υποδομών υποδοχής, ιδίως των πόλεων καινοτομίας, και ενθάρρυνση της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών.

- Δημιουργία ευνοϊκού πλαισίου για την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας.

- Βελτίωση της πρόσβασης στην έγγειο βιομηχανική ιδιοκτησία με τη διευκόλυνση της μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας και την απόκτηση οικοδομικής άδειας.

- Κινητοποίηση των τοπικών επιχειρήσεων σχετικά με τις ξένες επενδύσεις για να τονωθούν η καινοτομία και η ενδογενής οικονομική ανάπτυξη.

- Ενθάρρυνση της δημιουργίας και των δραστηριοτήτων του μαροκινού κέντρου καινοτομίας.

- Να καθιερωθεί το καθεστώς της νέας καινοτόμου επιχείρησης και του αυτό-απασχολούμενου.

- Ενίσχυση της στήριξης των πολύ μικρών επιχειρήσεων στο πλαίσιο εθνικής στρατηγικής αφιερωμένης σ' αυτήν την κατηγορία επιχειρήσεων.

- Βελτίωση των τρόπων δικαστικής προσφυγής για τις επιχειρήσεις (μεταξύ αυτών και για τις ΜΜΕ) με την ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων διευθέτησης των διαφορών (διαμεσολάβηση και διαιτησία).

- Βελτίωση της ποιότητας και του χρόνου έκδοσης των δικαστικών αποφάσεων από τα εμποροδικεία.

- Ενίσχυση της συνεργασίας με τους μεσογειακούς εταίρους στον τομέα της πειρατείας και της παραποίησης, ιδίως με την ανταλλαγή πληροφοριών και πείρας σ' αυτόν τον τομέα.

- Δημιουργία και ανάπτυξη, από την εθνική υπηρεσία για την προώθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του μαροκινού παρατηρητηρίου των ΜΜΕ ως μέσου γνώσεων, ανάλυσης και παρακολούθησης του δικτύου των επιχειρήσεων.

6.14 Βιομηχανική συνεργασία

Ενίσχυση των ικανοτήτων προσέλκυσης του κεφαλαιουχικών πόρων έρευνας

- Να ευνοηθούν η μεταφορά τεχνολογίας και η βιομηχανική εταιρική σχέση.

- Δημιουργία ζώνης πολλαπλασιασμού και εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων με στήριξη της έρευνας και ανάπτυξης σε τομείς που έχουν θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη για το Μαρόκο.

- Να ευνοηθούν η αδελφοποίηση και η εταιρική σχέση με ευρωπαϊκούς σχηματισμούς επιχειρήσεων.

- Ενίσχυση της ανταλλαγής πείρας και βέλτιστων πρακτικών σε θέματα βιομηχανικής έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας και, ιδίως, των πτυχών που συνδέονται με τον σχηματισμό επιχειρήσεων, τεχνολογικών πλατφορμών ή τεχνολογικών πάρκων παρόμοιων με τις πόλεις της καινοτομίας.

- Ανάπτυξη δράσεων εταιρικής σχέσης που θα συνοδεύουν την εμφάνιση και την ανάπτυξη βιομηχανικών δραστηριοτήτων συνδεόμενων με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αυτό μέσα στο πλαίσιο της εθνικής ενεργειακής στρατηγικής σ' αυτόν τον τομέα.

Συνέχιση του διαλόγου για το μέλλον του τομέα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης

- Αύξηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών διοικήσεων, των βιομηχανικών συνδέσμων, των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και άλλων κοινωνικών εταίρων που ενέχονται στη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης στην ευρω-μεσογειακή περιοχή.

- Να ενταθούν οι συζητήσεις όχι μόνο σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης, αλλά επίσης και με τις μελλοντικές πιθανές κατευθύνσεις και τις συγκεκριμένες δράσεις για την ανανέωση του τομέα και την αύξηση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης στην ευρω-μεσογειακή περιοχή.

Προώθηση του διαλόγου σχετικά με τους βιομηχανικούς τομείς

- Ενίσχυση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και των συζητήσεων μεταξύ διαφόρων εθνικών εταίρων που ενέχονται στη βιομηχανική δραστηριότητα, όχι μόνο σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι βιομηχανικοί τομείς, αλλά επίσης για τις μελλοντικές πιθανές κατευθύνσεις και τις συγκεκριμένες δράσεις για να ανανεωθεί ο εθνικός βιομηχανικός ιστός και να αυξηθεί η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα του Μαρόκου.

- Ενίσχυση του διαλόγου σε πολλούς τομείς και/ή κλάδους που σχετίζονται με τη βιομηχανική πολιτική, όπως η πολιτική των ΜΜΕ, ο τουρισμός, το διάστημα, οι πρώτες ύλες, η τυποποίηση και οι συμφωνίες σχετικά με τη διαπίστωση της συμμόρφωσης και την αποδοχή βιομηχανικών προϊόντων (ACAA).

Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των επιχειρήσεων

- Να ευνοηθούν η μεταφορά τεχνολογίας, βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης και εξορθολογισμού, καθώς και οι ανταλλαγές πείρας σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, προκειμένου να στηριχθούν οι προσπάθειες που καταβάλλουν οι μαροκινές επιχειρήσεις στον τομέα της ανάπτυξης.

Εφαρμογή περιφερειακών προγραμμάτων εργασίας στον τομέα της ευρω-μεσογειακής βιομηχανικής συνεργασίας, των οποίων η παρακολούθηση θα διασφαλίζεται με τη συμμετοχή του Μαρόκου

- Συμμετοχή στις δραστηριότητες ευρω-μεσογειακής βιομηχανικής συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο.

6.15 Προστασία των καταναλωτών

- Συνέχιση της νομοθετικής εναρμόνισης του Μαρόκου με το κεκτημένο της ΕΕ και ολοκλήρωση του εθνικού νομοθετικού πλαισίου σε θέματα προστασίας των καταναλωτών.

- Ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων για την αποτελεσματική και χειροπιαστή εφαρμογή της πολιτικής προστασίας των καταναλωτών, ιδίως του ανώτατου συμβουλίου για θέματα κατανάλωσης και του μαροκινού κέντρου για θέματα κατανάλωσης.

- Συνέχιση, από το Μαρόκο, της ενίσχυσης ανεξάρτητων μαροκινών ενώσεων προστασίας του καταναλωτή και σύσταση ενός ταμείου που θα συμβάλει στη χρηματοδότηση έργων που προτείνουν οι ενώσεις καταναλωτών του Μαρόκου.

- Δημιουργία του μαροκινού κέντρου για θέματα κατανάλωσης.

6.16 Εργαζόμενοι και συντονισμός της κοινωνικής ασφάλισης

Πλήρης τήρηση των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν δυνάμει των διατάξεων της συμφωνίας σύνδεσης σχετικά με τους εργαζόμενους και τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης

- Να εξασφαλιστεί ο συντονισμός, ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία, των καθεστώτων κοινωνικής ασφάλισης.

- Να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή της ρήτρας ίσης μεταχείρισης ως προς τις συνθήκες εργασίας, τις αποδοχές και τις απολύσεις, τόσο για τους μαροκινούς εργαζόμενους, όσο και για τους υπηκόους της ΕΕ που απασχολούνται νόμιμα.

- Να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή της ρήτρας μη εισαγωγής διακρίσεων σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζόμενους και τα μέλη των οικογενειών τους.

6.17 Στατιστικές

Ολοκλήρωση της εναρμόνισης των μαροκινών προτύπων με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

- Έγκριση και εφαρμογή των νομοσχεδίων σχετικά με τις στατιστικές και συνέχιση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης 2013-2017.

- Συνέχιση των εργασιών εναρμόνισης των στατιστικών στοιχείων και μεθόδων, ώστε να διασφαλιστεί η συμβατότητα των στατιστικών με τις ορθές ευρωπαϊκές πρακτικές.

- Βελτίωση και ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη του εθνικού στατιστικού συστήματος.

- Δημιουργία παρατηρητηρίου της βιομηχανίας, του εμπορίου και των νέων τεχνολογιών και ενός παρατηρητηρίου της καινοτομίας.

- Συνεργασία του οργανισμού συναλλάγματος του Μαρόκου με τα ευρωπαϊκά ιδρύματα που είναι επιφορτισμένα με την κατάρτιση στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών.

7. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

7.1 Μεταφορές και υποδομές

7.1.1 Ανάπτυξη του δικτύου υποδομών (δρόμοι, αυτοκινητόδρομοι, αερολιμένες, λιμένες και σύνδεση με τα διευρωπαϊκά δίκτυα)

Εφαρμογή της εθνικής πολιτικής μεταφορών και υποδομών με την καθιέρωση ενός αποδοτικού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου συστήματος μεταφορών ποιότητας, με βάση τους ακόλουθους άξονες

- Παγιοποίηση και ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης και συντήρησης των υποδομών μεταφορών και της σύνδεσής τους με τα εθνικά δίκτυα, ιδίως το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (RTE-T), και ενθάρρυνση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα.

- Βελτίωση της υλικοτεχνικής ανταγωνιστικότητας της μαροκινής οικονομίας, ιδίως με τη δημιουργία υλικοτεχνικών ζωνών, την ανάπτυξη των φορέων και του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτιστοποίηση της ροής εμπορευμάτων.

- Προώθηση της κινητικότητας και των βιώσιμων μεταφορών με την ανάπτυξη αποδοτικών συστημάτων μεταφορών που να σέβονται το περιβάλλον και την ασφάλεια αγαθών και προσώπων.

- Ενθάρρυνση της προσέγγισης των κανονιστικών και νομοθετικών πλαισίων με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα στον τομέα των μεταφορών.

- Ανάπτυξη ενός εθνικού πλαισίου για την εκπόνηση και την παρακολούθηση σχεδίων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης για τους χρήστες και τις εμπορευματικές μεταφορές στις κυριότερες πόλεις.

Περιφερειακό στοιχείο

- Να συνεχιστεί η συμμετοχή στον σχεδιασμό για τις υποδομές μεταφορών στη Μεσόγειο, ιδίως το μελλοντικό διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών, καθώς και στον καθορισμό των μέσων εφαρμογής και τη βελτίωση των συνδέσεων με το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών.

- Να συνεχιστεί η συμμετοχή στην ανάπτυξη συστημάτων δορυφορικής μεγιστοποίησης, παγκόσμιων συστημάτων πλοήγησης, εφαρμογών που στηρίζονται σ' αυτήν την τεχνολογία στην περιοχή της Μεσογείου και στο νέο περιφερειακό έργο Euromed GNSS II για δορυφορική πλοήγηση.

- Να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα διευκόλυνσης, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης PART (περιφερειακό σχέδιο δράσης μεταφορών για τη Μεσόγειο), τα οποία αποσκοπούν στο να βελτιώσουν τη λειτουργία του δικτύου μεταφορών, προκειμένου να αυξηθεί η ροή των μεταφορών μεταξύ του Μαρόκου, των περιφερειακών εταίρων και της ΕΕ.

7.1.2 Οδικές μεταφορές και οδική ασφάλεια

Εφαρμογή των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που επελέγησαν στον τομέα των οδικών μεταφορών και της οδικής ασφάλειας

- Να διερευνηθεί η δυνατότητα επέκτασης της συμφωνίας INTERBUS στο Μαρόκο, ώστε να εναρμονιστούν οι πρακτικές και οι κανόνες που σχετίζονται με τις διεθνείς οδικές μεταφορές επιβατών με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και να εξασφαλιστεί η προώθησή τους μεταξύ Μαρόκου και χωρών της ΕΕ.

- Να αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο διατροπικό σύστημα μαζικής μεταφοράς.

- Να προωθηθούν τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα σε θέματα οδικής ασφάλειας.

- Να καθιερωθεί ένα καθεστώς πιστοποίησης για τις μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων, με σκοπό να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση στον τομέα των εμπορευμάτων και να ενθαρρυνθούν οι δημόσιες μεταφορές επιβατών.

- Να ενισχυθεί η ικανότητα των οργανισμών για την εφαρμογή των προτύπων στον τομέα του κοινωνικού δικαίου και των τεχνικών επιταγών σύμφωνα με τους κανόνες των διεθνών συμβάσεων και της ΕΕ στον τομέα των μεταφορών επικίνδυνων εμπορευμάτων, ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων μεταφορών και του χρόνου οδήγησης και ανάπαυσης.

7.1.3 Σιδηροδρομικές μεταφορές

Εφαρμογή των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που επελέγησαν στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών

- Να προωθηθεί η διαλειτουργικότητα των μαροκινών και ευρωπαϊκών σιδηροδρομικών δικτύων.

- Να διασφαλιστεί η συνεργασία για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας (ERTMS), ώστε να επιτευχθεί το διεθνές πρότυπο σ' αυτόν τον τομέα και να ανυψωθεί περαιτέρω το επίπεδο ασφάλειας της κυκλοφορίας των αμαξοστοιχιών.

Περιφερειακό στοιχείο

- Να διερευνηθούν περαιτέρω τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η περιφερειακή συνεργασία με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας, της ασφάλειας και της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών χερσαίων μεταφορών (οδικών, σιδηροδρομικών και αστικών).

- Να συνεχιστεί η εναρμόνιση των κανονιστικών και νομοθετικών πλαισίων με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα σε περιφερειακό επίπεδο.

7.1.4 Αεροπορικές μεταφορές

Εφαρμογή των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που επελέγησαν στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών

- Συνέχιση της εφαρμογής της υφιστάμενης πολιτικής εθνικών αερομεταφορών και της αναβάθμισης των κανονισμών αεροπορίας με την έγκριση του νομοσχεδίου περί του κώδικα πολιτικής αεροπορίας.

- Εξασφάλιση της εφαρμογής της ευρω-μεσογειακής συμφωνίας αερομεταφορών του 2006 σε όλες τις συνιστώσες της, ώστε να διασφαλιστεί, ιδίως, η διαδικασία κανονιστικής σύγκλισης.

- Ανάπτυξη στενής συνεργασίας στον τομέα της αεροπορικής ασφάλειας, ιδίως με την εφαρμογή προγράμματος ανάπτυξης των εξοπλισμών ασφαλείας που καλύπτουν την ενίσχυση της κάλυψης με ραντάρ και την αύξηση των επιδόσεων του συστήματος αυτοματοποίησης του ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας.

- Να διερευνηθούν, σε συνδυασμό με τη διαδικασία κανονιστικής σύγκλισης που προβλέπεται στην ευρω-μεσογειακή συμφωνία αερομεταφορών του 2006, οι δυνατότητες συμμετοχής του Μαρόκου στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό. Με αυτήν την προοπτική, θα εξεταστεί η ταχεία συμμετοχή του Μαρόκου στην επιτροπή «Ενιαίος ουρανός».

- Συνέχιση της συνεργασίας σε θέματα διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας.

- Συνέχιση της προοδευτικής συμμετοχής του Μαρόκου στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα εκτίμησης της ασφάλειας των ξένων αεροσκαφών (SAFA), μετά την εργασιακή ρύθμιση που υπεγράφη με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA) στις 23 Μαρτίου 2011.

- Να αρχίσουν οι διαβουλεύσεις με την ΕΕ ώστε να θεσπιστούν οι ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στους εξοπλισμούς απομάκρυνσης αεροσκαφών που είναι ακινητοποιημένα λόγω ατυχήματος στους διεθνείς αερολιμένες του Μαρόκου.

- Να αρχίσουν οι διαβουλεύσεις με την ΕΕ ώστε να καθοριστεί η διαδικασία που θα επιτρέψει την αναβάθμιση του προσωπικού διάσωσης και πυρόσβεσης αεροσκαφών ώστε να εναρμονιστεί με τα διεθνή και/ή ευρωπαϊκά πρότυπα, ιδίως σε θέματα επιλογής και απόκτησης εξοπλισμών διάσωσης και πυρόσβεσης, καθώς και της κατάρτισης, των τίτλων και/ή των επαγγελματικών προσόντων αυτού του προσωπικού.

Περιφερειακό στοιχείο

- Να συνεχιστεί η εναρμόνιση των κανονιστικών και νομοθετικών πλαισίων με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα σε περιφερειακό επίπεδο.

- Να συνεχιστεί η συνεργασία με την ΕΕ και τους μεσογειακούς εταίρους στο πλαίσιο της συμμετοχής στο περιφερειακό έργο EuroMED Aviation (Ευρω-μεσογειακό έργο αεροπορικών μεταφορών).

- Να συνεχιστεί η συνεργασία και η παροχή βοήθειας σε θέματα ασφάλειας μέσω της μονάδας ασφαλείας σε θέματα αεροπορικών μεταφορών για τις μεσογειακές χώρες στο πλαίσιο του EASA.

7.1.5 Θαλάσσιες μεταφορές

Εφαρμογή των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που επελέγησαν στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών

- Ενίσχυση της συνεργασίας με την ΕΕ, προκειμένου να εναρμονιστεί η πολιτική του Μαρόκου στον τομέα της ασφάλειας στη ναυτιλία με εκείνη της ΕΕ.

- Διεξαγωγή διαλόγου που θα αφορά την ανάπτυξη των λιμενικών υποδομών, τη βελτίωση των λιμενικών υπηρεσιών, την εναρμόνιση των λιμενικών διαδικασιών, τη διαχείριση και τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, την ασφάλεια και προστασία στον τομέα της ναυτιλίας και στους λιμένες, και τη βελτίωση των θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ ΕΕ και Μαρόκου, ιδίως στις λεωφόρους της θάλασσας.

- Εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων ασφαλείας στον τομέα της ναυτιλίας με την καθιέρωση συστημάτων έλεγχου από το κράτος του λιμένα και από το κράτος σημαίας και ενίσχυση της ικανότητας των θεσμικών δομών στη ναυτιλιακή διοίκηση ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί τα καθήκοντά της στους τομείς της ασφάλειας, της προστασίας και της πρόληψης, καθώς και ελέγχου της θαλάσσιας ρύπανσης.

- Εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων του ΔΝΟ (Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός), καθώς και των αποφάσεων της επιτροπής προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

- Για τους λιμένες που έχουν χαρακτηριστεί ως λιμένες των λεωφόρων της θάλασσας, να εξασφαλιστούν ταχείες, αποτελεσματικές και οικονομικές διοικητικές διαδικασίες (διαδικασίες και διοικητικός συντονισμός των επιθεωρήσεων), καθώς και υψηλό επίπεδο ποιότητας παροχής υπηρεσιών (λιμενικές υποδομές, λιμενικές υπηρεσίες, ναυτιλιακές και διατροπικές υπηρεσίες).

- Να αρχίσει εκ νέου ο διάλογος με την Επιτροπή προκειμένου να καθοριστεί ένα σχέδιο συνεργασίας, ιδίως για την ενίσχυση των ικανοτήτων, την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ρύπανσης στη Μεσόγειο, και αυτό με την προοπτική της συμμετοχής του Μαρόκου στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας (EMSA).

Περιφερειακό στοιχείο

- Να συνεχιστεί η συμμετοχή στην περιφερειακή συνεργασία όσον αφορά τη ναυτιλιακή πολιτική, τους λιμένες και τις θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων (*short sea shipping*).

- Να συνεχιστεί η συνεργασία με την ΕΕ και τους μεσογειακούς εταίρους στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού και να προωθηθεί η συμμετοχή στα περιφερειακά έργα για τη θαλάσσια ασφάλεια και προστασία (SAFEMED) και για τις λεωφόρους της θάλασσας (MEDAMOS).

7.1.6 Υλικοτεχνική αλυσίδα

Εφαρμογή των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που επελέγησαν στον τομέα της υλικοτεχνικής υποστήριξης

- Να συνεχιστεί η εφαρμογή της νέας εθνικής στρατηγικής ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας του Μαρόκου στον τομέα της υλικοτεχνικής υποστήριξης.

- Να καθιερωθεί διάλογος σχετικά με την υλικοτεχνική αλυσίδα με στόχο τη συμμετοχή του Μαρόκου στις δράσεις που ξεκίνησε η ΕΕ το 2007 για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής αλυσίδας και της διασφάλισής της.

7.1.7 Εργαζόμενοι στον τομέα των μεταφορών

- Να αρχίσουν διαβουλεύσεις με την ΕΕ με στόχο την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών αδειών για τα επαγγέλματα του τομέα των μεταφορών, ιδίως του πληρώματος πλοίων και αεροσκαφών.

Σύγκλιση: για να υλοποιηθούν αυτοί οι στόχοι, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη, σε θέματα κανονιστικής σύγκλισης και με τη στήριξη της ΕΕ, τα ευρωπαϊκά πρότυπα στους τομείς των οδικών, σιδηροδρομικών, αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών, καθώς και στον λιμενικό τομέα.

7.2 Ενέργεια

Ενίσχυση του διαλόγου και της σύγκλισης των ενεργειακών πολιτικών και των θεσμικών και νομοθετικών πλαισίων ενόψει της προοδευτικής ολοκλήρωσης της ενεργειακής αγοράς του Μαρόκου με την αγορά ενέργειας της ΕΕ, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

- Εφαρμογή ενεργειακών στρατηγικών, που να συγκλίνουν με τις στρατηγικές της ΕΕ να στηρίζονται στους στόχους ασφάλειας των ανεφοδιασμών, της ανταγωνιστικότητας και της βιώσιμης ενέργειας.

- Συνέχιση της εκπόνησης και εφαρμογής στρατηγικών ανάπτυξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

- Εφαρμογή της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ενεργειακής στρατηγικής του Μαρόκου (2020/2030) και του εθνικού σχεδίου δράσεων προτεραιότητας.

- Ενίσχυση του υφιστάμενου διαλόγου στον τομέα της ενέργειας στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σύνδεσης.

- Επεξεργασία και εφαρμογή ενός οράματος για το έτος 2020, ώστε να ενισχυθούν οι θεσμοί και ιδίως το Υπουργείο Ενέργειας και Ορυχείων, με έμφαση στην περιφερειακή δράση του.

- Ενίσχυση του συστήματος στρατηγικής παρακολούθησης και εποπτείας, με σκοπό την καλύτερη πρόληψη και σχεδιασμό στον ενεργειακό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών στατιστικών, ιδίως με ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειρογνωσίας και την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων προκειμένου να εναρμονιστούν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

- Ανταλλαγή εμπειρογνωσίας και πείρας για την αύξηση και την επιτάχυνση της σύγκλισης των πολιτικών με το κοινοτικό κεκτημένο, ιδίως στους τομείς του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, των πρακτικών, και του νομοθετικού, θεσμικού, οργανωτικού και τεχνικού πλαισίου, καθώς και της ρύθμισης στον τομέα της ενέργειας.

- Ενεργειακή διαφοροποίηση:

  – Συνεργασία για την εφαρμογή των αναγκαίων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της χρήσης φυσικού αερίου: νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, τεχνικά και συνοδευτικά μέτρα.

  – Συνεργασία ενόψει της ανάπτυξης των εναλλακτικών πηγών ενέργειας: τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη στους τομείς του ασφαλτούχου σχιστόλιθου και του σχιστολιθικού φυσικού αερίου.

- Εφαρμογή του εθνικού σχεδίου ρύθμισης του τομέα της ενέργειας, ιδίως για τον ηλεκτρισμό και το φυσικό αέριο μέσω της προοδευτικής σύγκλισης με τις οδηγίες της ΕΕ για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο. Με αυτήν την προοπτική, υιοθέτηση κωδίκων για τη μεταφορά ηλεκτρισμού και αερίου και των κανόνων εφαρμογής τους.

- Συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου με σκοπό τη βελτίωση των επιδόσεών τους και της προοδευτικής ελευθέρωσής τους σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ.

Ενίσχυση της περιφερειακής ενεργειακής συνεργασίας

- Ενίσχυση του ρόλου του Μαρόκου στην περιφερειακή ενεργειακή συνεργασία, ιδίως ενόψει της υλοποίησης του Ηλιακού Σχεδίου για τη Μεσόγειο, σύμφωνα με την εφαρμογή του σχεδίου δράσεων προτεραιότητας 2008-2013 στο πλαίσιο της ευρω-μεσογειακής εταιρικής σχέσης στον τομέα της ενέργειας, καθώς και με τους στόχους της Ένωσης για τη Μεσόγειο.

- Συνέχιση της συνεργασίας στο πλαίσιο των περιφερειακών πρωτοβουλιών και σχεδίων.

- Παγιοποίηση και ενίσχυση των υφιστάμενων διασυνδέσεων και υποδομών διαμετακόμισης μέσω του Μαρόκου για τη διασύνδεση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου μεταξύ Νότου και Βορρά της Μεσογείου.

- Προοδευτική ολοκλήρωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας του Μαρόκου, της Αλγερίας και της Τυνησίας.

- Ενίσχυση των μαροκινών ικανοτήτων περιφερειακής αποθεματοποίησης ενεργειακών προϊόντων.

- Διευκόλυνση της χρηματοδότησης των ενεργειακών υποδομών: σταδιακή εναρμόνιση του μαροκινού συστήματος με τις πρακτικές της ΕΕ, ιδίως για την αποθεματοποίηση ενεργειακών προϊόντων.

Συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας

- Συνεργασία για τον καθορισμό των αναγκαίων προϋποθέσεων για την ενδεχόμενη ανάπτυξη ενός μη στρατιωτικού προγράμματος ηλεκτροπαραγωγής με πυρηνική ενέργεια: ανταλλαγή πληροφοριών και πείρας, διατάξεις σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και την προστασία από τις ακτινοβολίες.

- Ανταλλαγή εμπειρογνωσίας και πείρας με στόχο την εφαρμογή ενός κανονιστικού πλαισίου που θα προσεγγίζει τους κανόνες και τις πρακτικές της ΕΕ, για να διασφαλιστούν, ιδίως, το υψηλότερο δυνατό επίπεδο πυρηνικής ασφάλειας και κατάλληλο επίπεδο προστασίας από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες.

- Συνεργασία ενόψει της δημιουργίας στο Μαρόκο μιας ανεξάρτητης εθνικής υπηρεσίας ελέγχου της πυρηνικής ασφάλειας και της προστασίας από τις ακτινοβολίες.

Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας

- Συνέχιση των δράσεων ενεργειακής αποδοτικότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος δράσεων προτεραιότητας, ιδίως στους τομείς της βιομηχανίας, των κατοικιών, των δημόσιων κτιρίων, των μεταφορών και του τουρισμού.

- Ενίσχυση του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου, ιδίως του Οργανισμού για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακής αποδοτικότητας.

- Εφαρμογή ρυθμιστικών μέτρων που θα συγκλίνουν με τους κανόνες της ΕΕ, και των αναγκαίων κινήτρων, καινοτόμων μηχανισμών χρηματοδότησης (τρίτος επενδυτής, CDM, κλπ) και δράσεων εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και επικοινωνίας.

- Συμμετοχή στο «Πρόγραμμα Ευφυής Ενέργεια» της ΕΕ.

Ανάπτυξη της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

- Υλοποίηση των εθνικών στόχων ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εφαρμογή του Ηλιακού Σχεδίου του Μαρόκου και του μαροκινού σχεδίου αιολικής ενέργειας.

- Συνέχιση των δράσεων ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μεγάλης και μικρής κλίμακας (ηλιακοί θερμοσίφωνες, φωτοβολταϊκά συστήματα συνδεδεμένα με το δίκτυο και εκτός δικτύου, βιομάζα, κλπ) και εξαγωγής πράσινης ηλεκτρικής

ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων και των καινοτόμων μηχανισμών χρηματοδότησης.

- Ενίσχυση του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου, κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίων δράσης σ' αυτούς τους τομείς που θα συγκλίνουν με τους κανόνες της ΕΕ.

- Ανάπτυξη του εθνικού δυναμικού όσον αφορά τη βιομάζα.

- Συνεργασία στον τομέα της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη.

- Δημιουργία κέντρων και ιδρυμάτων έρευνας και ανάπτυξης που θα εργάζονται για την ανάπτυξη βιώσιμων ενεργειακών τεχνολογιών, καθώς και σε θέματα ενεργειακής αποδοτικότητας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: καθορισμός των θεμάτων έρευνας· δημιουργία ερευνητικών μονάδων· ενίσχυση των ικανοτήτων.

- Ενίσχυση των ακαδημαϊκών σπουδών των ιδρυμάτων κατάρτισης που υπάγονται στο Υπουργείο Ενέργειας στους προαναφερόμενους τομείς.

- Δημιουργία πλατφορμών αριστείας και τεχνοπόλων που θα συγκεντρώνουν καινοτόμες επιχειρήσεις, κέντρα έρευνας και οργανισμούς κατάρτισης, ειδικότερα σε θέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενεργειακής αποδοτικότητας και αφαλάτωσης θαλασσίου νερού με ηλιακή ενέργεια.

- Ανάπτυξη σε εθνική κλίμακα τεχνολογιών και υλικών που ευνοούν την ενεργειακή αποδοτικότητα και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως με τη δημιουργία βιομηχανικών κλάδων και την εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης.

Ενίσχυση της ασφάλειας και του ελέγχου των ενεργειακών εγκαταστάσεων

- Ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας των ενεργειακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμών και του συστήματος τεχνικού ελέγχου και πρόληψης των κινδύνων σε αυτές τις εγκαταστάσεις.

- Ανταλλαγή εμπειρογνωσίας και πείρας ενόψει της ενίσχυσης του εργαστηρίου ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, ιδίως σε θέματα ελέγχου της ποιότητας των υδρογονανθράκων.

- Ανταλλαγή εμπειρογνωσίας και πείρας ενόψει της πιστοποίησης του εργαστηρίου ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας.

- Συνεργασία για την εφαρμογή μιας στρατηγικής πρόληψης και ελέγχου των κινδύνων στους τομείς της ενέργειας και των ορυχείων και σε θέματα εκρηκτικών υλών και εξοπλισμού υπό πίεση.

7.3 Ορυχεία

Ενίσχυση της συνεργασίας και της εταιρικής σχέσης σε θέματα ανάπτυξης εξορυκτικών δραστηριοτήτων

- Ενίσχυση των ικανοτήτων σε θέματα ρύθμισης εξορυκτικών δραστηριοτήτων, εκμετάλλευσης ορυχείων μικρής κλίμακας, δραστηριότητες εξόρυξης και

εξερεύνησης, διαχείρισης του γεωλογικού και ορυκτού πλούτου, ανάπτυξης των γεωλογικών υποδομών και των συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών.

- Προστασία του περιβάλλοντος και αποκατάσταση των ορυχείων, μετατροπή των περιοχών εξόρυξης μετά το κλείσιμο των ορυχείων.

- Εφαρμογή και ανάπτυξη του συστήματος πληροφοριών σχετικά με τον ορυκτό και πετρελαϊκό πλούτο και τις στατιστικές στον τομέα των ορυχείων.

- Οργάνωση και αξιοποίηση του τομέα των ορυκτολογικών και ορυκτών δειγμάτων.

7.4 Περιβάλλον και ύδατα

Προώθηση της καλής περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης σύγκλισης με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ

Ενίσχυση των διοικητικών δομών και στρατηγικός σχεδιασμός

- Ενίσχυση και ολοκλήρωση της δημιουργίας στο Μαρόκο θεσμών επιφορτισμένων με την προστασία του περιβάλλοντος, του ελέγχου της ρύπανσης και της διαχείρισης του ύδατος σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του συντονισμού και της διαβούλευσης μεταξύ των διαφόρων φορέων.

- Ενίσχυση των ικανοτήτων σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών στρατηγικών, με βάση την πείρα της ΕΕ.

- Να συγκροτηθούν και να καταστούν επιχειρησιακές μονάδες απαρτιζόμενες από επιθεωρητές που θα ασχολούνται με την τήρηση των διατάξεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στο Μαρόκο.

- Να εφαρμοστούν οι μηχανισμοί της αγοράς (όπως οι οικολογικοί φόροι) και να γίνει λειτουργική η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», και να δημιουργηθεί ένα σύστημα περιβαλλοντικής ευθύνης.

Περιβαλλοντικές εκτιμήσεις

- Ενίσχυση του συστήματος εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και περιφερειακών επιτροπών για μελέτες επιπτώσεων και των επιτροπών δημόσιας έρευνας, και εναρμόνιση με τη νομοθεσία της ΕΕ.

- Ενίσχυση του συστήματος στρατηγικής περιβαλλοντικής αξιολόγησης των σχεδίων και προγραμμάτων.

Στήριξη των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και ενθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού

- Στήριξη των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και ενθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού σε θέματα περιβάλλοντος με βάση την πείρα και τις ορθές πρακτικές της ΕΕ.

Διαθεσιμότητα και πρόσβαση στις πληροφορίες

- Ενίσχυση του συστήματος συγκέντρωσης και επεξεργασίας των πληροφοριών για το περιβάλλον στο Μαρόκο, με βάση την πείρα και τις ορθές πρακτικές της ΕΕ.

- Ενίσχυση της πρόσβασης του κοινού στις περιβαλλοντικές πληροφορίες και επιβολή της νομοθεσίας σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού στις περιβαλλοντικές πληροφορίες και στη λήψη αποφάσεων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Επικοινωνία και διάδοση πληροφοριών

- Ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών επικοινωνίας σε θέματα περιβάλλοντος.

- Εκπόνηση και δημοσίευση τακτικών εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Ενίσχυση των περιβαλλοντικών τομέων και της εναρμόνισης, καθώς και της σύγκλισης, με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ σ' αυτόν τον τομέα

Ποιότητα του αέρα

- Προώθηση της καλύτερης διαχείρισης της ποιότητας του αέρα (οριακές τιμές, κατώφλια συναγερμού, καθορισμός και κατάταξη ζωνών και οικισμών, δημιουργία ενός συστήματος εποπτείας και αξιολόγησης της ποιότητας του αέρα) για να βελτιωθούν η δημόσια υγεία και η ποιότητα του περιβάλλοντος, με βάση τη νομοθεσία πλαίσιο της ΕΕ.

- Εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων δράσης για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένης της διασυνοριακής ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος

- Ενίσχυση της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς και της διαφύλαξης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

- Έκδοση νομοθεσίας στον τομέα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων περιοχών.

Διαχείριση των αποβλήτων

- Εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής διαχείρισης των αποβλήτων.

- Ενθάρρυνση της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου δικτύου εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων.

- Δημιουργία ενός συστήματος έκδοσης αδειών και καταγραφής των εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων, καθώς και ενός συστήματος επιθεώρησης και ελέγχου αυτών των εγκαταστάσεων με βάση τις αρχές της νομοθεσίας της ΕΕ, και αύξηση του επαγγελματισμού του άτυπου τομέα.

Προστασία της φύσης

- Να συνεχιστεί η δημιουργία ενός συστήματος προστατευόμενων χώρων σύμφωνα με τις αρχές και τις ορθές πρακτικές της ΕΕ.

- Να συνεχιστεί η εφαρμογή της στρατηγικής προστασίας και αποκατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων, να σταματήσει η αποψίλωση των δασών και να συνεχιστούν οι δράσεις αναδάσωσης σύμφωνα με το κατευθυντήριο σχέδιο αναδάσωσης. Να συνεχιστούν οι τρέχουσες εργασίες για την πιστοποίηση των δασών (Forest Stewardship Council/SFC).

- Σε θέματα βιοποικιλότητας, να βελτιωθούν οι επιστημονικές γνώσεις για την εθνική βιοποικιλότητα (είδη, οικοσυστήματα, προβλήματα ταξινομίας).

- Να αποκατασταθούν τα υποβαθμισμένα οικοσυστήματα και να θεσπιστούν μέτρα για να ευνοηθεί η ανασύσταση των απειλουμένων ειδών σε συνεργασία με τον τοπικό πληθυσμό.

- Να εφαρμοστεί η εθνική νομοθεσία στον τομέα του εμπορίου των άγριων ειδών ώστε να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση για το εμπόριο των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση.

Ρύπανση και βιομηχανικοί κίνδυνοι

- Δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος πρόληψης και μείωσης της ρύπανσης που προέρχεται από τις μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ορθές πρακτικές.

- Δημιουργία συστήματος ελέγχου των κινδύνων που οφείλονται σε σοβαρά ατυχήματα συνδεόμενα με επικίνδυνες ουσίες σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ορθές πρακτικές.

Χημικά προϊόντα

- Υιοθέτηση προτύπων καταγραφής, αξιολόγησης και έγκρισης χημικών ουσιών σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις ορθές πρακτικές της ΕΕ.

- Υιοθέτηση στρατηγικής σχετικά με την προοδευτική αντικατάσταση των πιο επικίνδυνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον χημικών ουσιών.

Απερήμωση, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων για την προστασία του εδάφους

- Εφαρμογή δράσεων στο πλαίσιο του σχεδίου για την καταπολέμηση της απερήμωσης και την προστασία του εδάφους.

Ικανότητα έκδοσης αδειών, παρακολούθησης και επιθεώρησης

- Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των μαροκινών αρχών που είναι επιφορτισμένες με την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση του ύδατος, ως προς την έκδοση αδειών, την παρακολούθηση και τις επιθεωρήσεις.

Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης

- Να επιδιωχθεί η ενσωμάτωση του προβληματισμού για περιβαλλοντικά ζητήματα σε άλλους τομείς όπως το ύδωρ, τα δάση, η γεωργία, η εκπαίδευση, η ενέργεια, οι μεταφορές, η αλιεία, η βιομηχανία και η έρευνα.

Ενίσχυση της περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας στον τομέα του περιβάλλοντος

Διεθνής συνεργασία

- Ενίσχυση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών συμβάσεων και πρωτοκόλλων στις οποίες συμμετέχει το Μαρόκο και πρόοδος προς την επικύρωση συμπληρωματικών περιβαλλοντικών συμβάσεων και πρωτοκόλλων που αποτελούν μέρος του νομικού συστήματος της ΕΕ.

Περιφερειακή συνεργασία

- Ενίσχυση της συνεργασίας στο πλαίσιο της σύμβασης για την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και των παρακτίων περιοχών της Μεσογείου (σύμβαση της Βαρκελώνης) και των πρωτοκόλλων της.

- Συνέχιση της συνεργασίας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ορίζων 2020».

- Ενίσχυση της συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος στο πλαίσιο των περιφερειακών δραστηριοτήτων του, καθώς και για τα κοινά συστήματα πληροφοριών για το περιβάλλον.

Σύγκλιση*:* Για να εφαρμοστούν αυτές οι μεταρρυθμίσεις, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη σε θέματα κανονιστικής σύγκλισης, με τη στήριξη της ΕΕ και σταδιακά, τα κατάλληλα ευρωπαϊκά πρότυπα στους τομείς της ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης, της ποιότητας του αέρα, της διαχείρισης των αποβλήτων, της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, της προστασίας της φύσης, της βιομηχανικής ρύπανσης και των χημικών προϊόντων.

Κλιματική αλλαγή

- Να ενισχυθεί και να ολοκληρωθεί η δημιουργία στο Μαρόκο θεσμών επιφορτισμένων με θέματα του κλίματος.

- Να εφαρμοστεί η σύμβαση πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή. Εκπόνηση και εφαρμογή στρατηγικών και σχεδίων μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

- Να γίνει απογραφή των ρύπων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

- Να αναπτυχθεί η συνεργασία για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός καθεστώτος για την περίοδο μετά το 2012 σε θέματα κλιματικής αλλαγής.

- Να αναπτυχθεί η συνεργασία σε θέματα μετριασμού και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

- Να αναπτυχθεί η συνεργασία για την εφαρμογή των συμφωνιών του Κανκούν και του Ντέρμπαν.

- Να ενισχυθεί η στρατηγική ανάπτυξης χαμηλών εκπομπών ως συμβολή στην ανάπτυξη πράσινης οικονομίας.

- Να ενισχυθούν οι κατάλληλες δράσεις μετριασμού σε εθνικό επίπεδο που θα συμπεριλαμβάνουν μηχανισμούς τομεακής παροχής πιστώσεων.

- Να προωθηθεί η ένταξη του προβληματισμού για την κλιματική αλλαγή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

- Να εφαρμοστούν οι πρώτες δράσεις προετοιμασίας ενός συστήματος ανταλλαγής ποσοστώσεων ρύπων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

- Να ενσωματωθούν οι προτεραιότητες σε θέματα κλιματικής αλλαγής στη γεωργία: να αυξηθεί το ποσοστό οπωρώνων· να γίνει χρήση επιλεγμένων σπόρων προς σπορά και ποικιλιών προσαρμοσμένων στο κλίμα· να γενικευθούν οι τεχνικές συλλογής ύδατος και βελτιστοποίησης της άρδευσης· να καταστούν διαθέσιμα τα αποτελέσματα της αγρονομικής έρευνας υπέρ της γεωργικής ανάπτυξης.

Ύδωρ

Εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής στον τομέα του ύδατος με στόχο την παγιοποίηση των κεκτημένων και την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων

- Προώθηση της διαχείρισης της ζήτησης ύδατος και της αξιοποίησης των υδάτων μέσω των εξής:

  – Εξοικονόμηση ύδατος άρδευσης μέσω της μαζικής μετατροπής σε στάγδην άρδευση και της βελτίωσης της αποδοτικής χρήσης ύδατος στη γεωργία.

  – Εφαρμογή συστήματος για την επεξεργασία λυμάτων που προορίζονται για γεωργική χρήση σύμφωνα με τις αρχές της νομοθεσίας της ΕΕ.

  – Εξοικονόμηση ύδατος στους τομείς του πόσιμου ύδατος και της βιομηχανικής και τουριστικής χρήσης.

- Προώθηση της διατήρησης και της προστασίας των υδάτινων πόρων του φυσικού περιβάλλοντος και των ευαίσθητων περιοχών, μέσω των εξής:

  – Προστασία της ποιότητας των υδάτινων πόρων και καταπολέμηση της ρύπανσης.

  – Εφαρμογή συστήματος για τη βελτίωση της ποιότητας των λυμάτων που απορρίπτονται από τους δήμους και τη βιομηχανία.

  – Διαφύλαξη των υπόγειων υδάτων και των λεκανών απορροής, των οάσεων και των υγρότοπων.

  – Εφαρμογή συστήματος βελτίωσης της ποιότητας του ύδατος συμπεριλαμβανομένων των υδάτων κολύμβησης, σύμφωνα με τις αρχές της νομοθεσίας της ΕΕ.

- Μείωση της ευπάθειας σε φυσικούς κινδύνους που σχετίζονται με το νερό και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή:

  – Βελτίωση της προστασίας των προσώπων και των αγαθών από τις πλημμύρες και καταπολέμηση των επιπτώσεων της ξηρασίας με σχέδια αντιμετώπισης της ξηρασίας με λεκάνες απορροής.

  – Ολοκλήρωση των δράσεων που καθορίστηκαν στο εθνικό σχέδιο προστασίας από τις πλημμύρες.

  – Βελτίωση της πρόληψης, ιδίως με την ανάπτυξη συστημάτων αναγγελίας της ανόδου της στάθμης των υδάτων και σχεδίων διάσωσης.

- Συνέχιση των κανονιστικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων με την ολοκλήρωση της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου 10-95 και επανεξέταση του νόμου με την ενσωμάτωση πτυχών που δεν καλύπτονται, όπως η εξοικονόμηση ύδατος και η επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων αστικών λυμάτων.

- Εκσυγχρονισμός των συστημάτων ενημέρωσης και ενίσχυση των μέσων και των αρμοδιοτήτων με τα εξής:

  – τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης, την ανανέωση και την ενίσχυση της διαχείρισης των υδάτων και των οργανισμών υδρολογικών λεκανών,

  – την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος συγκέντρωσης και επεξεργασίας πληροφοριών σχετικά με τα ύδατα στο Μαρόκο με την εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος ενημέρωσης σ' αυτόν τον τομέα, σύμφωνα με την πείρα και τις ορθές πρακτικές της ΕΕ,

  – την ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων των μαροκινών αρχών που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση του ύδατος σε θέματα αστυνόμευσης των υδάτων, έκδοσης αδειών, παρακολούθησης και επιθεώρησης και την παράλληλη εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία σ' αυτόν τον τομέα,

  – την ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικών επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης στον τομέα των υδάτων,

  – την ενίσχυση των ικανοτήτων σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών στρατηγικών, με βάση την πείρα της ΕΕ.

- Διαχείριση και ανάπτυξη των υδάτινων πόρων:

  – Να προωθηθούν και να αναπτυχθούν οι μη συμβατικοί υδάτινοι πόροι, όπως η αφαλάτωση θαλάσσιου νερού, η αποσκλήρυνση υφάλμυρου νερού, η επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων και η συλλογή όμβριων υδάτων.

7.5 Κοινωνία της πληροφορίας

- Ανάλυση των δυνατοτήτων καλύτερης συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου στον τομέα της κοινωνίας της πληροφορίας και, ειδικότερα, της

ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ της στρατηγικής «Ψηφιακό Μαρόκο» και της ψηφιακής ατζέντας για την Ευρώπη.

- Να συνεχιστούν η ανάπτυξη και η αποτελεσματική εφαρμογή ενός πλήρους ρυθμιστικού πλαισίου σχετικού με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση αδειών, την πρόσβαση και τη διασύνδεση των δικτύων και των υπηρεσιών, την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών, την προστασία των καταναλωτών, την επεξεργασία και την τήρηση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την αποτελεσματική διαχείριση του ραδιοφάσματος.

- Να συνεχιστούν στο ρυθμιστικό επίπεδο οι ακόλουθοι κυριότεροι άξονες ανάπτυξης:

  – Να αρχίσουν συζητήσεις σχετικά με την καθιέρωση καθεστώτων αδειοδότησης για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

  – Να σημειωθεί πρόοδος ως προς τις αναλύσεις της αγοράς, για παράδειγμα, με την ανάλυση της χονδρικής αγοράς (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης ή της πλήρως αποδεσμοποιημένης πρόσβασης, σε σταθερή θέση, καθώς και της χονδρικής παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών. Θα πρέπει επίσης να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και κατάλληλη εφαρμογή των υποχρεώσεων πρόσβασης (επιλογή φορέα και προεπιλογή φορέα, πρόσβαση «διφυορεύματος», αποδεσμοποιημένη πρόσβαση, κλπ) για τους φορείς με σημαντική δύναμη στις σχετικές αγορές.

  – Να διευκολυνθεί η φορητότητα σταθερού και κινητού αριθμού με την καλύτερη εφαρμογή της διαδικασίας (διάρκεια φορητότητας αριθμού μεταξύ φορέων, περίοδος διακοπής της υπηρεσίας για τον καταναλωτή, μέγιστη διάρκεια της σύμβασης, κυρώσεις σε περίπτωση κατάχρησης και αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς, κλπ).

  – Να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή μέτρων σε θέματα απόρρητου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ανεπίκλητης επικοινωνίας (spam).

- Σύλληψη και εφαρμογή πλαισίου για την ενίσχυση της ασφάλειας των συστημάτων πληροφοριών και την προστασία των υποδομών και στοιχείων κρίσιμης σημασίας, να προωθηθεί η σταθερή λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών με την τήρηση των αρχών ανοίγματος και διαλειτουργικότητας.

- Ενίσχυση των προτύπων και των δομών των εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ώστε να υλοποιηθεί ένα γενικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας των δημόσιων συστημάτων πληροφοριών, βάσει του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (*EIF - European Interoperability Framework*).

- Καθορισμός προδιαγραφών, προτύπων και κανόνων για την αποϋλοποίηση των συναλλαγών *Business to Business (B2B)* των ΜΜΕ/ΜΜΒ και για τη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών σε συντονισμό με τους ανεξάρτητους ευρωπαϊκούς οργανισμούς που είναι αρμόδιοι σ' αυτούς τους τομείς (ιδίως των CEN, CENELEC, ETSI).

- Να ενισχυθούν η συνεργασία και οι αμοιβαίες ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με τις στρατηγικές που αφορούν τα δίκτυα και τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, τη χρήση του ραδιοφάσματος, το καθεστώς των αδειών και των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στον ψηφιακό κόσμο, καθώς και με την ανάπτυξη των ηλεκτρονικών συναλλαγών για να ευνοηθούν η ανάπτυξη των συναλλαγών *business-to-business* και η μελλοντική ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο.

- Πιο συγκεκριμένα, να συνεχιστεί η πρόοδος στην εφαρμογή της νέας ψηφιακής στρατηγικής του Μαρόκου «Ψηφιακό Μαρόκο» στον διάλογο και τη συνεργασία σε θέματα τεχνολογιών της κοινωνίας της πληροφορίας (TIC) :

  – Να ενισχυθεί η ανάπτυξη κοινοτικών δημόσιων κέντρων πρόσβασης που θα επιτρέψουν να αυξηθεί ο αριθμός των πολιτών που έχουν πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες (διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας και δημόσιες υπηρεσίες) ειδικότερα στις απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές με σκοπό την καταπολέμηση του ψηφιακού χάσματος.

  – Να ενισχυθεί η εθνική, πολιτιστική και εκπαιδευτική ψηφιακή ανάπτυξη με τον συνδυασμό δημόσιων δράσεων σε αυτό το πλαίσιο, ιδιωτικών πρωτοβουλιών και διεθνών εταίρων.

  – Να αναπτυχθεί η συζήτηση σχετικά με τα ανοιχτά δεδομένα και τις άδειες χρησιμοποίησης και επαναχρησιμοποίησης στην υπηρεσία των πολιτών και των επιχειρήσεων.

  – Να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών κατά την εφαρμογή της στρατηγικής «Ψηφιακό Μαρόκο» στους πολίτες στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας και των τηλεπικοινωνιών.

  – Να προωθηθεί το επιχειρηματικό και καινοτόμο πνεύμα στον τομέα των τεχνολογιών της κοινωνίας της πληροφορίας στον ιδιωτικό τομέα και στα προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης.

  – Να διασφαλιστεί η ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών στον τομέα της πιστοποίησης σε θέματα ηλεκτρονικών υπογραφών και στον τομέα της ασφάλειας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναλλαγών.

  – Να στηριχθεί η εκπόνηση και η ανάπτυξη ενός εθνικού προγράμματος μετάβασης του Μαρόκο στο σύστημα διευθυνσιοδότησης Internet IPv6.

- Ενίσχυση κάθε μορφής συνεργασίας με την ΕΕ στο επίπεδο των κανόνων και προτύπων των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας, ειδικότερα για τη ψηφιακή τηλεόραση, τα ψηφιακά κινητά δίκτυα και το διαδίκτυο του μέλλοντος, για την αναπτυσσόμενη διασύνδεση των δικτύων πολύ υψηλής ταχύτητας (προσεχής φάση του EUMEDCONNECT), καθώς και για την καθιέρωση ρυθμιστικού πλαισίου των τεχνολογικών εξελίξεων της κοινωνίας της πληροφορίας.

  – Να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή του Μαρόκου, σε δημόσιο και ιδιωτικό επίπεδο, καθώς και υπό μορφή κοινών σχεδίων, στην πτυχή «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας» των ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας, ιδίως στους τομείς που άπτονται των μεγάλων κοινωνικών

προκλήσεων και της ανάπτυξης υποδομών δικτύων υψηλής ταχύτητας και δεδομένων στήριξης της έρευνας.

– Να ενισχυθούν η περιφερειακή συνεργασία με την ΕΕ, η εθνική έρευνα με ευρωπαίους εταίρους, η διασύνδεση ή δημιουργία κοινών δικτύων έρευνας, και η ανταλλαγή ερευνητών με τις χώρες της ΕΕ.

– Να προβλεφθεί η έναρξη ενός ευρω-μεσογειακού προγράμματος έρευνας, περισσότερο προσαρμοσμένου στο περιβάλλον και στην ανάπτυξη της περιοχής της Μεσογείου.

- Προώθηση της ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο και της συνεργασίας με τις ρυθμιστικές αρχές της Νότιας Μεσογείου.

- Συνεργασία με την ομάδα Euromed των ρυθμιστικών αρχών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (EMERG), καθώς και με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·

7.6 Επιστήμη και τεχνολογία, έρευνα και καινοτομία

Ανάπτυξη των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας στην υπηρεσία της ανάπτυξης της οικονομίας και της κοινωνίας, και ένταξη του Μαρόκου στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας

- Ενίσχυση του ρόλου του εθνικού συστήματος έρευνας στην ανάπτυξη του Μαρόκου:

  – Βελτίωση της διαχείρισης του εθνικού συστήματος έρευνας.

  – Ανάπτυξη της πιστοποίησης των εργαστηρίων και ενίσχυση της συνεργασίας ερευνητών και ομάδων έρευνας.

  – Δημιουργία δομών αξιοποίησης.

  – Ενίσχυση του δυναμικού εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης των δραστηριοτήτων έρευνας και κατάρτιση μηχανισμών για τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων φορέων του εθνικού συστήματος έρευνας.

  – Προώθηση της συνεργασίας και της εταιρικής σχέσης μεταξύ των πανεπιστημίων και οργανισμών έρευνας και των τελικών χρηστών των αποτελεσμάτων της έρευνας.

  – Συνέχιση της εφαρμογής του ευρω-μεσογειακού Χάρτη για τις επιχειρήσεις όσον αφορά τις πτυχές της καινοτομίας και από κοινού αξιολόγηση της υλοποιηθείσας προόδου βάσει δεικτών καθορισμένων σε περιφερειακό επίπεδο.

  – Προώθηση των επιστημονικών και τεχνολογικών εταιρικών σχέσεων στο πλαίσιο του ευρω-μεσογειακού χώρου.

  – Κινητοποίηση των μαροκινών εμπειρογνωμόνων που διαμένουν στην Ευρώπη ώστε να παγιοποιηθούν οι ανταλλαγές και οι σχέσεις μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογίας, της έρευνας και της καινοτομίας.

– Επανεξέταση των όρων προσχώρησης του Μαρόκου στο δίκτυο EUREKA.

- Συμμετοχή του Μαρόκου στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας:

  – Εξέταση της δυνατότητας επιστημονικής συνεργασίας με βάση, για παράδειγμα, τις δραστηριότητες του *« project twinning »* (διαχείριση σε επίπεδο προγράμματος), σε κοινές θεματικές προτεραιότητες των ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας.

  – Βελτίωση των όρων συμμετοχής του Μαρόκου στα ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας.

  – Ενίσχυση των ερευνητικών ικανοτήτων των πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων του Μαρόκου ενόψει της μελλοντικής σύνδεσης του Μαρόκου με τα ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας και της μεγαλύτερης συμμετοχής του στην ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας (COST).

  – Ενίσχυση των δικτύων των εθνικών θεματικών σημείων επαφής στο Μαρόκο για τα ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας και ενθάρρυνση των ανταλλαγών με ευρωπαίους ομολόγους.

  – Ενίσχυση των ανταλλαγών προσωπικού σε σχέδια έρευνας και προώθηση της συμμετοχής μαροκινών επιστημόνων στις διεθνείς επιστημονικές συζητήσεις.

  – Καθορισμός των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν στο Μαρόκο να προσχωρήσει και να συμμετάσχει στα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας.

Σύγκλιση*:* Για να υλοποιήσει αυτούς τους στόχους, το Μαρόκο θα λάβει υπόψη, σε θέματα ρυθμιστικής σύγκλισης, με τη στήριξη της ΕΕ, τα κατάλληλα ευρωπαϊκά πρότυπα στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας, της έρευνας και της καινοτομίας, και ιδίως τις διατάξεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης με σκοπό να βελτιωθούν η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και η ποιότητα των συνθηκών διαβίωσης και να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.

7.7 Οπτικοακουστικός τομέας

- Προώθηση της ανταλλαγής απόψεων, πληροφοριών και πείρας σχετικά με την πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών πτυχών.

- Προώθηση αυτού του τομέα ώστε να βελτιωθούν τα πρότυπα διακυβέρνησής του, η ποιότητα της παροχής υπηρεσιών, η ανταγωνιστικότητά του και να ενισχυθούν οι ικανότητες με δράσεις κατάρτισης και τεχνικής βοήθειας.

- Στήριξη της ανάπτυξης ενός διαφανούς, αποτελεσματικού και προβλέψιμου ρυθμιστικού συστήματος που θα περιλαμβάνει την επανεξέταση του νομικού πλαισίου και την εφαρμογή των νέων συνταγματικών προνομίων της υψηλής αρχής οπτικοακουστικών επικοινωνιών.

7.8 Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική

Ανάπτυξη του πλέγματος σχέσεων που θα επιτρέψει στο Μαρόκο να συμμετάσχει στην ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της ΕΕ

- Ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσέγγισης όλων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται ή έχουν κάποια επίπτωση στη θάλασσα και στις παράκτιες ζώνες, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

- Να συνεχιστεί η βελτίωση της διαχείρισης αυτών των διαφόρων ναυτιλιακών δραστηριοτήτων, ιδίως με την ανάπτυξη μέσων όπως ο σχεδιασμός του θαλάσσιου χώρου, η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, καθώς και οι προσπάθειες στον τομέα της θαλάσσιας και ναυτιλιακής έρευνας.

7.9 Τουρισμός

- Εφαρμογή της τουριστικής στρατηγικής «Όραμα 2020».

- Ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα πολιτικών, δράσεων και σχεδίων στον τομέα υπεύθυνου και βιώσιμου τουρισμού υψηλής ποιότητας.

8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

8.1 Εκπαίδευση

Εδραίωση της αρχής των ίσων ευκαιριών

- Μείωση του ποσοστού εγκατάλειψης του σχολείου, ιδίως από τα κορίτσια στις αγροτικές περιοχές.

- Βελτίωση των ποσοστών επανόδου στο σχολείο.

- Βελτίωση του συστήματος υποτροφιών.

- Καταπολέμηση της βίας στα σχολεία.

Γενίκευση της πρόσβασης στη βασική εκπαίδευση και καταπολέμηση του αναλφαβητισμού

- Μείωση των ποσοστών αναλφαβητισμού, ιδίως μεταξύ των νέων και των γυναικών στις αγροτικές περιοχές.

- Γενίκευση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (έως το στάδιο της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).

- Αύξηση των ποσοστών σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που οδηγούν στην απόκτηση προσόντων, ιδίως μεταξύ των κοριτσιών.

Βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας στα σχολεία

- Γενίκευση της προσχολικής εκπαίδευσης.

- Μείωση των ποσοστών επανάληψης της τάξης.

- Γενίκευση της γνώσης της γλώσσας διδασκαλίας και της εκμάθησης ξένων γλωσσών.

- Βελτίωση του πλέγματος μέτρων κατάρτισης των εκπαιδευτικών.

- Ενίσχυση των μέτρων καθοδήγησης και παρακολούθησης των σπουδαστών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Συνέχιση της εφαρμογής του ευρωμεσογειακού χάρτη για τις επιχειρήσεις όσον αφορά τις πτυχές που σχετίζονται με την εκπαίδευση

- Αναβάθμιση της εκπαίδευσης με στροφή προς το πνεύμα επιχειρηματικότητας, δεδομένου ότι αποτελεί προσόν με εξέχουσα σημασία για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

- Από κοινού αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί βάσει των δεικτών που καθορίζονται εν προκειμένω σε περιφερειακό επίπεδο.

8.2 Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση

- Υποστήριξη της μεταρρύθμισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

- Συνέχιση του διαλόγου και των ανταλλαγών με τη βοήθεια μέσων, όπως το Ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) και η διασφάλιση της ποιότητας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης (EQARF VET).

- Προετοιμασία των θεσμικών και επιχειρησιακών συνθηκών για τη σύσταση του εθνικού πλαισίου πιστοποίησης.

- Μεταρρύθμιση του συστήματος και της διακυβέρνησης της επαγγελματικής κατάρτισης (σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους) και ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης δεξιοτήτων, έτσι ώστε να προσιδιάζουν καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- Εμπέδωση των αναλύσεων για την αγορά εργασίας και των αντιλήψεων για τις δημόσιες πολιτικές βάσει αποδείξεων (*βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων*).

- Συμβολή στη βελτίωση της συνεχιζόμενης κατάρτισης, στοχεύοντας ιδίως σε βελτίωση της διαχείρισης των ταμείων συνεχούς κατάρτισης (μεταρρύθμιση των ειδικών συμβάσεων) και με τον τρόπο αυτό αύξηση της πρόσβασης και της ποιότητας.

- Συνέχιση της εφαρμογής του σκέλους για την κατάρτιση του Ευρωμεσογειακού Χάρτη για τις Επιχειρήσεις, με ιδιιαίτερη έμφαση σε θέματα κατάρτισης και στροφή προς το πνεύμα της επιχειρηματικότητας. Βελτίωση των μεθόδων συγκέντρωσης πληροφοριών όσον αφορά την κατάρτιση που παρέχεται σε επιχειρήσεις. Από κοινού αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται βάσει των δεικτών που καθορίζονται σε περιφερειακό επίπεδο.

8.3 Ανώτατη εκπαίδευση

Υποστήριξη της μεταρρύθμισης του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του Μαρόκου και της σύγκλισης και της σύγκλισης με τις αρχές της διαδικασίας της Μπολόνια.

- .Καθιέρωση του διαλόγου και των ανταλλαγών με επίκεντρο τις αρχές και τις συστάσεις της διαδικασίας της Μπολόνια για την σύσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

- Νομοθετική και ρυθμιστική σύγκλιση του Μαρόκου με τους στόχους της διαδικασίας της Μπολόνια..

- Κινητοποίηση λειτουργικών βοηθημάτων για να διευκολύνουν τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα και την αναγνώριση των σπουδών, όπως το σύστημα συσσώρευσης και μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS) και η προέκταση του Διπλώματος (υιοθέτηση και αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος,πιστωτικών μονάδων, των κλάδων και των ενδιαφερόμενων ιδρυμάτων).

- Συνέχιση της συγκρότησης του εθνικού πλαισίου προσόντων (NQF).

- .Εντατικοποίηση την ανάπτυξης μεθόδων τάχα επαγγελματικής κατάρτισης με σκοπό την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των αποφοίτων πανεπιστημίου και την ανάπτυξη ενεργών μορφών συνεργασίες με τους επαγγελματίες

- Συγκρότηση του μηχανισμού παρακολούθησης των πτυχιούχων και βελτίωση των ποσοστών απασχόλησης.

- Εντατικοποίηση της διαδικασίας μείωσης της συγκέντρωσης και της αποκέντρωσης των εκπαιδευτικών υπηρεσιών και της αποκέντρωσης της ανωτάτης εκπαίδευσης με σκοπό την υποστήριξη της «ευρύτερης περιφερειοποίησης»..

Βελτίωση της πρόσβασης στο σύστημα ανωτάτης εκπαίδευσης

- Βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών για τους φοιτητές (κοινωνικές παροχές, αξιοκρατικές υποτροφίες, ικανότητες υποδοχής των πανεπιστημιουπόλεων, φοιτητικά εστιατόρια, βασική ιατροφαρμακευτική κάλυψη

- Θέσπιση μέτρων στήριξης για τους φοιτητές, ιδίως σε πανεπιστημιακά κέντρα ανοικτής πρόσβασης .

- Εφαρμογή μέτρων για την καταπολέμηση των φαινομένων της επανάληψης και της εγκατάλειψης του σχολείου (ολοκληρωμένα μέτρα για τη διδασκαλία των γλωσσών, ενότητες εξοικείωσης με τη μεθοδολογία των πανεπιστημαικών σπουδών, ενότητες διδασκαλίας για την πληροφορική΄, τις γλώσσες και την επικοινωνία, ενότητες ΤΟ και μαθήματα πληροφορικής,, συστήματα καθοδήγησης για αποφοίτους και φοιτητές και ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών σε κοινούς πυρήνες με δημιουργια γεφυρών μεταξύ των πανεπιστημιακών σχολών, έτσι ώστε να διευκολύνεται η αλλαγή πορείας, κλπ.).

- Καθιέρωση ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφόρησης και καθοδήγησης..

Ποιοτική βελτίωση του συστήματος ανωτάτης εκπαίδευσης του Μαρόκου

- Βελτίωση των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων του προσωπικού των πανεπιστημίων
- Προώθηση της κατάρτισης εξ αποστάσεως
- Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας στο σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του Μαρόκου ,
- Εντατικοποίηση της διαδικασίας πιστοποίησης στο χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.
- . Ενίσχυση της διακυβέρνησης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αυτονομίας τους..
- (Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αξιολόγηση προγραμμάτων κατάρτισης, σχεδίων και ιδρυμάτων κατάρτισης (παιδαγωγική, διοικητική και οικονομική αξιολόγηση).
- Δημιουργία συστήματος αξιολόγησης από θεσμικά όργανα στο χώρο της ανωτάτης παιδείας του Μαρόκου.
- Εμπέδωση των ανεξάρτητων συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας.
- μέσω της έρευνας, ιδίως σε επίπεδο διδακτορικών διατριβών.

Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με αύξηση και/ή βελτίωση της συμμετοχής του Μαρόκου στα προγράμματα της ΕΕ για την τριτοβάθμια εκπαίδευση

- Συνέχιση της υποστήριξης για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της ανώτατης εκπαίδευσης στο πλαίσιο του προγράμματος Tempus» και του προγράμματος που θα το διαδεχθεί.
- Προώθηση της συμμετοχής του Μαρόκου στα υφιστάμενα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας και εταιρικών σχέσεων στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Συνέχιση των εκστρατειών πληροφόρησης για τα προγράμματα αυτά, προς ενημέρωση των πιθανών υποψηφίων, των φοιτητών και της πανεπιστημιακής κοινότητας.
- Ενθάρρυνση της ευθυγράμμισης του Μαρόκου με τις σημερινές διαδικασίες της ΕΕ για την αναγνώριση των διπλωμάτων.
- Ενθάρρυνση των ανταλλαγών μεταξύ του κέντρου MERIC του Μαρόκου και του δικτύου ENIC-NARIC.
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ του ευρωμεσογειακού πανεπιστημίου Portoroz και οργανισμών κατάρτισης στο Μαρόκο.

8.4 Υποστήριξη της εκπαίδευσης με αντικείμενο τις κοινοτικές πολιτικές

- Αύξηση της συμμετοχής του Μαρόκου σε δράσεις Jean Monnet με στόχο την υποστήριξη της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και των ερευνητικών έργων στον τομέα των σπουδών ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

- Ενίσχυση της ένταξης του Μαρόκου σε ειδικά προγράμματα που προορίζονται για υπεύθυνα στελέχη από τρίτες χώρες, έτσι ώστε να ευαισθητοποιηθούν και να αποκτήσουν επίγνωση των κοινοτικών πολιτικών.

8.5 Υγεία

Βελτίωση του επιπέδου της δημόσιας υγείας στο Μαρόκο και ενίσχυση του διαλόγου με επίκεντρο τα θέματα υγείας μεταξύ Μαρόκου και ΕΕ

- Συνέχιση της συνεργασίας στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας, ιδίως στη βάση της εθνικής στρατηγικής του Μαρόκου σε θέματα υγείας, του προγράμματος «Vision 2020». του σχεδίου δράσης 2008-2012 και, ενδεχομένως, των μελλοντικών μέσων.. Σε αυτά συμπεριλαμβάνεται η υιοθέτηση του νόμου-πλαισίου για το σύστημα υγείας, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη, ιδίως για τους φτωχότερους την περιφερειοποίηση, και την ενισχυμένη λήψη προληπτικών μέτρων.

- Ενίσχυση των θεσμικών οργάνων και των εργαστηρίων προκειμένου να βελτιωθεί η παρακολούθηση της υγείας και η ασφάλεια στα θέματα αυτά (δημιουργία του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας)..

- Συνεργασία για τους δείκτες υγείας, ιδίως με επίκεντρο εκείνους που συνδέονται με τους στόχους 4 και 5.που έχουν καθοριστεί για την χιλιετηρίδα.

- Πρόληψη και έλεγχος μεταδοτικών και μη μεταδοτικών ασθενειών, όπως των μακροχρόνιων και δαπανηρών χρόνιων ασθενειών,, μεταξύ άλλων με άλλα μέσα όπως με την επικύρωση και την εφαρμογή διεθνών μέσων υγειονομικής περίθαλψης στο χώρο της υγείας π. χ. μέσω της. σύμβασης πλαισίου της ΠΟΥ για την καταπολέμηση του καπνίσματος και του διεθνούς κανονισμού της ΠΟΥ για την υγεία.

- .Συζήτηση για τη δυνατότητα εμβάθυνσης της περιφερειακής συνεργασίας για την υγεία, ιδίως στο πλαίσιο της ευρω-μεσογειακής συνεργασίας.

- Προβληματισμός με επίκεντρο τη δυνατότητα εμβάθυνσης της περιφερειακής συνεργασίας στον τομέα της υγείας, ιδίως στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής συνεργασίας.

Σύγκλιση: Για την επίτευξη αυτών των στόχων το Μαρόκο θα θεσπίσει νόμους και κανονισμούς που αφορούν το σύστημα υγείας, και για τους σκοπούς της σύγκλισης θα λάβει υπόψη, με την υποστήριξη της ΕΕ, τις σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες και συστάσεις της ΠΟΥ για την παρακολούθηση της υγείας και της ασφάλειας.

8.6 Νεολαία και αθλητισμός

- Ενίσχυση της συνεργασίας για την άτυπη εκπαίδευση των νέων και των διοργανωτών δραστηριοτήτων για νέους με σκοπό την προώθηση των ανταλλαγών, το διαπολιτισμικό διάλογο και την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως μέσω προγραμμάτων για τη νεολαία όπως το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση» (2007-2013), Νεολαία Euromed IV και τα μελλοντικά προγράμματα στον χώρο αυτό .

- Προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών για θέματα κοινού ενδιαφέροντος, όπως η κοινωνική ένταξη στον αθλητισμό και μέσω αυτού, της εκπαίδευσης και του αθλητισμού, η σωματική άσκηση και η εκστρατεία για την καταπολέμηση του ντόπινγκ και της βίας στον αθλητισμό (συμπεριλαμβανομένης της βίας στα στάδια)..

- Παραχώρηση της άδειας σε μαροκινούς αξιωματούχους να συμμετάσχουν σε ημερίδες σπουδών, σεμινάρια και συμπόσια για θέματα αθλητισμού

- .Συνεργασία για την διοργάνωση εκδηλώσεων στο Μαρόκο με επίκεντρο θέματα αθλητισμού στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών

Γ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΕ

- Ενίσχυση της συνεργασίας κατά τις περιφερειακές δραστηριότητες των ακόλουθων ευρωπαϊκών οργανισμών: Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ), Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΙΕΕ), Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA), Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα (FRONTEX), Ευρωπόλ, Eurojust, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA).

- Συμμετοχή του Μαρόκου σε κοινοτικά προγράμματα που είναι ανοικτά στις τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων και στα ακόλουθα: Το πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (CIP), το πρόγραμμα Τελωνεία 2013 (2008-2013), το σύστημα SESAR και πρόγραμμα Marco Polo.

- Συμμετοχή στο δίκτυο Enterprise Europe Networkk

- Η ΕΕ θα βοηθήσει το Μαρόκο να συμμετέχει αποτελεσματικά στα εν λόγω προγράμματα και οργανισμούς.

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

- Κατά την υλοποίηση της χρηματοοικονομικής διάστασης της ΕΕ-Μαρόκου έχουν ληφθεί υπόψη ανάγκες που προκύπτουν από τα παρακάτω στοιχεία:

  – προηγμένο καθεστώς·

  – η κατάσταση του Μαρόκου, που είναι αποτέλεσμα των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων, είχε ως αποτέλεσμα να ανακύψουν σημαντικές ανάγκες σε θέματα οικονομικής και κοινωνικής υποδομής·

  – την ανάγκη για ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς με στόχο τη μείωση της φτώχειας·

  – της ανάγκης εδραίωσης , του ανοίγματος και της ένταξης του Μαρόκου στην παγκόσμια οικονομία,, ιδίως εκείνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και

– της νέας στρατηγικής που ακολουθεί η ΕΕ σε θέματα γειτονίας.

- .Οφείλουν να εξεταστούν οι διαδικασίες εκείνες που θα το εξωθήσουν να κινηθεί από το 2013 προς μια νέα φάση αποκτώντας πρόσβαση σε επαρκή κονδύλια της ΕΕ για τη στήριξη του Μαρόκου στην περιφερειακή πολιτική και τη σύγκλιση προς την ΕΕ, καθώς και στην υιοθέτηση νέων διαδικασιών

- Βελτιστοποίηση της εφαρμογής των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων, με Εκμεταλλευτείτε όλα τα νέα σχετικά και απαραίτητα μέσα και θεματικά προγράμματα που εφαρμόζονται από την ΕΕ στο πλαίσιο της εξωτερικής της δράσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του Μαρόκου, η πρόοδος όσον αφορά τη μεταρρύθμιση και την ικανότητα απορρόφησης. καλύτερη στόχευση των προγραμμάτων συνεργασίας και καλύτερης συνεργασίας μεταξύ του Μαρόκου και της ΕΕ για την ενίσχυση της ικανότητας απορρόφησης του Μαρόκου.

- Εκμετάλλευση κάθε νέου σχετικού και αναγκαίου μέσου και θεματικού προγράμματος που έχει καθιερώσει η ΕΕ στο πλαίσιο της εξωτερικής της δράσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του Μαρόκου, την πρόοδο κατά τη μεταρρύθμιση και την ικανότητα απορρόφησης. .

III ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Παρακολούθηση του σχεδίου δράσης

- Το εν λόγω σχέδιο δράσης, όπως και το προηγούμενο, αποτελεί έγγραφο προσανατολισμού ενόψει της συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Μαρόκου

- Το εν λόγω σχέδιο δράσης θα υποβληθεί στο Συμβούλιο Σύνδεσης ΕΕ-Μαρόκου, το οποίο θα το εγκρίνει επίσημα

- Οι κοινοί φορείς που συγκροτήθηκαν βάσει της συμφωνίας σύνδεσης, ιδίως οι οριζόμενες υποεπιτροπές και ομάδες εργασίας, θα προωθούν και θα παρακολουθούν την εφαρμογή του σχεδίου δράσης

- . Οι υποεπιτροπές θα παρακολουθούν με ακρίβεια τη ρυθμιστική εναρμόνιση με το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Δράσης κατά το προηγούμενο έτος και το εθνικό πρόγραμμα της κανονιστικής σύγκλισης.. Θα υποβάλουν έκθεση προς την επιτροπή σύνδεσης σχετικά με αυτό το έργο. Για το σκοπό αυτό, θα διασφαλίζουν ότι οι σχετικές εφαρμογές θα χρησιμοποιούν το μέσο TAIEX για την αξιολόγηση και κάθε άλλο μέσο που θέτει σε διάθεση η ΕΕ για να αξιολογήσουν το χάσμα με το κοινοτικό κεκτημένο·αυτό το έργο θα επιτελείται θα από τα ενδιαφερόμενα υπουργεία

Εκθέσεις παρακολούθησης

- Η ΕΕ και το Μαρόκο ενδέχεται να αναθεωρήσουν μονομερώς την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης ανεξάρτητα από την αναθεώρηση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της επιτροπής σύνδεσης.

- Η ΕΕ και το Μαρόκο θα έχουν την ευκαιρία να καλέσουν μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο Μαρόκο και την ΕΕ στους τομείς που καλύπτονται από το σχέδιο δράσης να υποβάλουν τις συνεισφορές τους κατά την ανασκόπηση της προόδου στην εφαρμογής

IV ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Το εν λόγω σχέδιο δράσης θα έχει διάρκεια πέντε ετών (2013-2017).

- Η επιτροπή σύνδεσης θα είναι υπεύθυνη για την ανάλυση της προόδου στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης με βάση τις εκθέσεις και τα αρχεία των υποεπιτροπών. Θα είναι επίσης σε θέση να προτείνει νέες προτεραιότητες και τις προσαρμογές στο σχέδιο δράσης με βάση την πρόοδο ή / και τις νέες ανάγκες που υποβάλλονται στο Συμβούλιο Σύνδεσης προς έγκριση

- Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή σύνδεσης θα λάβει υπόψη τις συνεισφορές από μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο Μαρόκο και την ΕΕ στους τομείς που καλύπτονται από το σχέδιο δράσης

- Μετά από την παρέλευση τριετίας από την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου δράσης, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καθορίσουν τα μελλοντικά βήματα για τη δημιουργία ενός νέου πλαισίου σχέσεων υπό το φως των συζητήσεων της ad hoc ομάδας εργασίας που αναφέρεται στο κοινό έγγραφο για προηγμένο καθεστώς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I :

<u>Κατάλογος των ευρωπαϊκών συμβάσεων και/ή των συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης</u>

- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (άρθρο 6 - Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη)· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (Κεφάλαιο VI δικαιοσύνη).

- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (άρθρο 3 - απαγόρευση των βασανιστηρίων)· πρωτόκολλο αριθ. 13 (κατάργηση της θανατικής ποινής)· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (άρθρα 2 και 4).

- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (άρθρο 10 - ελευθερία της έκφρασης· άρθρο 11 - ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι)· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (άρθρα 11 και 12).·

- Κοινοτική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών·

- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (άρθρο 14 - απαγόρευση των διακρίσεων)· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (κεφάλαιο III).

- Αναθεωρημένος Κοινωνικός Χάρτης του Συμβουλίου της Ευρώπης (άρθρα 4.3, 7, 8, 11, 15, 16, 17, 20 και 27)·

- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου (άρθρο 14 - απαγόρευση των διακρίσεων)· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (κεφάλαιο III)·

- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη μεταφορά καταδίκων, και το πρόσθετο πρωτόκολλό της ·

- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, και το πρόσθετο πρωτόκολλό της·

- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων·

- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την εξακρίβωση, την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας..

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ :

Κύριες αναφορές στο κοινοτικό κεκτημένο της ΕΕ σε τομείς της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Η βασική οδηγία στον **τραπεζικό τομέα** είναι η οδηγία για την «κεφαλαιακή επάρκεια», η οποία αποτελείται από τις ακόλουθες δύο οδηγίες::

- Την οδηγία 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιατύπωση)

- Την οδηγία 2006/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιατύπωση)

Άλλες βασικές οδηγίες στον τομέα αυτό είναι:

- Η οδηγία 2000/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000, για την ανάληψη, την άσκηση και την προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος

- Η οδηγία 2002/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων

- Η οδηγία 94/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 1994 περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων.

Οι βασικές οδηγίες για το Μαρόκο στον τομέα των **ασφαλίσεων** είναι

- Η οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ) η οποία αποτελείται από τις περισσότερες από τις παλαιότερες ασφαλιστικές οδηγίες (κωδικοποιημένη) που ίσχυαν στο τέλος του 2012

- Μέσα στα επόμενα 5/6 χρόνια: έγκριση της νομοθεσίας με την οποία προβλέπεται η καθιέρωση συστήματος φερεγγυότητας και εποπτείας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, παρόμοιου με το πρότυπο που προβλέπεται στην οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ, ενώ το ίδιο προβλέπεται να γίνει στον τομέα της ασφάλισης αυτοκινήτων σύμφωνα με τη σχετική οδηγία.

- Οδηγία 2009/103/ΕΚ (οδηγία για την κωδικοποίηση της ασφάλισης αυτοκινήτων οχημάτων), της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, ΕΕ L 263 της 7.10.2009

Οι βασικές οδηγίες για το Μαρόκο στον τομέα των **κινητών αξιών** είναι:

- Η οδηγία 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς), και η εφαρμογή των οδηγιών που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή

- Η οδηγία 2003/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση και την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ και οι συστάσεις της Επιτροπής σχετικά με την παρούσα οδηγία

- Η οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου

- Η Οδηγία 2006/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006 , σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2004/39/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, ως προς ορισμένες προθεσμίες

- Η οδηγία 2006/73/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2006 , για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων

- Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1287/2006 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2006 , για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις υποχρεώσεις τήρησης αρχείων για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, τη γνωστοποίηση συναλλαγών, τη διαφάνεια της αγοράς, την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέσων προς διαπραγμάτευση, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της οδηγίας αυτής

- Η οδηγία 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1997 σχετικά με τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών

- Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 , για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

- Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 236/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012 , για τις ανοικτές πωλήσεις και ορισμένες πτυχές των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης

Όσον αφορά τα **αμοιβαία κεφάλαια, οι** σημαντικότερες οδηγίες είναι:

- Η οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009 , για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

- Η οδηγία 2007/16/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2007 , για την εφαρμογή της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) όσον αφορά τη διευκρίνιση ορισμένων ορισμών

- Η οδηγία 2010/43/ΕΕ της Επιτροπής της 1ης Ιουλίου 2010 για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις, τις συγκρούσεις συμφερόντων, την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, τη διαχείριση κινδύνου και το περιεχόμενο της συμφωνίας μεταξύ ενός θεματοφύλακα και μιας εταιρείας διαχείρισης

- Διορθωτικό στην οδηγία 2010/42/ΕΕ της Επιτροπής, της 1ης Ιουλίου 2010 , για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες διατάξεις για τις συγχωνεύσεις αμοιβαίων κεφαλαίων, τις δομές κύριου-τροφοδοτικού και τη διαδικασία κοινοποίησης

- Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 583/2010 της Επιτροπής της 1ης Ιουλίου 2010 για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές και ειδικές προϋποθέσεις που χρειάζεται να πληρούνται, όταν οι βασικές πληροφορίες για τους επενδυτές ή το ενημερωτικό δελτίο διατίθενται σε άλλο σταθερό μέσο πλην του χαρτιού και μέσω δικτυακού τόπου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

- Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 584/2010 της Επιτροπής της 1ης Ιουλίου 2010 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη μορφή και το περιεχόμενο της τυποποιημένης επιστολής κοινοποίησης και τη βεβαίωση ΟΣΕΚΑ, τη χρήση ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών για τους σκοπούς της κοινοποίησης και τις διαδικασίες για την εκτέλεση επιτόπιων εξακριβώσεων και ερευνών, και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

- Η οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων

Οι βασικές οδηγίες για τον τομέα των **υποδομών** είναι :

- Η οδηγία 2009/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων

- Η οδηγία 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας συμφωνίες, όσον αφορά συνδεδεμένα συστήματα και πιστωτικές απαιτήσεις

Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Οι βασικές οδηγίες για το Μαρόκο στον τομέα των **ταχυδρομικών υπηρεσιών** είναι οι εξής:

- Η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2002/39/ΕΚ και 2008/06/ΕΚ

Πνευματική και βιομηχανική ιδιοκτησία

Οι πιο σημαντικές οδηγίες είναι οι εξής:

- Η οδηγία 2004/48/ΕΚ (επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας),
- η οδηγία 2001/29/ΕΚ (εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας)
- η οδηγία 2001/29/ΕΚ (δικαιώματα του δημιουργού και συγγενικα δικαιώματα στην κοινωνία της πληροφορίας)
- η οδηγία 2001/84/ΕΚ (δικαίωμα παρακολούθησης)
- η οδηγία 2006/116/ΕΚ (επέκταση της προστασίας)
- ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1383/2003 για την παρέμβαση των τελωνειακών αρχών .
- η οδηγία 91/250/ΕΟΚ αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2009/24/ΕΚ για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών
- η οδηγία 92/100/ΕΟΚ αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2006/115/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης και δανεισμού
- η οδηγία 93/83/ΕΕ όσον αφορά τις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση
- η οδηγία 96/9/ΕΟΚ σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων

Όσον αφορά τα **εμπορικά σήματα :**

- Η οδηγία 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008 , για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (Κωδικοποιημένη έκδοση)
- ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 , για το κοινοτικό σήμα (Κωδικοποιημένη έκδοση)

Σχετικά με τα **διπλώματα ευρεσιτεχνίας** :

- Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 469/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009 , περί του συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα (Κωδικοποιημένη έκδοση)

- ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1610/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1996 σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα

- ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1901/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τα παιδιατρικά φάρμακα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1768/92, της οδηγίας 2001/20/ΕΚ, της οδηγίας 2001/83/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004

- η οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 1998 για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων

- ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 816/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τη χορήγηση υποχρεωτικών αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που σχετίζονται με την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων για εξαγωγή σε χώρες με προβλήματα δημόσιας υγείας

Όσον αφορά τα **σχέδια:**

- Η οδηγία 98/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 1998 για τη νομική προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων

- ο κανονισμός ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : Δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης ΕΕ/Μαρόκου για την εφαρμογή του προηγμένου καθεστώτος (2013-2017)

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Διάλογος για θέματα πολιτικής και στρατηγικής	1) Ενίσχυση του διμερούς πολιτικού διαλόγου και αυξημένος συντονισμός κατά τις διαβουλεύσεις σε πολυμερή φόρουμ	α) Διοργάνωση ad hoc συνεδριάσεων σε υπουργικό επίπεδο και/ή σε επίπεδο ανώτερων αξιωματούχων, για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·	CT	
		β) Ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών, σύσταση ανεπίσημων μηχανισμών συντονισμού στο πλαίσιο των οργάνων του ΟΗΕ, ιδίως όσον αφορά τις πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση των απειλών που διαγράφονται για τη διεθνή ασφάλεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα περιφερειακά ζητήματα	CT	
	2) Ενίσχυση της συνεργασίας για την πρόληψη των συγκρούσεων, τη διαχείριση των κρίσεων, τη μη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής και τον έλεγχο των εξαγωγών όπλων και αγαθών διπλής χρήσης, καθώς και την πολιτική προστασία και την πρόληψη των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών (ΧΒΡΠ) κινδύνων	α) Σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο για τη συμμετοχή του Μαρόκου στις επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ (πολιτικές και στρατιωτικές)	CT	
		β) Καθιέρωση επιχειρησιακών ρυθμίσεων μεταξύ των οργάνων του Μαρόκου και των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συνεργασία με το Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφόρησης (ΚΠΠ) (MIC)	CT	
		γ) Καθιέρωση ενός αποτελεσματικού εθνικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών όπλων και ειδών διπλής χρήσης	MT Ενεργός συμμετοχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης της Συνθήκης για το εμπόριο όπλων	

(*) Η στήλη αυτή καλύπτει τα μέτρα στήριξης που είναι υπό εφαρμογή ή που ενδέχεται να είναι σε φάση διατύπωσης ή προγραμματισμού. Εξάλλου, η συμμετοχή του Μαρόκου σε κοινοτικά προγράμματα και οργανισμούς αποτελεί επίσης δράση προτεραιότητας.

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Κράτος δικαίου, δημοκρατία και διακυβέρνηση	3) Εδραίωση των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου	α) Εδραίωση του ρόλου και των δυνατοτήτων δράσης του Κοινοβουλίου, της κυβέρνησης και των πολιτικών κομμάτων, του Εθνικού Συμβουλίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα (CNDH) και του Συνήγορου του Πολίτη	ΜΤ Ενίσχυση του δυναμικού των ενδιαφερόμενων φορέων	*Πρόγραμμα στήριξης του CNDH και της Διυπουργικής αντιπροσωπείας για τα ανθρώπινα δικαιώματα de ces deux institutions και ενίσχυση των ικανοτήτων αυτών των δύο θεσμικών οργάνων (άνοιξη).* *Στήριξη της Γενικής Γραμματείας της κυβέρνησης (πρόγραμμα P3A III)* *Στήριξη του Κοινοβουλίου (προγράμματα P3A III και «επιτυχία του προωθημένου καθεστώτος»)*
		β) Υιοθέτηση κατάλληλων νομοθετικών διατάξεων	ΜΤ Αύξηση των ικανοτήτων όσον αφορά την ποιότητα και τη συμμόρφωση με το Σύνταγμα των νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων Ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων του Κοινοβουλίου Σύσταση του Συνταγματικού Δικαστηρίου	
		γ) Ενίσχυση της συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης	ΜΤ Σταδιακή Προσχώρηση στις σχετικές συμβάσεις που απαριθμούνται στο τμήμα 2.8 του σχεδίου δράσης Εφαρμογή του καθεστώτος « εταίρος για τη Δημοκρατία»	*Προγράμματα «Επιτυχία του προωθημένου καθεστώτος» και « Ενίσχυση της δημοκρατικής μεταρρύθμισης στις γειτονικές χώρες του Νότου»*
		δ) Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, ιδίως εγγύηση δυνατοτήτων ισότιμης	ΜΤ	*Πρόγραμμα HAKAMA*

		πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες, δίκαιης κάλυψης του εθνικού εδάφους καθώς και συνεχούς παροχής δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	Εφαρμογή του χάρτη για τις δημόσιες υπηρεσίες και του χάρτη για την αποκέντρωση· απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών· θέση σε εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	
		ε) Έγκριση του οργανικού νόμου για τα δημόσια οικονομικά·	CT	

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Κράτος δικαίου, δημοκρατία και διακυβέρνηση		στ) Καθιέρωση της διαδικασίας προηγμένης περιφερειοποίησης	ΜΤ Υιοθέτηση και εφαρμογή του οργανικού νόμου περί καθορισμού των όρων και προϋποθέσεων όσον αφορά την αλληλεγγύη μεταξύ των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης, των αρμοδιοτήτων τους και του τρόπου λειτουργίας Υιοθέτηση και εφαρμογή του οργανικού νόμου περί καθορισμού του πλαισίου και του τρόπου λειτουργίας των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης.	
	4) Assurer l'indépendance et améliorer l'efficacité de la justice	α) Υιοθέτηση στρατηγικής για την μεταρρύθμιση του κλάδου της δικαιοσύνης	ΣΤ	*Πιθανό πρόγραμμα υποστήριξης των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της δικαιοσύνης· ενίσχυση του δυναμικού* *Πρόγραμμα « Ενίσχυση της δημοκρατικής μεταρρύθμισης στις γειτονικές χώρες του Νότου»*
		β) Ενίσχυση της ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας	ΜΤ Συγκρότηση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου	
		γ) Υιοθέτηση κατάλληλων νομοθετικών ρυθμίσεων	ΜΤ Έγκριση νέου ποινικού κώδικα· τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στη στρατηγική για τη μεταρρύθμιση του τομέα	

		δ) Εκσυγχρονισμός του δικαστικού συστήματος, μεταξύ άλλων με την απλούστευση και τη βελτίωση των δικαστικών διαδικασιών	ΜΤ Μείωση της διάρκειας των διαδικασιών· βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη· ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών	
		ε) εμβάθυνση της κατάρτισης των δικαστών και των μελών των επαγγελμάτων από το χώρο της δικαιοσύνης		

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Κράτος δικαίου, δημοκρατία και διακυβέρνηση	5) Εδραίωση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών	α) Ενίσχυση των οργάνων διαβούλευσης, έτσι ώστε να ενθαρρύνεται η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των δημόσιων πολιτικών	MT Αντίκτυπος της διαδικασίας διαβουλεύσεων σε συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης του Μαρόκου των ενδιαφερόμενων συναρμόδιων υπηρεσιών και των φορέων της Κοινότητας	*Ενίσχυση των ικανοτήτων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών μέσω των θεματικών προγραμμάτων IEDDH, ANE & AL, μετανάστευση και άσυλο, καθώς και μέσω διμερών προγραμμάτων*
		β) Ενίσχυση των διαχειριστικών και οργανωτικών ικανοτήτων των μαροκινών συλλογικών φορέων να αλληλεπιδρούν με τις δημόσιες εθνικές και διεθνείς αρχές	MT Σύναψη εταιρικών σχέσεων	*Σχέδιο για την υποστήριξη της δυναμικής της ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης στα αγροτικά εδάφη του Βόρειου Μαρόκου (DRIN), προγράμματα για τη « στήριξη για την προώθηση της ισότητας των φύλων και της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών», τη « στήριξη της δασικής πολιτικής» και την υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών μέσω του Μηχανισμού χρηματοδότησης της κοινωνίας των πολιτών*
	6) Εμπέδωση της προστασίας των δικαιωμάτων των γυναικών και των ανηλίκων.	α) Εφαρμογή της σύμβασης για την κατάργηση κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών και του Προαιρετικού της Πρωτόκολλου (CEDEF);	CT	*Πρόγραμμα στήριξης για την προώθηση της ισότητας των φύλων και της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών· ενίσχυση των ικανοτήτων· υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών μέσω του Μηχανισμού χρηματοδότησης της κοινωνίας των πολιτών· ,*
		β) Σύσταση της Αρχής για την ισότητα και την καταπολέμηση όλων των μορφών διάκρισης	CT	

		γ) Ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης και της συζυγικής βίας	CT Υιοθέτηση του νόμου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών	*Πρόγραμμα «Επιτυχία του προωθημένου καθεστώτος»*
		δ) Εφαρμογή μηχανισμών για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών, των παιδιών και των ατόμων με αναπηρία	MT Επίτευξη προόδου σύμφωνα με το κυβερνητικό σχέδιο για την ισότητα• Μεταρρύθμιση του ποινικού κώδικα Υιοθέτηση και εφαρμογή του νόμου περί των όρων εργασίας και απασχόλησης που ισχύουν για τους εργαζομένους στον τομέα της οικιακής εργασίας· σύσταση γνωμοδοτικού συμβουλίου για την οικογένεια και τα παιδιά	

Τομέας	**Στόχοι**	**Δράση από το Μαρόκο**	**Χρονοδιάγραμμα/δείκτες**	***Υποστήριξη από την ΕΕ (*)***
Κράτος δικαίου, δημοκρατία και διακυβέρνηση		ε) Ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή του κώδικα εργασίας ο οποίος απαγορεύει την παιδική εργασία σε παιδιά ηλικίας κάτω των 15 ετών	MT Εκθέσεις της ΔΟΕ	
	7) Εδραίωση των δικαιωμάτων του συνεταιρίζεσθαι, της έκφρασης και του συνέρχεσθαι	α) Υιοθέτηση και εφαρμογή νέου κώδικα για τον Τύπο που καλύπτει το γραπτό και ηλεκτρονικό τύπο και συνεπάγεται την οργάνωση των δεοντολογικών πτυχών του επαγγέλματος	CT Διαδικασία διαβουλεύσεων καθολικής συμμετοχής με όλους τους ενδιαφερομένους εταίρους	

			στο πλαίσιο της επεξεργασίας του νέου κώδικα για τον Τύπο· σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Τύπου Συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα	
		β) Συνέχιση των μεταρρυθμίσεων με στόχο την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και την ανεξαρτησία τους	ΜΤ Συνέχιση της απελευθέρωσης της αγοράς στους τομείς των οπτικοακουστικών μέσων Ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ανώτατης αρχής οπτικοακουστικής επικοινωνίας	
		γ) Αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και τροποποίηση του νόμου για τις διαδηλώσεις στις δημόσιες οδούς	ΣΤ Άμεση έκδοση πιστοποιητικών σύστασης συλλόγου· συμμόρφωση με τις διατάξεις του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, και ιδίως το άρθρο 21.	

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Κράτος δικαίου, δημοκρατία και διακυβέρνηση		δ) Συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους όσον αφορά την οριστικοποίηση του Οργανικού Νόμου για τον καθορισμό των όρων και του τρόπου άσκησης του δικαιώματος της απεργίας, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους	MT Διαδικασία διαπραγματεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους Συμμόρφωση του νομικού πλαισίου, και των πρακτικών με τις αρχές που καθορίζονται από τα όργανα ελέγχου της ΔΟΕ	
	8) Βελτίωση της καταπολέμησης της διαφθοράς	α) Εφαρμογή του νόμου για την προστασία των θυμάτων και των ατόμων που αποκαλύπτουν τη διαφθορά στα όργανα·	CT	*Υποστήριξη της Εθνικής Υπηρεσίας για την εντιμότητα και την καταπολέμηση της διαφθοράς (παροχή τεχνικής υποστήριξης στο πλαίσιο του προγράμματος P3A III) και ενίσχυση των ικανοτήτων*
		β) Δημιουργία και ενίσχυση του ρόλου, της ανεξαρτησίας και των ικανοτήτων της Εθνικής Υπηρεσίας για την εντιμότητα και την καταπολέμηση της διαφθοράς	CT Υιοθέτηση και εφαρμογή του Οργανικού Νόμου για την ίδρυση της Εθνικής Υπηρεσίας για την εντιμότητα και την καταπολέμηση της διαφθοράς Ετήσια έκθεση ICPC	
		γ) Εφαρμογή σχεδίων δράσης και υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς	MT Δείκτες της Transparency International και από άλλες σχετικές εθνικές και διεθνείς	*Πρόγραμμα « Ενίσχυση της δημοκρατικής μεταρρύθμισης στις γειτονικές χώρες του Νότου»; Πρόγραμμα P3AIII Sigma*

			πηγές	
Κινητικότητα, μετανάστευση και ασφάλεια	9) Βελτίωση της διαχείρισης των συνόρων, επανεισδοχή, κινητικότητα των προσώπων και μεταναστευτική πολιτική, διεθνής προστασία και το άσυλο	Σύναψη εταιρικής σχέσης για την κινητικότητα που περιλαμβάνει πολυάαριθμους τομείς: :	CT	*Το παράρτημα της εταιρικής σχέσης για την κινητικότητα θα καθορίζει τα μέτρα στήριξης της ΕΕ και των κρατών μελών της, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και τα εξής:*
		α) Νόμιμη μετανάστευση: διευκόλυνση των όρων χορήγησης θεωρήσεων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του κώδικα θεωρήσεων της ΕΕ		
		β) Παράνομη μετανάστευση: καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης/διαχείριση των συνόρων/συμφωνία επανεισδοχής		*Παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων, ενίσχυση των ικανοτήτων, υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών, κατάρτιση, ανταλλαγές εμπειριών και*

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
		γ) Δεσμός μεταξύ της μετανάστευσης και της ανάπτυξης		*εμπειρογνωμοσύνης, εκστρατείες εαυσθητοποίησης, θεματικό πρόγραμμα « Μετανάστευση και άσυλο») και συνεργασία με τους σχετικούς οργανισμούς της ΕΕ·* *Υποστήριξη της ανάπτυξης σε περιοχές έντονου κύματος μετανάστευσης (έργο DRIN στην περιοχή του RIF).*
		δ) Προώθηση της διεθνούς προστασίας και ενίσχυση της πολιτικής για το άσυλο		
Οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση	10) Συνέχιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της οικονομίας και των οικονομικών	α) Εφαρμογή του ρυθμιστικού σχεδίου για ολοκληρωμένες βιομηχανικές πλατφόρμες και ζώνες εμπορικών δραστηριοτήτων	ΜΤ Ολοκλήρωση της εφαρμογής του εθνικού συμφώνου για την βιομηχανική ανάπτυξη στους τομείς μελλοντικής ανάπτυξης, της οικονομίας (ιδίως στην αυτοκινητοβιομηχανία, την αεροναυπηγική, την ηλεκτρονική βιομηχανία, τις υπεράκτιες δραστηριότητες, της κλωστοϋφαντουργίας, του δέρματος και της βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής) και της στρατηγικής Rawaj για το χώρο του εμπορίου και της διανομής	*Προγράμματα Hakama και SPRING (συνοδευτικά μέτρα για τις μεταρρυθμίσεις και ενίσχυση των δυνατοτήτων)*
		β) Συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και της κατάρτισης του εργατικού δυναμικού στους τομείς μελλοντικής ανάπτυξης της οικονομίας		

		γ) Βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, προώθηση της επιχειρηματικότητας, των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς και συνέχιση της εφαρμογής του ευρωμεσογειακού χάρτη για τις επιχειρήσεις	ΜΤ Δείκτες παρακολούθησης του ευρωμεσογειακού χάρτη για τις επιχειρήσεις· εφαρμογή του σχεδίου δράσης της CNEA (εθνική επιτροπή για το επιχειρηματικό περιβάλλον)· Σύσταση του Παρατηρητηρίου για τις ΜΜΕ· έγκριση της στρατηγικής για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις Μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου και διοικητική απλούστευση « Νόμος για τις μικρές επιχειρήσεις » για τις ΜΜΕ	

Τομέας	**Στόχοι**	**Δράση από το Μαρόκο**	**Χρονοδιάγραμμα/δείκτες**	***Υποστήριξη από την ΕΕ (*)***
Οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση		δ) Συνέχιση της μεταρρύθμισης της φορολογικής πολιτικής και της διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών	ΜΤ Βελτίωση της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης· απλούστευση του φορολογικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ)· εφαρμογή του οργανικού νόμου για τον προϋπολογισμό	
	11)Ανάπτυξη	α) Ανάπτυξη της πολιτικής για την	ΜΤ	*Προγράμματα για την «επιτυχία*

	ολοκληρωμένης στρατηγικής σε θέματα απασχόλησης και προώθηση της κοινωνικής πολιτικής και της δημόσιας υγείας	απασχόληση, την απασχολησιμότητα και την αξιοπρεπή εργασία, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και το πλαίσιο δράσης που συμφωνήθηκε από την ευρωμεσογειακή υπουργική διάσκεψη για την απασχόληση στο Μαρακές το Νοέμβριο του 2008		*του προηγμένου καθεστώτος» και SPRING (συνοδευτικά μέτρα για τις μεταρρυθμίσεις και ενίσχυση των ικανοτήτων).*
		β) Υιοθέτηση και εφαρμογή συστήματος αποζημίωσης λόγω απώλειας της θέσης εργασίας·	CT	
		γ) Εφαρμογή της επέκτασης της υποχρεωτικής ασφάλισης υγείας και του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης (RAMED)·	CT	*Προγράμματα « βασική ιατρική κάλυψη »· πρόγραμμα στήριξης του τομέα της υγείας·*
		δ) Βελτίωση του επιπέδου της δημόσιας υγείας, ιδίως μέσα από την ενδυνάμωση του θεσμικού πλαισίου·	MT Εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής που ακολουθεί το Μαρόκο με τίτλο « Το όραμα της υγείας με ορίζοντα το 2020 »· Προοδευτική εναρμόνιση με τα σχετικά πρότυπα της ΔΟΥ και/ή της ΕΕ	
		ε) μεταρρύθμιση του συστήματος δημόσιων επιδοτήσεων («Ταμείο αποζημίωσης»)·	CT Αντικατάσταση του συστήματος γενικευμένων επιδοτήσεων από στοχοθετημένο καθεστώς επιδότησης των τιμών για την ενέργεια και ορισμένων ειδών διατροφής προς υποστήριξη του	*Πρόγραμμα για την «βασική ιατρική κάλυψη»· Πρόγραμμα «στήριξης για την προώθηση της ισότητας των φύλων και της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών»*

			πληθυσμού με χαμηλό εισόδημα·	

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση		στ) Καταπολέμηση της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων	ΜΤ Ενίσχυση των μέτρων καταπολέμησης της φτώχειας στο χώρο της υπαίθρου · Επέκταση της βασικής ιατρικής κάλυψης· Βελτιώσεις στην αποτελεσματικότητα των έργων του INDH	*Πρόγραμμα INDH II, στήριξη της πολιτικής για την υγεία στις αγροτικές περιοχές (SPRING)· Πρόγραμμα για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού* *(SPRING)* *Σχέδιο για την υποστήριξη της δυναμικής της ολοκληρωμένης ανάπτυξης της υπαίθρου στις αγροτικές περιοχές του Βόρειου Μαρόκου (DRIN)*
Εμπόριο, αγορά και μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου	12) Προσέγγιση του κεκτημένου της ΕΕ.	α) Νομοθετική και ρυθμιστική προσέγγιση στους πρώτους τομείς προτεραιότητας που εγκρίθηκαν: (1) Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (ασφάλιση), (2) δημόσιες συμβάσεις, και (3) τεχνικά πρότυπα και κανονισμοί (ποιότητα και ασφάλεια) *[για τα τελευταία: βλέπε δράση 13) α)]*·	ΜΤ	*Πρόγραμμα για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος» και προγράμματα θεσμικής αδελφοποίησης με το υπουργείο βιομηχανίας*
		β) Υιοθέτηση εθνικού προγράμματος κανονιστικής σύγκλισης για τον καθορισμό των άλλων τομέων προτεραιότητας·	Από σήμερα έως το 2015 (δύο έτη μετά την έγκριση του ΕΠ)	
		γ) Υιοθέτηση των κατάλληλων νομοθετικών και κανονιστικών μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με το προαναφερόμενο εθνικό πρόγραμμα σύγκλισης	ΜΤ Τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στο εθνικό πρόγραμμα σύγκλισης, μόλις	

			αυτό έχει θεσπιστεί·	
	13) Εμβάθυνση των εμπορικών σχέσεων	Υλοποίηση της οικονομικής ολοκλήρωσης μέσω των εξής μέτρων: α) Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά για τα βιομηχανικά προϊόντα μέσω της εναρμόνισης της νομοθεσίας του Μαρόκου με την αντίστοιχη της ΕΕ, καθώς και της ανύψωσης του επιπέδου ποιότητας των υποδομών στους τομείς προτεραιότητας·	CT Υπογραφή συμφωνιών ACAA (ηλεκτρικά προϊόντα και παιχνίδια) MT Υπογραφή συμφωνιών ACAA (οικοδομικά υλικά, συσκευές αερίου και μηχανήματα)	*Δράσεις επικοινωνίας*

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Εμπόριο, αγορά και μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου		β) Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των μέσων εμπορικής άμυνας και σε θέματα διαιτησίας	CT Ανάπτυξη εμπειρογνωμοσύνης στους τομείς της εμπορικής άμυνας και της διαιτησίας	
		γ) Συνέχιση των διαπραγματεύσεων ενόψει της σύναψης συμφωνίας για την ελευθέρωση των εμπορικών συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και της εγκατάστασης με απώτερο στόχο την εγκαινίαση των διαπραγματεύσεων για μια πλήρη συμφωνία σχετικά με ζώνη ελεύθερων ανταλλαγών(ALECA)·	CT	
		δ) Έναρξη διαπραγματεύσεων για μια πλήρη συμφωνία σχετικά με ζώνη ελεύθερων ανταλλαγών(ALECA)·	CT Αποτελέσματα της διερευνητικής αποστολής	
	14) Πρόοδος που έχει σημειωθεί σε άλλους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο	α) Πνευματική και βιομηχανική ιδιοκτησία• προοδευτική προσέγγιση προς την κατεύθυνση των επιπέδων προστασίας της ΕΕ και ενίσχυση των διοικητικών και δικαστικών ικανοτήτων·	CT Προσέγγιση της νομοθεσίας του Μαρόκου με τη νομοθεσία της ΕΕ· Καθιέρωση αποτελεσματικών μέσων αποτροπής και επιβολής (δικαιοσύνη, τελωνεία)· Αξιολόγηση των επιπτώσεων της παραποίησης και της πειρατείας	*Θεσμική αδελφοποίηση OMPIC*

			στην εθνική δημιουργικότητα και καινοτομία· Βελτίωση του συστήματος ευρεσιτεχνιών για τις εφευρέσεις	
		β) Αναβάθμιση των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών κανόνων και ενίσχυση των ικανοτήτων του εθνικού οργανισμού ασφάλειας τροφίμων (ONSSA), ιδίως σε θέματα διαπίστευσης παρασιτοκτόνων, λιπασμάτων και βοηθημάτων καλλιέργειας·	ΜΤ Υιοθέτηση και εφαρμογή των κανονισμών για την εφαρμογή του νόμου αριθ. 28/07 όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων και νομοσχέδια για την υγεία των ζώων που έχουν επεξεργασθεί και επικυρωθεί στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ σχεδίου αδελφοποίησης 2007-2009·	*Πρόγραμμα για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος»*

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Εμπόριο, αγορά και μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου			Αναβάθμιση των εργαστηρίων ενόψει της διαπίστευσής τους Καθιέρωση συστήματος περιφερειοποίησης στα θέματα υγείας των ζώων	
		γ) Βελτίωση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών·	ΜΤ Συνέχιση της νομοθετικής προσέγγισης· ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων του Ανωτάτου Συμβουλίου καταναλωτών· Δημιουργία μαροκινού κέντρο κατανάλωσης	
	15) Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των ικανοτήτων στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας	α) προώθηση της παραγωγής ποιότητας·	ΜΤ Σύναψη συμφωνίας για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων	
		β) Ανάπτυξη της αλληλέγγυης γεωργίας (πυλώνας ΙΙ του σχεδίου για το Πράσινο Μαρόκο), ιδίως της γεωργίας μικρής κλίμακας, στις εύθραυστες και δύσκολες περιοχές και αγροτική ανάπτυξη	ΜΤ Ανάπτυξη προϊόντων ποιότητας και τοπικών προϊόντων κάποιας περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που προέρχονται από βιολογική παραγωγή· Αναζωογόνηση των	*Προγράμματα υποστήριξης του πυλώνα ΙΙ του σχεδίου για το Πράσινο Μαρόκο·* *ΠρωτοβουλίαENPARD ·* *Στήριξη της στρατηγικής του Γεωργικού Συμβουλίου*

			επωφελούμενων τομέων της αλυσίδας παραγωγής σε στοχοθετημένους περιοχές· Πιλοτικά προγράμματα ENPARD	*(SPRING)·*
		γ) Βελτίωση της συγκέντρωσης πληροφοριών για προϊόντα και αγορές	ΜΤ	
		δ) Εφαρμογή πλαισίου για τη διακυβέρνηση της αλιείας, ιδίως για τον εκσυγχρονισμό των χονδρικών πωλήσεων (σύμφωνα με τη στρατηγική που ακολουθείται βάσει του προγράμματος «Halieutis» και την κοινή αλιευτική πολιτική για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων)	ΜΤ Αναδιάρθρωση και αναζωογόνηση της εσωτερικής αγοράς προϊόντων αλιείας Βελτίωση της αξιοποίησης των προϊόντων αλιείας και των όρων εμπορίας τους	*Πρόγραμμα για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος»*

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Υποδομές	16) Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μεταφορών	α) Εκσυγχρονισμός της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και βελτίωση της εναέριας ασφάλειας και προστασίας	ΜΤ Εφαρμογή προγράμματος για την ανάπτυξη εξοπλισμού ασφαλείας, που καλύπτει την ενίσχυση της περιοχής κάλυψης από το ραντάρ και την αύξηση της αποτελεσματικότητας του αυτοματοποιημένου συστήματος εναέριου ελέγχου	
		β) Εφαρμογή θαλάσσιας στρατηγικής για την ενίσχυση της θαλάσσιας προστασίας, ασφάλειας και εποπτείας	ΜΤ Ενίσχυση των συστημάτων ελέγχου από το κράτος του λιμένα και της σημαίας και από το παράκτιο κράτος	*Πρόγραμμα για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος»* *(ενίσχυση των ικανοτήτων και συνοδευτικά μέτρα υποστήριξης των μεταρρυθμίσεων)* *Προγράμματα SafeMed και MEDAMOS*
	17) Ενίσχυση του ενεργειακού εφοδιασμού και της ασφάλειας	α) Συνέχιση της νομοθετικής και κανονιστικής σύγκλισης στο σύνολο του κλάδου της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του φυσικού αερίου, με απώτερο στόχο την εφαρμογή της μαροκινής ενεργειακής στρατηγικής, η οποία βασίζεται στους στόχους της ασφάλειας εφοδιασμού, της ανταγωνιστικότητας και του εκσυγχρονισμού του ενεργειακού τομέα	ΜΤ Επεξεργασία και εφαρμογή οράματος με χρονικό ορίζοντα το έτος 2020	*Πρόγραμμα για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος»*

		β) Ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών διασύνδεσης και ενοποίηση των ενεργειακών αγορών	ΜΤ Δημιουργία προτιμησιακών όρων για την πρόσβαση των μαροκινών φορέων στις αγορές ενέργειας της ΕΕ και προϋποθέσεων για την ενοποίηση των αγορών ενέργειας	
		γ) Δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την ανάπτυξη της χρήσης φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων με τη σύσταση ρυθμιστικής αρχής	ΜΤ Επίτευξη ποσοστού 20% για το φυσικό αέριο στο εθνικό ενεργειακό ισοζύγιο με χρονικό ορίζοντα το έτος 2020	

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Υποδομές		δ) Ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μεγάλη και μικρή κλίμακα· εξαγωγή πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας και προώθηση της ενεργειακής απόδοσης	ΜΤ Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της στρατηγικής για την προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση των δασικών πόρων Επίτευξη του στόχου του 42% παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με χρονικό ορίζοντα το 2020 Επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο μαροκινό σχέδιο ηλιακής ενέργειας και στο μαροκινό σχέδιο το οποίο αφορά την αιολική ενέργεια	
Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη	18) Βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος, της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και των μέτρων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής	α) Εκπόνηση και εφαρμογή εθνικών στρατηγικών και προγραμμάτων στον τομέα του περιβάλλοντος και των υδάτινων πόρων, μεταξύ άλλων με την καθιέρωση εθνικής στρατηγικής για την πράσινη οικονομία	ΜΤ Σταδιακή ευθυγράμμιση με τη νομοθεσία της ΕΕ	- *Πρόγραμμα στήριξης της δασικής πολιτικής* - *Υποστήριξη για την καθιέρωση εθνικής στρατηγικής για την πράσινη οικονομία και στρατηγικής για την αλλαγή του κλίματος· πρόγραμμα για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος» για τον τομέα του ύδατος* - *Στήριξη της επιχειρησιακής*
		β) Βελτίωση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που θίγονται από περιβαλλοντικά μέτρα	ΣΤ Μέτρα κατάρτισης με στόχο την ανάπτυξη των εμπειρογνωμοσύνης των	

			περιβαλλοντικών ομάδων Συμβολή της κοινωνίας των πολιτών στις διεργασίες για την προετοιμασία εγγράφων στρατηγικής και προγραμματισμού Αξιολόγηση με την υφιστάμενη πλατφόρμα ΜΚΟ (GT-PEV).	*εφαρμογής του εθνικού χάρτη για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη:*

Τομέας	Στόχοι	Δράση από το Μαρόκο	Χρονοδιάγραμμα/δείκτες	*Υποστήριξη από την ΕΕ (*)*
Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη		γ) Διαρκής δέσμευση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής	ΜΤ Εφαρμογή των συμφωνιών του Κανκούν και του Durban Εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών και των τοπικών σχεδίων για την καταπολέμηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη	
		δ) Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των επιχειρήσεων	ΜΤ Καθιέρωση βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης και εξορθολογισμού	
Εκπαίδευση, τριτοβάθμια εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση	19) Βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και εξασφάλιση ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις ανάγκες της αγοράς εργασίας	α) Εφαρμογή στρατηγικής για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού	ΣΤ	*Πρόγραμμα στήριξης για την εφαρμογή της στρατηγικής για την εκπαίδευση· υποστήριξη της στρατηγικής αλφαβητισμού (SPRING) INDH II; Erasmus Mundus, Tempus και νέο πρόγραμμα Erasmus για όλους, αδελφοποιήσεις και υποστήριξη à της κινητικότητας στο πλαίσιο της του προγράμματος για την «επιτυχία του προηγμένου καθεστώτος»*
		β) Βελτίωση της πρόσβασης, της ποιότητας	ΜΤ	

		και της διακυβέρνησης της σχολικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Μεταρρύθμιση του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και νομοθετική και κανονιστική σύγκλιση με τους στόχους της διαδικασίας της Μπολόνια Παροχή μεγαλύτερων ευκαιριών κινητικότητας σπουδαστών και ακαδημαϊκού προσωπικού στο πλαίσιο εταιρικών σχέσεων με τα πανεπιστήμια• ενοποίηση της διασφάλισης της ποιότητας (ιδίως μέσω της δημιουργίας οργανισμού διασφάλισης της ποιότητας στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης)	

Τομέας	**Στόχοι**	**Δράση από το Μαρόκο**	**Χρονοδιάγραμμα/δείκτες**	***Υποστήριξη από την ΕΕ (*)***
Εκπαίδευση, τριτοβάθμια εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση		γ) Εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης για να εξασφαλιστεί η καλύτερη προσαρμογή στις ανάγκες της αγοράς εργασίας	ΜΤ Βελτίωση της κατάρτισης του εργατικού δυναμικού στους τομείς ανάπτυξης της οικονομίας που καθορίζονται στο εθνικό σύμφωνο για τη βιομηχανική ανάδυση (αεροναυπηγική, αυτοκινητοβιομηχανία, ηλεκτρονικά προϊόντα, παράκτιες δραστηριότητες, γεωργικά είδη διατροφής και κλωστοϋφαντουργία) Αύξηση του αριθμού των	*Πρόγραμμα συνοδευτικών μέτρων της στρατηγικής στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης (SPRING)*

			καθηγητών και διαθέσιμες θέσεις για φοιτητές και βελτιώσεις στην ποιότητα της κατάρτισης στους εν λόγω τομείς	
Έρευνα και ανάπτυξη, κοινωνία της πληροφορίας	20) Ενίσχυση των ικανοτήτων σε σχέση με την κοινωνία των πληροφοριών, την έρευνα και την καινοτομία	α) Εφαρμογή της νέας ψηφιακής στρατηγικής «ψηφιακό Μαρόκο 2013 » και ανάπτυξη συνεργιών με το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη και με τις ευρωπαϊκές πολιτικές που αφορούν την κοινωνία της πληροφορίας	ΓΤ	
		β) Ενίσχυση των ερευνητικών ικανοτήτων των μαροκινών πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων	ΜΤ Ενίσχυση του δικτύου των εθνικών θεματικών σημείων επαφής• σύγκλιση των κανονιστικών ρυθμίσεων με τα ευρωπαϊκά πρότυπα στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας	

ΓΤ = βραχυπρόθεσμα (πριν από το τέλος του 2014)

ΜΤ = μεσοπρόθεσμα (πριν από το τέλος του 2017)